

**Ročná správa o realizácii strategického
dokumentu Bratislava 2030 – Programu rozvoja
hlavného mesta SR Bratislavy 2022–2030
za rok 2022**

Zodpovedný útvar: Metropolitný inštitút Bratislavy (MIB)

Súčinné útvary: Oddelenie dátových a priestorových analýz, Útvar stratégií a analýz

Dôvodová správa

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej len „PHRSR“) predstavuje podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja a podľa zákona 309/2014 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja, základný strednodobý programový dokument regionálneho rozvoja mesta na zabezpečenie kontinuálneho rozvoja mesta, ktorého napĺňanie je na každoročnej báze monitorované, hodnotené a v prípade potreby aktualizované.

Predložený materiál je vypracovaný v nadväznosti na uznesenie mestského zastupiteľstva hlavného mesta SR Bratislavy č. 81/2023 zo dňa 16.2.2023 zaväzujúce primátora zabezpečiť realizovanie strategického dokumentu Bratislava 2030 – Program rozvoja obce 2022 – 2030 a predkladať každoročne Mestskému zastupiteľstvu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy ročnú správu o realizovaní strategického dokumentu Bratislava 2030 – Program rozvoja obce 2022 – 2030. T: vždy k 30.09.

Materiál sumarizuje aktuálny vývoj v riešení jednotlivých strategických priorít rozvoja mesta, predstavuje odpočet opatrení a aktivít za jednotlivé strategické témy za rok 2022 a zároveň navrhuje pravidlá pre tvorbu akčných plánov realizácie strategického dokumentu Bratislava 2030.

OBSAH

Ročná správa o realizácii strategického dokumentu Bratislava 2030 – Programu rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy 2022 – 2030 za rok 2022	4
A. Krátky prehľad strategického plánu Bratislava 2030	4
A.1 Vízia pre Bratislavu v roku 2030	5
A.2 Prehľad východísk pre tvorbu strategického dokumentu Bratislava 2030	6
A.3 Prehľad cieľov	10
B. Východiská	11
B.1 Absencia akčného plánu v rokoch 2022 a 2023	11
B.2 Rozpočet	11
C. Správa o napĺňaní strategickej časti pre rok 2022	14
C. 1. 1. 1 Dostupné bývanie pre základ kvality života	14
C. 1. 1. 3 Bezpečné mesto, ktoré sa stará o slabších a znevýhodnených	22
C. 1. 2. 1 Zapájanie ľudí do tvorby mesta	28
C. 2. 1. 1 Dostupne navrhnutá metropola	33
C. 2. 1. 2 Bezpečná a udržateľná mestská mobilita	34
C. 2. 2. 1 Živý verejný priestor a susedstvá	44
C. 2. 2. 2 Rozmanitý kultúrny život	50
C. 2. 3. 1 Ochrana životného prostredia a ekosystémových služieb	57
C. 2. 3. 2 Možnosti pre pohyb, rekreáciu a zdravý životný štýl	63
C. 3. 1. 1 Bratislava ako silná metropola	70
C. 3. 1. 2 Konkurencieschopné mesto	72
C. 3. 1. 3 Bratislava ako rozpoznávaná značka	77
C. 3. 2. 1 Strategické riadenie, prioritizácia a spolupráca	82
C. 3. 2. 2 Digitálne sebavedomé mesto	91
C. 3. 2. 3 Zosúladená technická sieť pre budúcnosť	94
C. 3. 3. 1 Zapojenie sa do boja o klimatickú odolnosť	100
C. 3. 3. 2 Udržateľný prístup k využívaniu a zhodnocovaniu zdrojov	102

Ročná správa o realizácii strategického dokumentu Bratislava 2030 – Programu rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy 2022 – 2030 za rok 2022

A. Krátky prehľad strategického plánu Bratislava 2030

Bratislava 2030 je program rozvoja mesta

Bratislava 2030 je základný strednodobý strategický dokument obce, ktorý sa spracováva podľa zákona č. 539/2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja v znení podľa neskorších Predpisov. Ide o kľúčový dokument pre riadenie samosprávy identifikujúci problémy a kľúčové výzvy, ktorým čelí samospráva a definuje ciele a priority rozvoja do budúcnosti. Zároveň prináša súbor opatrení a nástrojov, ktorými bude môcť samospráva stanovené ciele dosiahnuť.

Ako čítať strategický plán?

Strategický plán je rozdelený do 3 tematických kapitol (C.1 – C.3), ktoré sa sústreďujú na Bratislavu ako starostlivé, dostupné a odolné mesto.

Každá kapitola pozostáva z podkapitol – strategických cieľov (C.1.X – C.3.X). Pri formulovaní strategických cieľov došlo k prekonaniu sektorového vnímania cieľov (mestský rozvoj a územné plánovanie; ekonomický rozvoj; rozvoj inštitúcií a digitalizácia; mobilita; životné prostredie; technická infraštruktúra; sociálne veci; kultúra; vzdelávanie; šport; cestovný ruch). Každá podkapitola taktiež obsahuje sériu kľúčových slov, ktoré predstavujú špecifické témy, ktorým sa daná podkapitola venuje.

Strategické ciele sú ďalej rozpracované do integrovaných špecifických cieľov (C.1.X.X – C.3.X.X), a podrobnejšie do špecifických cieľov ŠC 1 - ŠC 70.

Strategická časť Bratislava 2030 je k dispozícii [na stiahnutie na stránke bratislava2030.sk](https://www.bratislava2030.sk)

Štruktúra strategickej časti

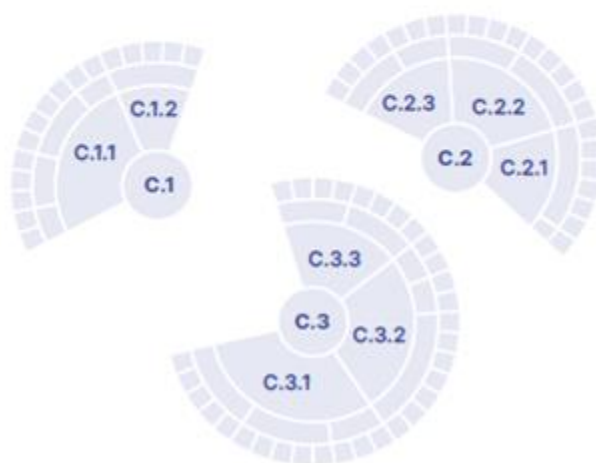
3 tématické kapitoly (C.X)

8 strategických cieľov (C.X.X)

18 integrovaných špecifických cieľov

70 špecifických cieľov

A.1 Vízia pre Bratislavu v roku 2030

Bratislava v roku 2030 ako starostlivé, dostupné a odolné mesto pre všetkých.

Bratislava je mesto stvorené pre ľudí. Je to starostlivé mesto, ktoré vytvára a zabezpečuje podmienky pre dôstojný život všetkých, ktorí sa v ňom rozhodnú žiť, nezávisle od ich životnej situácie alebo pôvodu. Mesto sa riadi princípom spolupráce a komunikuje so svojimi obyvateľmi. Mesto presadzuje rovnosť, inklúziu a dostupnosť príležitostí.

Bratislava je zdravé a živé mesto s mierkou. Rozvíja sa ako mesto krátkych vzdialeností do viacerých centier, kde služby, občianska vybavenosť a kultúra sú dostupné v rámci jednotlivých mestských štvrtí a susedstiev. Mesto sa správa zodpovedne k prírodným

zdrojom. Ponúka kvalitný verejný priestor, rozmanitú kultúru a dostupné možnosti pre pohyb, rekreáciu a zdravý životný štýl.

Bratislava je mesto pripravené čeliť výzvam budúcnosti. Je to odolné a sebavedomé mesto, ktoré sa úspešne presadzuje v kontexte strednej Európy. Je to strategicky, odborne a efektívne riadené mesto s modernými inštitúciami a digitálnou, dátovou a technickou infraštruktúrou zodpovedajúcou potrebám budúcnosti. Úspešne znižuje dopady klimatickej krízy.

A.2 Prehľad východísk pre tvorbu strategického dokumentu Bratislava 2030

Kompletnú Analytickú časť nájdete [tu](#).

Mestský rozvoj a územné plánovanie

Východisko 1: Neadekvátne kompetencie a právna úprava územného plánovania územia metropolitného regiónu Bratislavy

Východisko 2: Chýbajúce dáta a analytické podklady pre efektívne územné plánovanie a rozvoj mesta

Východisko 3: Poddimezované odborné kapacity

Východisko 4: Absentujúce komunikačné platformy

Východisko 5: Fenomén nekompaktnej zástavby s nízkou hustotou zaľudnenia v zázemí Bratislavy – „*urban sprawl*“

Východisko 6: Neaktuálny územný plán spomaľuje napĺňanie rozvojového potenciálu mesta

Východisko 7: Znižujúca sa dostupnosť bývania

Východisko 8 : Zanedbané plánovanie a tvorba kvalitných verejných priestorov

Východisko 9: Nekompaktné mesto

Východisko 10: Slabý rešpekt k životnému prostrediu

Ekonomický rozvoj

Východisko 1: Financovanie samosprávy je výrazne solidárne, centrá ekonomickej aktivity vygenerovanými daňovými príjmami dotujú menšie obce.

Východisko 2: V rozpočtovom procese a hospodárení Bratislavy sú nedostatočne zohľadnené princípy transparentnosti a hodnoty za peniaze predovšetkým pri strednodobom plánovaní, riadení investícií a zverejňovaní rozpočtu.

Východisko 3: Mesto nedostatočne využíva potenciál svojich nehnuteľností; mestské budovy sú energeticky náročné a produkujú veľké množstvo emisií skleníkových plynov

Východisko 4: Správe mestských pozemkov chýba jasná mestská politika, správu zaťažujú súdne spory a nevysporiadané pozemky

Východisko 5: Mestské spoločnosti a organizácie nezdieľajú podporné činnosti a nevyužívajú tak potenciál úspor z rozsahu a synergií medzi organizáciami

Východisko 6: Zvyšujúci sa záujem o štúdium v zahraničí v spojení s nízkou mierou usadenia sa v Bratislave; chýbajúce ekonomicko-právne nástroje hlavného mesta obmedzujú jeho schopnosť aktívne zvyšovať svoju konkurencieschopnosť

Rozvoj inštitúcií a digitalizácia

Východisko 1: Prebiehajúca transformácia mesta z hierarchického riadenia na moderné riadenie projektov

Východisko 2: Potreba presnejšej objektivizácie výkonnosti útvarov magistrátu, organizácií a ich zamestnancov vo svetle vízie mesta

Východisko 3: Potreba hlbšej integrácie rozpočtových a príspevkových organizácií (RO/PO) a obchodných spoločností (OS) so strategickým plánovaním a víziou mesta; potreba ich napojenia na nástroje na zdieľanie procesov cez centrum zdieľaných služieb

Východisko 4: Interné procesy a komunikácia s občanmi nie sú dostatočne digitalizované

Východisko 5: Potenciál zberu, vyhodnocovania a zdieľania dát nie je dostatočne využívaný

Východisko 6: Komunikácia mesta s pasívnymi skupinami obyvateľov nie je dostatočná

Východisko 7: Nízka miera zapojenia špecifických skupín obyvateľov do aktivít a tvorby projektov, nízke povedomie o participácii naprieč zainteresovanou verejnosťou a potreba uplatňovania pravidiel, ktoré projekty participovať

Východisko 8: Komunikácia a spolupráca mesta s akademickým prostredím a firmami nie je systematická a dostatočná

Východisko 9: Nízka miera zákaziek obstaraných podľa MEAT kritérií, nízky počet ponúk v súťažiach mesta

Východisko 10: Bratislavská mestská polícia zápasí s nedostatkom finančných a ľudských zdrojov

Mobilita

Východisko 1: Vysoká preferencia a intenzita individuálnej automobilovej dopravy

Východisko 2: Nekoordinovanosť samospráv pri dopravnom plánovaní – fragmentácia kompetencií

Východisko 3: Fragmentované cyklotrasy, cesty a chodníky neprispôsobené chodcom a cyklistom

Východisko 4: Nízka miera atraktivity MHD

Východisko 5: Nedostatočné dáta pre moderné dopravné plánovanie

Východisko 6: Chýbajúce záväzné pravidlá pre zdieľanú mobilitu, nedostatočný rozvoj vybraných segmentov zdieľanej mobility

Východisko 7: Pretrvávajúce neregulované parkovanie motorových vozidiel v niektorých častiach mesta

Východisko 8: Nedostatočná sieť nabíjacích staníc bráni rozvoju elektromobility

Východisko 9: Vysoký investičný dlh voči líniovým dopravným stavbám v meste

Životné prostredie

Východisko 1: Nedostatočná legislatívna podpora potrebná pre výkon kompetencií mesta v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia, ktorá je daná platným znením právnych predpisov

Východisko 2: Nekoncepčná a poddimenzovaná viacúrovňová samospráva – problémy prameniace z nastavenia v štatúte HM SR BA a územnom pláne mesta

Východisko 3: Nedostatok a nedostupnosť informácií („asymetria informácií“ – nie všetci aktéri majú rovnaký prístup k informáciám)

Východisko 4: Negatívny vplyv environmentálnych hrozieb na kvalitu zložiek životného prostredia a kvalitu života v meste Bratislava

Východisko 5: Nenaplnený potenciál pri spolupráci s externými subjektami z rôznych sektorov a práce s verejnosťou za účelom zvyšovania environmentálneho povedomia

Technická infraštruktúra

Východisko 1: V Bratislave sa tvorí príliš veľa odpadu

Východisko 2: Mesto nevyužíva možnosti zhodnocovania odpadu do maximálnej možnej miery

Východisko 3: Vysoká miera nekoordinovaných a neplánovaných rozkopávok ciest a chodníkov rôznymi prevádzkovateľmi

Východisko 4: Nízka kvalita verejného osvetlenia

Východisko 5: Nevyužitý potenciál Metropolitnej optickej siete

Východisko 6: Vodovodná a kanalizačná infraštruktúra má nakumulovaný investičný dlh

Východisko 7: Nadmerná spotreba vody

Kultúra

Východisko 1: Kultúra vnímaná ako nadstavba a doplnok, nie je rozvíjaná jej spoločenská hodnota a príspevok k rozvoju územia (chýbajúca kultúrna perspektíva v plánovaní udržateľného rozvoja mesta). Zároveň chýbajú systémové nástroje na presadenie potrebných zmien vedúcich k efektívnej správe a financovaniu kultúry.

Východisko 2: Poddimenzovanosť kultúry ako verejnej politiky a služby mesta, výrazné deficity v kapacitách správy – personálnych, finančných, priestorových a v nástrojoch kultúrnej politiky – plánovaní, zbere a vyhodnocovaní dát a tvorbe systémových mechanizmov.

Východisko 3: Absencia systematickej ochrany a rozvoja kultúrnych zdrojov mesta (organizácií a infraštruktúry), výrazný investičný a modernizačný dlh a nevyhovujúca starostlivosť o kultúrne dedičstvo.

Východisko 4: Nevyvážená kultúrna ponuka (dostupnosť a prístupnosť) vo verejnom priestore

Východisko 5: Nedostatočné zapojenie rozmanitých komunit a všetkých obyvateľov do kultúrneho života mesta.

Východisko 6: Nedostatočne využitý potenciál kultúrnych zdrojov (ľudí a miest) na posilnenie sebavedomia mesta. Absencia medzinárodnej kultúrnej spolupráce.

Východisko 7: Mesto nepracuje s rozvojom KKP a jeho potenciálom – neexistujú inovačné projekty v kultúre v napojení na KKP a rozvoj konkurencieschopnosti mesta.

Vzdelávanie

Vzdelávanie v Bratislave

Východisko 1: Absencia spoločnej celomestskej platformy pre spoločné ciele v oblasti vzdelávania

Východisko 2: Chýbajúce kapacity v školských zariadeniach

Východisko 3: Nízka atraktivita učiteľských povolaní v Bratislave v porovnaní so zvyškom Slovenska

Východisko 4: Zvyšujúci sa záujem o štúdium v zahraničí v spojení s nízkou mierou usadenia sa v Bratislave

Mládež v Bratislave

Východisko 5: Nedostatok dát o mladých, chýbajúca koncepcia práce s mládežou

Východisko 6: Nedostatočné zapojenie mladých do procesov tvorby mesta a nízka občianska angažovanosť

Východisko 7: Nízke zapojenie mládeže do chodu Centier voľného času

Sociálne veci

Východisko 1: Nedostatočná informovanosť o sociálnych službách

Východisko 2: Nedostatočné kapacity sociálnych služieb

Východisko 3: Výdavky na sociálne veci z rozpočtu mesta

Východisko 4: Nedostatok dostupného bývania

Východisko 5: Mesto plné bariér

Východisko 6: Absentujúca drogová politika

Východisko 7: Nezodpovedajúce kapacity cintorínov v Bratislave

Šport

Východisko 1: Málo ľudí vykonáva pravidelnú fyzickú aktivitu

Východisko 2: Nízka spokojnosť so športovou infraštruktúrou

Východisko 3: Nízka dostupnosť športovej infraštruktúry

Východisko 4: Cenová dostupnosť športovísk

Východisko 5: Nedostatok peňazí v športe

Východisko 6: Malá časť výdavkov ide do investičných aktivít

Východisko 7: Nízka finančná podpora pre grantové schémy

Východisko 8: Chýbajúci koncepčný prístup k téme športu a výstavby športovej infraštruktúry v meste

Východisko 9: Nedostatočné integrovanie výstavby športovej infraštruktúry do investičných projektov mesta

Východisko 10: Agenda zdravia ako priorita mesta

Východisko 11: Nejasná pozícia štátu pri podpore športovej infraštruktúry národného významu v Bratislave

Cestovný ruch

Východisko 1: Téma cestovného ruchu nie je ukotvená v štruktúre mesta

Východisko 2: Mesto nemá víziu rozvoja CR, z ktorej by vyplývala identita a brand Bratislavy

Východisko 3: Chýbajú dáta a analýzy

Východisko 4: Cestovný ruch nie je vnímaný ako prierezová téma

A.3 Prehľad cieľov

C. 1 Vytvorené pre ľudí: Mesto pre všetkých, ktorí sa v ňom rozhodnú žiť

C. 1. 1 Starostlivé mesto pre dôstojný život všetkých

C. 1. 1. 1 Dostupné bývanie pre základ kvality života

C. 1. 1. 2 Kvalitné vzdelanie

C. 1. 1. 3 Bezpečné mesto, ktoré sa stará o slabších a znevýhodnených

C. 1. 2 Spolupráca ako princíp

C. 1. 2. 1 Zapájanie ľudí do tvorby mesta

C. 2 Jedno mesto, mnoho susedstiev: zdravé a živé mesto s mierkou

C. 2. 1 Dostupné mesto

C. 2. 1. 1 Dostupne navrhnutá metropola

C. 2. 1. 2 Bezpečná a udržateľná mestská mobilita

C. 2. 2 Mesto, ktoré ponúka kvalitnú kultúru a súdržné susedstvá

C. 2. 2. 1 Živý verejný priestor a susedstvá

C. 2. 2. 2 Rozmanitý kultúrny život

C. 2. 3 Zelené a zdravé mesto

C. 2. 3. 1 Ochrana životného prostredia a ekosystémových služieb

C. 2. 3. 2 Možnosti pre pohyb, rekreáciu a zdravý životný štýl

C. 3 Príprava na budúcnosť: proaktívne riadená metropola pripravená čeliť výzvam budúcnosti

C. 3. 1 Bratislava, rozpoznávaná európska metropola

C. 3. 1. 1 Bratislava ako silná metropola

C. 3. 1. 2 Konkurencieschopné mesto

C. 3. 1. 3 Bratislava ako rozpoznávaná značka

C. 3. 2 Moderné a efektívne mesto

C. 3. 2. 1 Strategické riadenie, prioritizácia a spolupráca

C. 3. 2. 2 Digitálne sebavedomé mesto

C. 3. 2. 3 Zosúladená technická sieť pre budúcnosť

C. 3. 3 Mesto pripravené čeliť zmene klímy

C. 3. 3. 1 Zapojenie sa do boja o klimatickú odolnosť

C. 3. 3. 2 Udržateľný prístup k využívaniu a zhodnocovaniu zdrojov

B. Východiská

B.1 Absencia akčného plánu v rokoch 2022 a 2023

Akčný plán je plánovací nástroj používaný na riadenie a kontrolu úloh alebo projektov. Funguje ako cestovná mapa, ktorá stanovuje, ako bude organizovaná, orientovaná a implementovaná skupina úloh potrebných na dosiahnutie cieľov. Je najčastejšie využívaným nástrojom vo fáze implementácie stratégie. Koncipovaný je ako dokument, ktorý pretavuje strategické ciele do konkrétnych opatrení – aktivít a projektov s jasne vymedzeným časovým harmonogramom, zodpovednosťami a finančným plánom. Akčný plán nie je zoznam želaní, musí byť realistický a realizovateľný, s ohľadom na rozpočet aj personálne kapacity mesta. Akčný plán je zároveň dôležitým nástrojom pre monitorovanie, odpočtovanie a evaluáciu implementácie stratégie.

Strategický dokument Bratislava 2030 bol schválený mestským zastupiteľstvom v júni 2022 a preto nemal nastavený akčný plán pre daný rok. Nakoľko nová stratégia nastavuje nové východiská pre plánovanie s napojením cieľov na nový komplexný systém výsledkových a výstupových indikátorov, vyžaduje si aj zmenu v procese plánovania a nastavovania projektov a aktivít. V roku 2023 preto prebehlo testovanie metodiky pre tvorbu akčných plánov, so zapojením jednotlivých útvarov, nakoľko tieto postupy neboli zadefinované. Výstupom bol prototyp akčného plánu na rok 2023. Akčný plán pre ďalšie obdobie, na roky 2024 – 2026 bude pripravený koncom roka 2023.

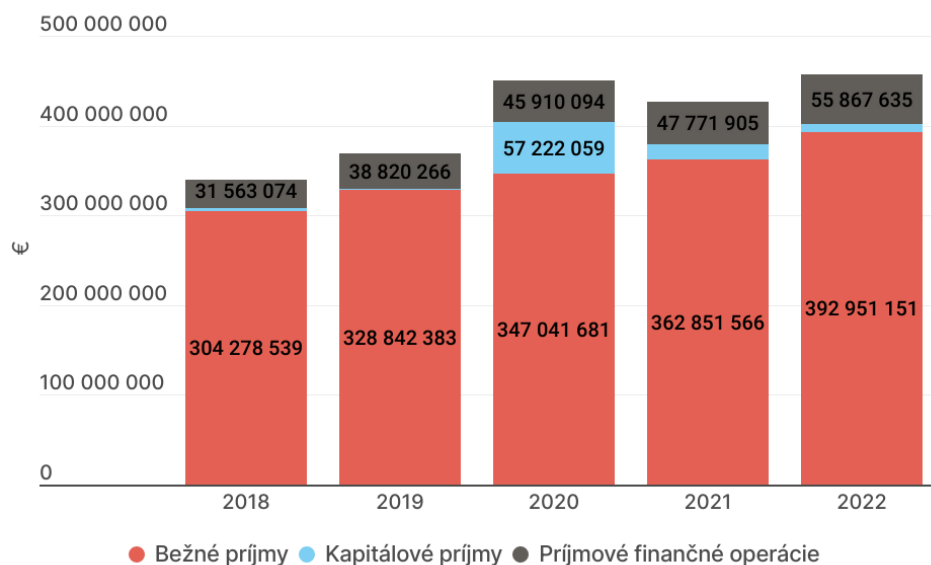
B.2 Rozpočet

V roku 2022 síce došlo k nominálnemu rastu bežných príjmov hlavného mesta (+30 mil. eur), tento rast bol viac než vyvážený vysokým rastom výdavkov z titulu vysokých cien energie (v roku 2022 primárne v cenách plynu), všeobecnej inflácie, povinných zvyšovaní miezd a strát Dopravného podniku Bratislava z obdobia pandémie (dokopy strata DPB na úrovni 30 mil. eur).

Príjmy z podielovej dane boli v druhom polroku 2022 ovplyvnené zvýšením daňového bonusu na deti na 70 eur (a od roku 2023 na 140 eur). Nárast oproti roku 2021 bol tak nižší ako mesto pôvodne očakávalo. V roku 2022 zároveň mesto neprijalo žiadne kompenzácie či už za zvýšené náklady energií alebo výpadok tržieb DPB.

Z týchto dôvodov bol schodok rozpočtu mesta (bez finančných operácií) najvyšší za posledné obdobie (-24 mil. eur), čo reflektuje napätú rozpočtovú situáciu hlavného mesta.

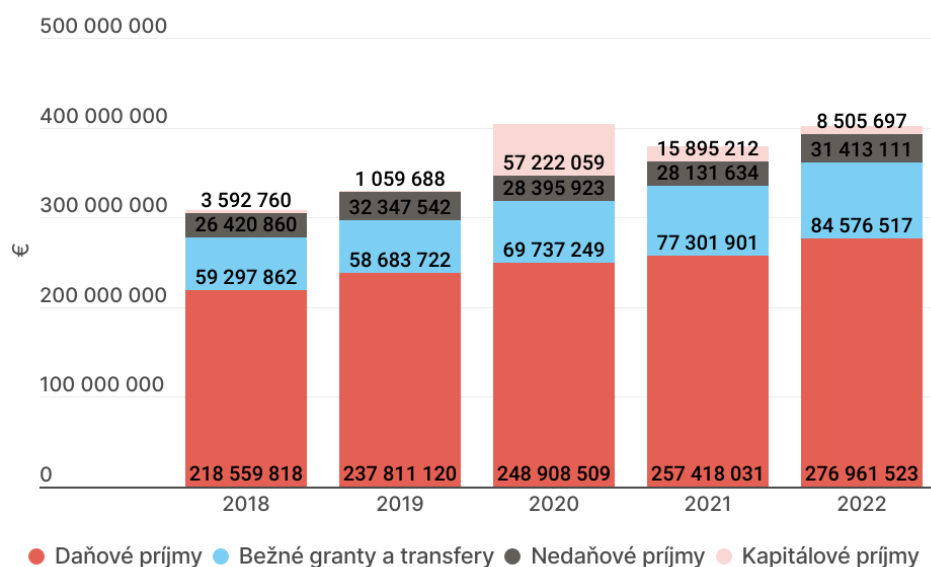
Klasifikácia príjmov z rozpočtu mesta

Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/intro-rozpocet-klasifikacia-prijmov-z-rozpocetu-mesta-1h8n6m3xly0z4x?live>

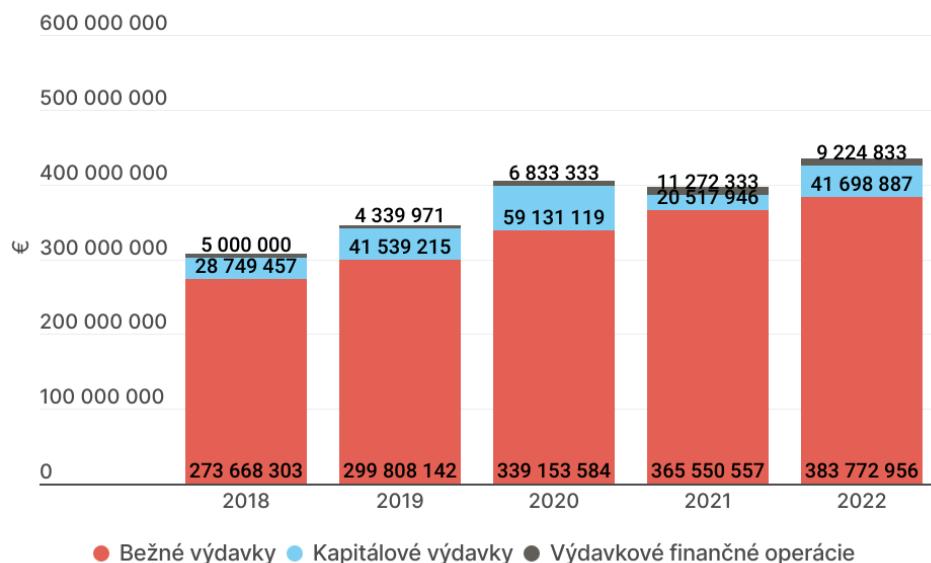
Zdroje príjmov z rozpočtu mesta

Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/intro-rozpocet-zdroje-prijmov-z-rozpocetu-mesta-1h7z2l83mmg5g6o?live>

Klasifikácia výdavkov z rozpočtu mesta

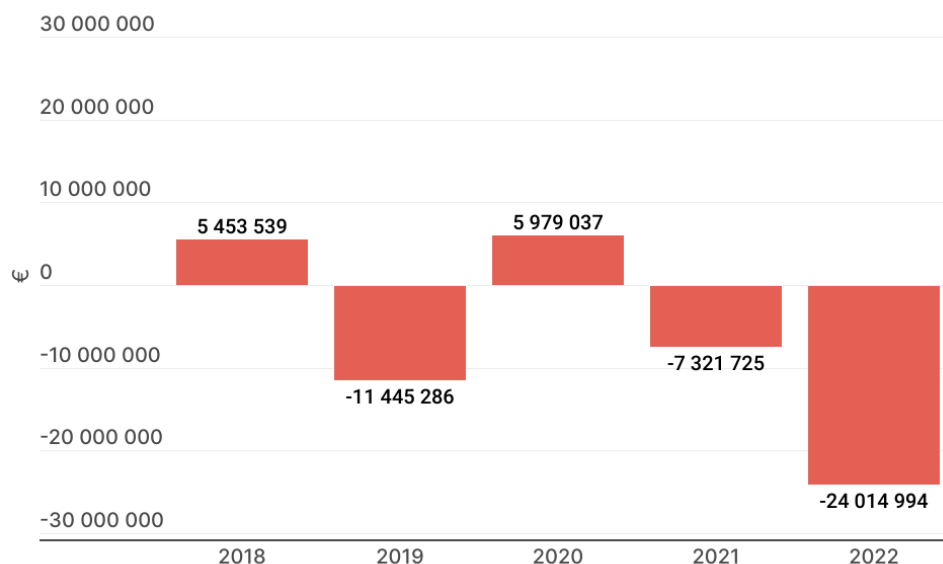

Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf:

<https://infogram.com/intro-rozpocet-klasifikacia-vydavkov-z-rozpocetu-mesta-1hd12yxm339rw6k?live>

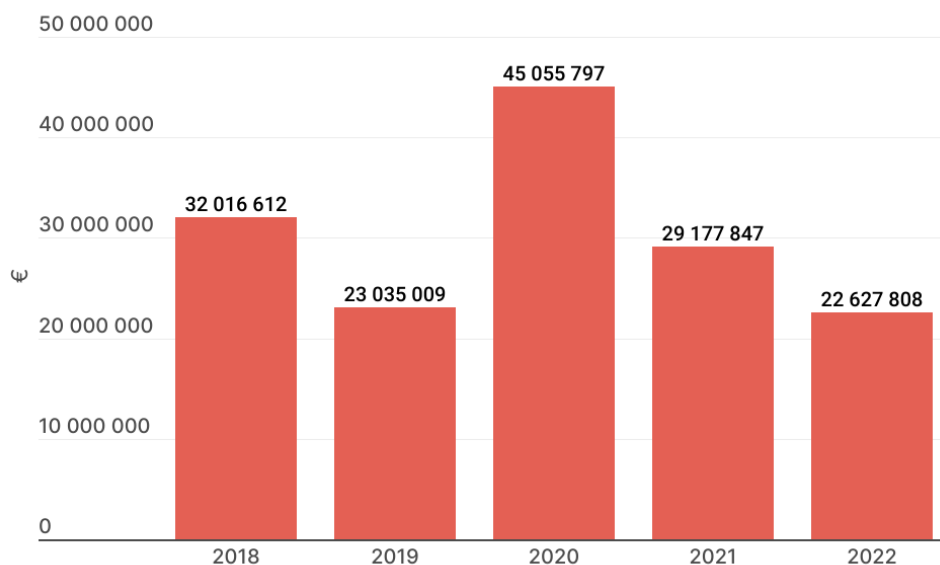
Rozpočtový prebytok / schodok (bez finančných operácií)

Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/intro-rozpocet-prebytkschodok-bez-financnych-operacii-1hxr4zx800m0q6y?live>

Rozpočtový prebytok / schodok celkovo

Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/intro-rozpocet-prebytkschodok-1h8n6m3xllwoz4x?live>

C. Správa o napĺňaní strategickej časti pre rok 2022

Správa o napĺňaní strategickej časti pozostáva z analýz na úrovni strategických rozvojových tém – integrovaných špecifických cieľov.

Plnenie stratégie je spracované cez 18 integrovaných špecifických cieľov a každá časť je štruktúrovaná nasledovne:

- Pomenovanie želanej zmeny / cieľov
- Zhrnutie východísk a súčasnej situácie
- Vybrané merateľné ukazovatele a ich vyhodnotenie vo vzťahu k dosahovaniu integrovaných špecifických cieľov
- Prehľad realizovaných aktivít a projektov za rok 2022

C. 1. 1. 1 Dostupné bývanie pre základ kvality života

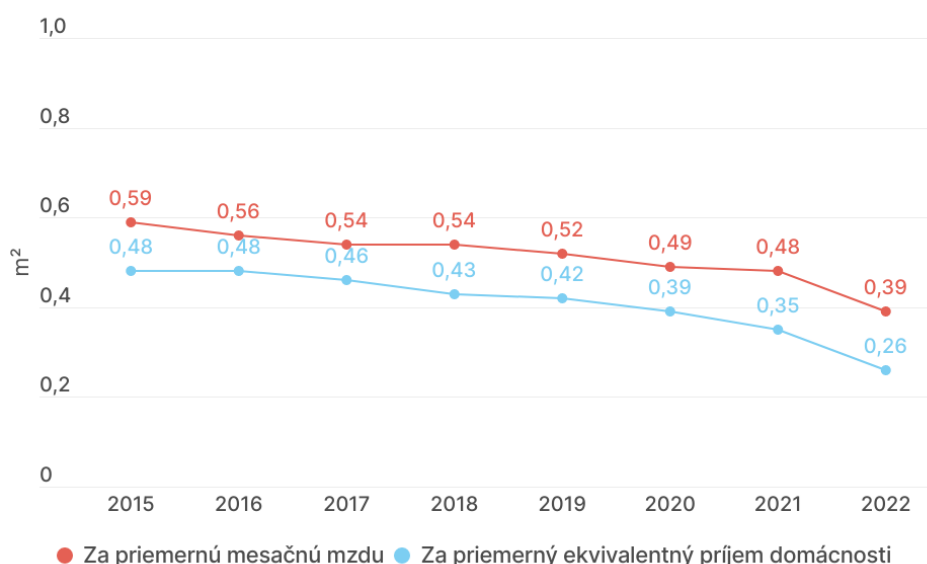
Mesto, ktorého rozvoj je sociálne udržateľný a ktoré zabezpečuje dostupné bývanie pre všetkých, vrátane nájomného bývania a ubytovania v núdzi.

Mesto Bratislava má ambíciu byť sociálne udržateľným mesto a dostupnosť stabilného a kvalitného bývania je jeden zo základných predpokladov pre jej naplnenie. Preto si stanovuje

cieľ do roku 2030 zvýšiť dostupnosť bývania pre všetkých, vrátane nájomného bývania a ubytovania v núdzi.

Bratislava má dlhodobý problém s nedostatkom bytov na trhu a ich rastúcimi cenami. Cenová dostupnosť bytov sa v Bratislave v posledných rokoch kontinuálne zhoršuje. Kým v roku 2015 si človek mohol za priemernú mesačnú mzdu v BSK kúpiť 0,59 m² bytu, v roku 2022 to bolo 0,39m² bytu (graf 1). Náklady na prenájom 60m² bytu od roku 2015 mierne klesli z 52,4% priemernej mesačnej mzdy v Bratislavskom kraji potrebnej na prenájom na 45% (graf 2). Je to však stále veľa v porovnaní s inými mestami ako napríklad Viedeň -17,6 %; Praha-40,5 % či Budapešť-42,1% (v roku 2021). Slabá dostupnosť bývania zasahuje najmä najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva - osoby s nízkymi príjmami, viacpočetné rodiny, cudzincov, mladých ľudí, keď sa snažia získať prvý vlastný byt, ale aj starších ľudí, alebo ľudí so špeciálnymi potrebami, ktorým kvôli zvyšujúcim sa nájomom hrozí strata bývania.

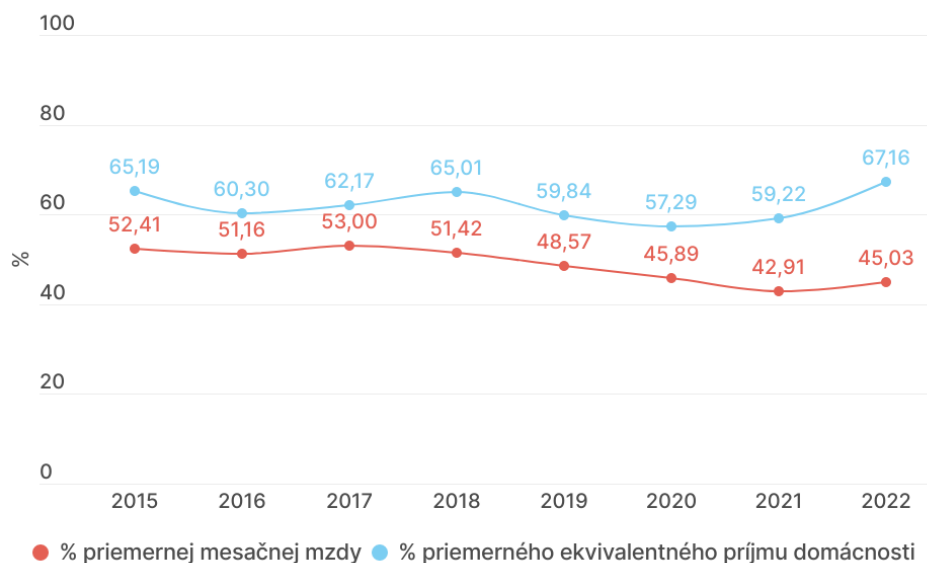
Počet m² bytu kúpiteľných za mesačný príjem

(graf 1) Zdroj: Štatistický úrad SR, Národná asociácia realitných kancelárií Slovenska

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-25-pocet-m2-bytu-kupitenych-za-priemernu-mesacnu-mzdu-1hd12yxk8eqlx6k?live>

Podiel platu potrebného na prenájom 60 m² bytu

(graf 2) Zdroj: Štatistický úrad SR, Národná asociácia realitných kancelárií Slovenska

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-26-podiel-platu-potrebneho-na-prenajom-60-m2-bytu-1hzi4o3z0x7eo4p?live>

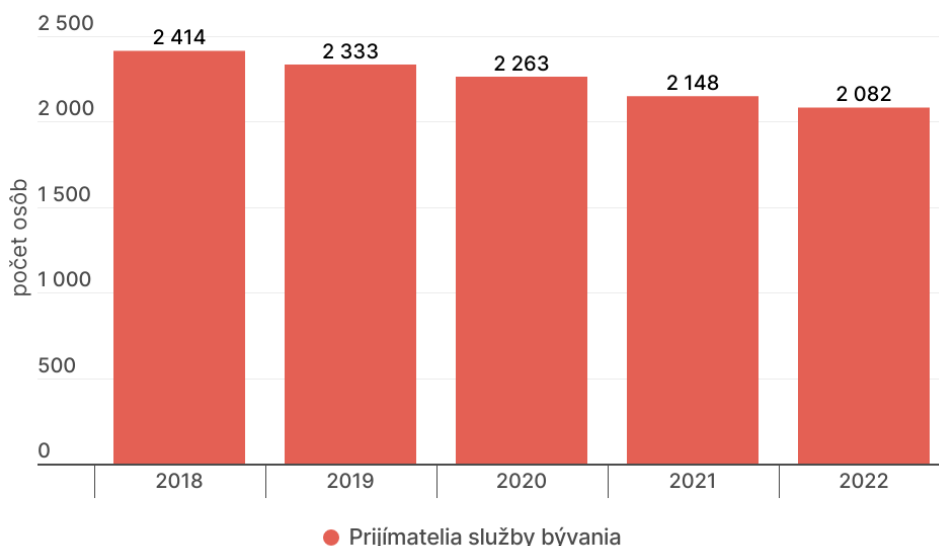
V roku 2021 prijalo mesto Konceptiu mestskej bytovej politiky, ktorá definuje konkrétne opatrenia pre zabezpečenie dostupného dlhodobého bývania pre všetky skupiny obyvateľstva ako aj bývania pre ľudí v núdzi. Do roku 2030 sú prioritami v tejto oblasti riešenie územných predpokladov rozvoja bývania, budovanie mestského bytového fondu, spolupráca so súkromným sektorom, správa, údržba a obnova mestského bytového fondu a riešenie dostupného bývania pre sociálne ohrozené skupiny.

Dostupnosť nájomného bývania v rámci plnenia stratégie Bratislava 2030 sledujeme pomocou viacerých indikátorov. Dôležitým ukazovateľom je počet osôb v bytovej núdzi, ktoré sú prijímateľmi služby bývania poskytovanej mestom. V roku 2022 mesto evidovalo 2028 prijímateľov tejto služby (graf 3). Medzi rokmi 2018 až 2022 sledujeme pokles počtu prijímateľov bývania. Klesajúci počet prijímateľov služby bývania však neznamená nižší záujem o bývanie, ale skôr znižovanie kapacít mesta. Tento stav je spojený s viacerými faktormi, predovšetkým ako dôsledok prebiehajúcich rekonštrukcií viacerých bytových jednotiek. V roku 2023 budú byty vrátené opäť do prevádzky a príde k navýšeniu kapacity a ráta sa s navýšením počtu prijímateľov služby bývania.

Ďalším dôležitým ukazovateľom je počet bytov v priamej správe hlavného mesta alebo organizácie v správe mesta – ten sa od roku 2016 drží na približne rovnakých hodnotách, v roku 2022 disponovalo 875 nájomnými bytmi (graf 4). Cieľ je však tento počet do roku 2030 navýšiť na 2475 bytov v priamej správe hlavného mesta alebo organizácie v správe mesta.

V roku 2022 sa podarilo dosiahnuť významný míľnik a spustiť projekt Mestskej nájomnej agentúry. Nový projekt predstavuje ďalší nástroj na zďostupňovanie bývania pre ľudí, ktorí sú v rámci štandardného trhu s bývaním z rôznych dôvodov znevýhodnení. Mesto získalo finančné prostriedky vo výške 40 000 EUR od partnera do garančného a sociálneho programu MNA, pričom partner dal prísľub rovnakej finančnej podpory minimálne do ďalšieho roku. V roku 2022 pokračovalo aj pilotné testovanie ukončovania bezdomovstva metódou housing first v spolupráci s neziskovými organizáciami a program sa podarilo rozšíriť o ďalších 10 bytov. Založený bol nový tím sociálnej podpory v bývaní, ktorého úlohou je poskytovať a nastavovať sociálnu podporu v projektoch bývania. V roku 2022 pokračovali práce na príprave projektov výstavby mestských nájomných bytov v lokalitách Muchovo nám., Žitavská, Terchovská, Záhorská Bystrica a Janíkov dvor.

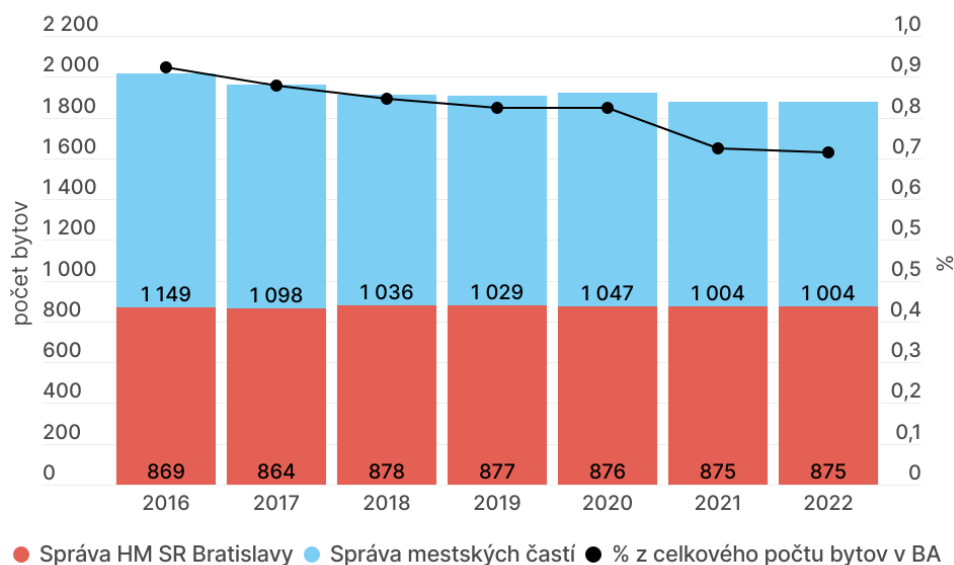
Počet osôb v bytovej núdzi, ktoré sú prijímateľmi služby bývania poskytovanej mestom

(graf 3) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-11-pocet-prijimateov-sluzby-byvania-poskytovanej-mestom-1hzj4o3z0lx1o4p?live>

Podiel mestských nájomných bytov z celkového počtu bytov v Bratislave

(grag 4) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, Štatistický úrad SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-2-i-1-podiel-mestskych-najomnych-bytov-z-celkoveho-poctu-bytov-1h7k230zev55g2x?live>

Čo sa v roku 2022 podarilo:

- Oficiálne spustenie Mestskej nájomnej agentúry
- Vytvorenie sociálneho krízového fondu v rámci Nadácie Bratislava
- Vybudovanie tímu a nastavenie kritérií pre vyhľadávanie a nákup bytov na sekundárnom trhu
- Vytvorenie odporúčacích pravidiel participácie pre developerov
- Rozšírenie programu pilotného testovania ukončovania bezdomovstva metódou housing first o ďalších 10 bytov
- Založenie nového tímu sociálnej podpory v bývaní
- Realizácia prvej etapy rekonštrukcie priestorov Centrum pre deti a rodiny REPULS
- Schválenie štatútu krízového ubytovania schválený v MsZ
- Vyčlenenie 2 bytov z bytového fondu na účel krízového ubytovania
- Dokončila sa projektová dokumentácia na rekonštrukciu jestvujúcich nevyužívaných bytových domov – Velehradská (9 bytov), Zámocké schody (7 bytov)
- Vyobstaranie zhotoviteľa pre Muchovo námestie
- Vyobstaranie dokumentácie pre BD Terchovská, prestavbu internátu SOU Elektrovod na byt
- Ukončenie architektonickej súťaže na BD Janíkov Dvor.
- Pasport pozemkov vo vlastníctve Hl. mesta vhodné pre potreby nájomného bývania
- Začal sa proces Zmien a doplnkov 08 - pilotne v prospech bývania s kontribúciou developera z nadhodnoty v podobe nájomných bytov
- Vyhlásená 1. výzva na zmeny ÚP v prospech bývania s kontribúciou z nadhodnoty - 92 žiadostí.

- Zintenzívnenie opráv bytov s cieľom dobehnutia investičného dlhu a zaradenia späť do obehu (126 uzatvorených nájomných zmlúv 2022 oproti 53 v 2021)

Odkazy na strategické materiály a hodnotiace správy:

Koncepcia mestskej bytovej politiky 2020 – 2030

Monitorovacia správa odpočtu Koncepcie mestskej bytovej politiky 2020 - 2030

C. 1. 1. 2 Kvalitné vzdelávanie

Mesto s kvalitným školstvom, ktoré iniciuje a podporuje kontinuálne vzdelávanie pedagógov.

Bratislava sa chce profilovať ako mesto, ktoré poskytuje vysokú kvalitu života, s čím súvisí aj zabezpečenie kvalitného, dostupného a inkluzívneho vzdelávania. Preto si mesto Bratislava stanovuje cieľ do roku 2030 presadzovať opatrenia, ktoré pomôžu zvýšiť kvalitu vzdelávania v Bratislave.

Systém vzdelávania v Bratislave čelí viacerým výzvam, ako napríklad absencia spoločnej celomestskej platformy pre spoločné ciele v oblasti vzdelávania a zabezpečenie rovnakej kvality vzdelávania na celom území, chýbajúce kapacity v školách a školských zariadeniach, či nízka atraktivita učiteľských povolání v Bratislave v porovnaní so zvyškom Slovenska, v dôsledku čoho Bratislava eviduje nedostatok pedagogických pracovníkov.

Obraz o vývoji a aktuálnom stave na trhu práce v oblasti školstva v Bratislave nám poskytuje Analýza trhu práce, ktorú spracovala spoločnosť Profesia pre Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy. Z objemu inzercie na profesia.sk jasne vyplýva, že Bratislavský kraj má v celoslovenskom meradle najväčší problém s nedostatkom učiteľov na MŠ a ZŠ, pričom rozdiel oproti iným krajom predstavuje jeden rád a to kontinuálne od r. 2018. Rovnako je to aj s portálom edujobs.sk, kde takisto Bratislavský kraj inzeruje v neporovnateľne väčšom objeme ako ostatné kraje SR.

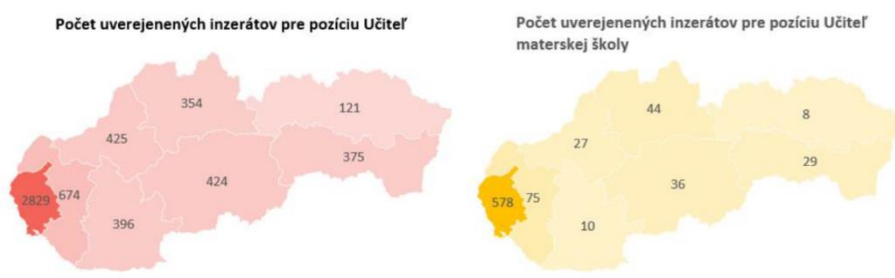
Tabuľka 1 Počet zverejnených pracovných ponúk v krajocho, od roku 2018 pre pozíciu Učiteľ/ka

KRAJ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Banskobystrický kraj	143	198	177	192	360	424
Bratislavský kraj	1639	1632	1482	1781	3204	2829
Košický kraj	181	185	208	308	414	375
Nitriansky kraj	198	191	183	255	448	396
Prešovský kraj	134	145	168	195	274	121
Trenčiansky kraj	125	160	202	253	433	425
Trnavský kraj	296	379	360	391	608	674
Žilinský kraj	152	186	216	265	390	354

Tabuľka 2 Počet zverejnených pracovných ponúk v krajocho, od roku 2018 pre pozíciu Učiteľ/ka materskej školy

KRAJ	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Banskobystrický kraj	25	26	16	36	55	36
Bratislavský kraj	508	495	349	536	928	578
Košický kraj	19	8	8	23	46	29
Nitriansky kraj	22	17	11	23	34	10
Prešovský kraj	21	20	7	21	40	8
Trenčiansky kraj	27	21	20	36	41	27
Trnavský kraj	44	35	44	44	104	75
Žilinský kraj	38	24	31	66	76	44

Graf 3 Porovnanie počtu zverejnených pracovných ponúk v krajocho, pre pozície Učiteľ/ka a Učiteľ/ka materskej školy v prvom polroku 2023

Zdroj: Profesia, 2023: Analýza trhu práce, pozícia Učiteľ/ka a Učiteľ/ka materskej školy

Dôležitým faktorom je aj nedostatok istých typov aprobácií pre druhý stupeň ZŠ a SŠ. V tejto súvislosti sa javí ako najproblematickejší nedostatok učiteľov anglického a slovenského jazyka, ďalej matematiky a informatiky. S týmto zistením korešpondujú aj dáta z CVTI o miere kvalifikovanosti vyučovaným predmetom k 15.09.2021, kde najviac neodborne vyučovaným predmetom v Bratislave je predmet Anglický jazyk (na prvom aj druhom stupni ZŠ). Údaje o kvalifikovanosti učiteľov sa zbierali z Rezortného informačného systému k 15.9.2021.

Hoci Bratislava ako hlavné mesto SR legislatívne stanoveným rámcom kompetencií nemá možnosť priamo ovplyvňovať kvalitu vzdelávania na svojom území, kvalita vzdelávacieho systému má oveľa širšie presahy a dopady na fungovanie mesta, a preto hlavné mesto nerezignuje na snahu pomáhať zabezpečiť vysokú kvalitu vzdelávania na celom svojom území.

V stratégii Bratislava 2030 sú definované opatrenia ako prepájanie aktérov vo vzdelávaní v spolupráci s mestskými časťami, poskytovanie možnosti kontinuálneho vzdelávania, prostredníctvom pravidelných stretnutí bratislavských učiteľov v podobe konferencií a neformálnych klubov, či poskytovanie nepriamych benefitov učiteľom, ktoré pomôžu zatraktívniť učiteľské povolania a stabilizovať počty učiteliek a učiteľov v Bratislave. V súčasnosti neexistuje jednotný hodnotiaci model kvality vzdelávacieho procesu, ktorý by vedel kvalitu systematicky reflektovať a preto ako dôležité opatrenie pre zabezpečenie jednotného kvalitného vzdelávania na území Bratislavy je koncipovanie nového modelu evalvácie kvality vzdelávania.

S nástupom roku 2022 prišla ďalšia výzva pre školy v Bratislave v podobe príchodu veľkého počtu detí z Ukrajiny, ktoré utekajú pred vojnou, a ktorým treba zabezpečiť dostupné a kvalitné vzdelávanie s ohľadom na ich špecifické potreby. Centrum vzdelávacích analýz pripravilo pre Magistrát hl. Mesta SR Bratislavu analýzu s názvom Začleňovanie detí z Ukrajiny do vzdelávania v Bratislave, ktorá mapuje hlavné problémy a formuluje kľúčové odporúčania v tejto oblasti. Analýza poukazuje na nedostatočnú jazykovú podporu pre detí cudzincov, nedostatočnú dodatočnú podporu pri osvojovaní učiva, pri zabezpečení sociálno-emocionálnych potrieb detí či chýbajúcu komplexnejšiu podporu pre učiteľky a učiteľov pri vzdelávaní detí z Ukrajiny. Odpoveďou na tieto zistenia boli aktivity, ktoré HMBA spolu s CVA a Inkluzcentrom realizovalo na 9tich ZŠ. Aktivity boli realizované ako súčasť projektu UNICEF: Podpora predškolskej starostlivosti a inkluzívneho vzdelávania detí cudzincov, v rámci ktorého boli zriadené detské skupiny v Centrách voľného času v Bratislave, boli spracované potrebné analýzy, poskytnuté jazykové kurzy a prvotné psychosociálne intervencie na znižovanie dôsledkov traumy spôsobenej vojnou.

V roku 2022 sa okrem aktivít na podporu vzdelávania detí odíedencov z Ukrajiny realizovali aj projekty a aktivity zamerané na podporu, vzdelávanie a sieťovanie učiteľov. V novembri 2022 sa konala v poradí druhá Bratislavská učiteľská konferencia pre riaditeľov a učiteľov základných a stredných škôl, na ktorej sa zúčastnilo 235 bratislavských učiteľov. Pravidelne sa realizovali stretnutia Bratislavského učiteľského klubu, venované učiteľom aj riaditeľom bratislavských základných a stredných škôl, ktoré mali prispieť k výmene skúseností a vzájomnej inšpirácii. V roku 2022 sa uskutočnilo spolu 14 stretnutí.

V priebehu mesiacov október až december 2022 sa uskutočnil dotazníkový prieskum na všetkých 12 ZUŠ, ktorých zriaďovateľom je HMBA. Cieľom dotazníkového prieskumu bolo mapovanie kvality a klímy školy v rámci ZUŠ. Celkový počet respondentov prieskumu bol viac ako 7 200 (učiteľov, rodičov a žiakov starších ako 10 rokov). Výsledky dopytovania sú zdrojovými dátami, ktoré budú jedným z podkladov pre tvorbu koncepcie rozvoja mestských ZUŠ.

Realizované projekty a aktivity v roku 2022:

- Deň učiteľov ZUŠ v Starej tržnici
- [Oceňovanie talentovanej mládeže](#)
- [Bratislavská učiteľská konferencia - 22.11.2022](#)
- 14 stretnutí Bratislavského učiteľského klubu - Pravidelné stretnutia učiteľov v spolupráci s Neziskovou organizáciou DOBRÁ ŠKOLA

- Súťaž Deti pre Bratislavu
- [Vytvorenie novej webstránky pre projekt Deti pre Bratislavu](#)
- Testovanie kvality a klímy ZUŠ v zriaďovateľskej kompetencii HMBA
- [Grantový program na podporu pohybových aktivít a neformálneho vzdelávania v oblasti práce s deťmi a mládežou](#)
- [Grantový program na podporu športových a vzdelávacích podujatí](#)
- projekt UNICEF „Podpora predškolskej starostlivosti a inkluzívneho vzdelávania detí cudzincov“

C. 1. 1. 3 Bezpečné mesto, ktoré sa stará o slabších a znevýhodnených
Mesto, ktoré zabezpečuje bezpečný a dôstojný život pre všetkých prostredníctvom sociálnych služieb (napr. v oblasti starostlivosti o seniorov, podpory detí, mladých ľudí a rodín v ohrození), zvyšovania bezbariérovosti verejných priestorov a budov a implementovania drogovej politiky.

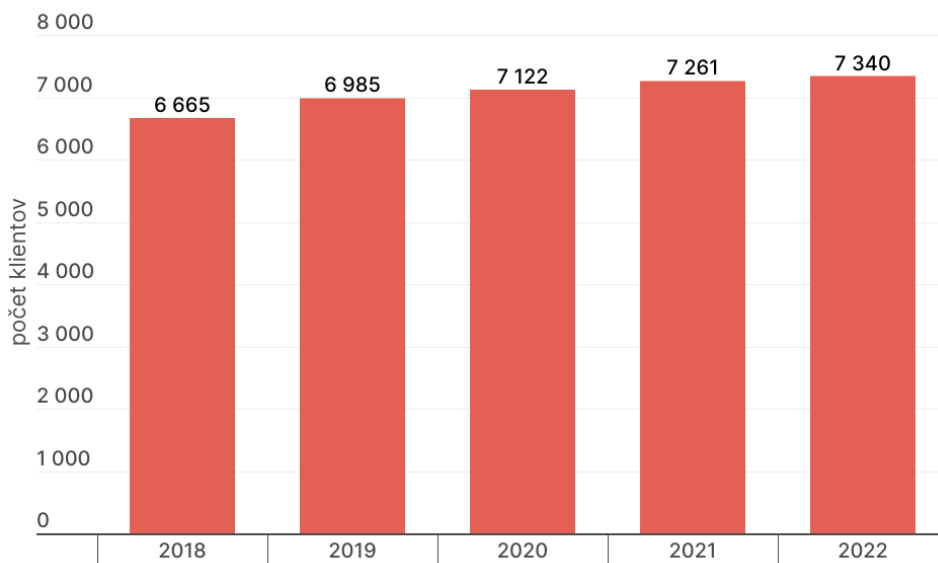
Bratislava sa chce profilovať ako bezpečné a starostlivé mesto, ktoré dokáže zabezpečiť dôstojný život každého obyvateľa bez rozdielu, a to aj v náročných životných situáciách. Preto si mesto Bratislava do roku 2030 stanovuje viacero cieľov, ktoré pomôžu tieto hodnoty naplniť. Kľúčové je zvýšiť dostupnosť sociálnych služieb, tak aby boli uspokojené potreby obyvateľov v sociálnej oblasti. Pozornosť sa sústreďuje aj na zvýšenie bezpečnosti a zvýšenie bezbariérovej prístupnosti, tak aby Bratislava bola mestom pre všetkých, nezávisle od ich zdravotného či iného znevýhodnenia.

Hlavným problémom mesta v oblasti sociálnych vecí spočíva v dlhodobom nedostatku kapacít sociálnych služieb a ďalších služieb, ktoré nedokážu pokryť všetky potreby obyvateľov. Problémom sú aj prekrývajúce sa kompetencie a slabá koordinácia medzi samosprávami na úrovni BSK, mestských častí a mesta, z čoho vyplýva neschopnosť strategicky plánovať kapacity služieb.

V roku 2022 bol mestským zastupiteľstvom schválený Komunitný plán sociálnych služieb 2022 – 2030 (KPSS). Plán podrobne definuje oblasti, v ktorých mesto poskytuje sociálne služby, šesť strategických cieľov, ako aj celé spektrum opatrení, ktoré majú smerovať k naplneniu cieľov. Zameriava sa na oblasť starších obyvateľov, oblasť drogovej politiky a exponovaných lokalít, oblasť detí, mladých a rodín v ohrození, oblasť ľudí bez domova a oblasť osôb so zdravotným znevýhodnením. Spracovanie a schválenie KPSS bolo významným krokom k strategickému plánovaniu sociálnych služieb a základný predpoklad pre ich ďalší rozvoj v tejto oblasti.

Dostupnosť sociálnych služieb monitorujeme za pomoci indikátora, ktorý sleduje kapacity ambulantných a pobytových služieb v správe mesta. Medziročne sa kapacita služieb zvýšila 79 (graf 11). Zároveň sledujeme aj mieru informovanosti obyvateľstva o sociálnych službách, nakoľko je to základný predpoklad dostupnosti a adresnosti sociálnych služieb. Zisťovanie prebieha prostredníctvom prieskumu verejnej mienky reprezentatívnou vzorkou. Ten z roku 2022 ukázal, že o mestských sociálnych službách je informovaných 62,7 % z opýtaných.

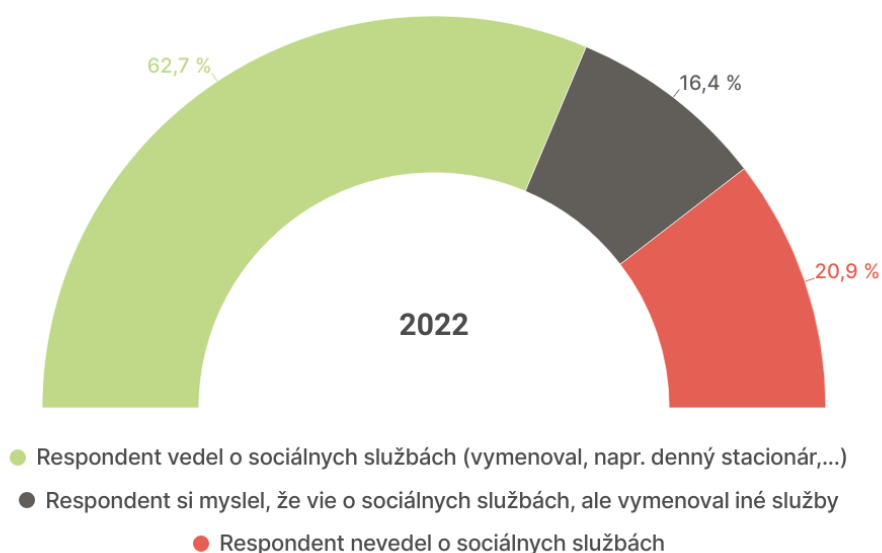
Kapacity ambulantných a pobytových sociálnych služieb

(graf 11) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-62-kapacity-ambulantnych-a-pobytovych-socialnych-sluzieb-1hxr4zx8pj31q6y?live>

Podiel obyvateľstva informovaného o dostupných sociálnych službách poskytovaných mestom

Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-61-podiel-obyvatestva-informovaneho-o-dostupnych-socialnych-sluzbach-poskytovanych-mestom-1h7g6k0wogkoo2o?live>

Bezbariérová prístupnosť je základným predpokladom pre zabezpečenie rovnosti prístupu ku všetkým obyvateľkám a obyvateľom Bratislavy. Preto sa viaceré opatrenia venujú zvyšovaniu bezbariérovosti mestských podujatí, verejných toaliet, mestských pracovísk, vyhradených parkovacích miest pre OZZ, bezbariérových priechodov, podchodov a nadchodov v meste tak, vytváraníu ucelených bezbariérových okruhov ako aj ďalších služieb pre osoby so zdravotným znevýhodnením.

Pri hodnotení bezbariérovosti mesta sledujeme podiel kompletne debarierizovaných služieb, tj. služieb poskytovaných mestom viazaných na fyzický alebo digitálny priestor. Hodnotenie tohto ukazovateľa je však podmienené realizovaním auditov bezbariérovosti, vstupné dáta pre ukazovateľ sa pripravujú (tab1). Ďalej sledujeme podiel MHD vozidiel, ktoré sú bezbariérové, ako aj podiel zastávok MHD s bezbariérovým prístupom pre ľudí so zníženou schopnosťou pohybu a orientácie. V roku 2022 bol podiel bezbariérových vozidiel MHD na úrovni 82,2%.

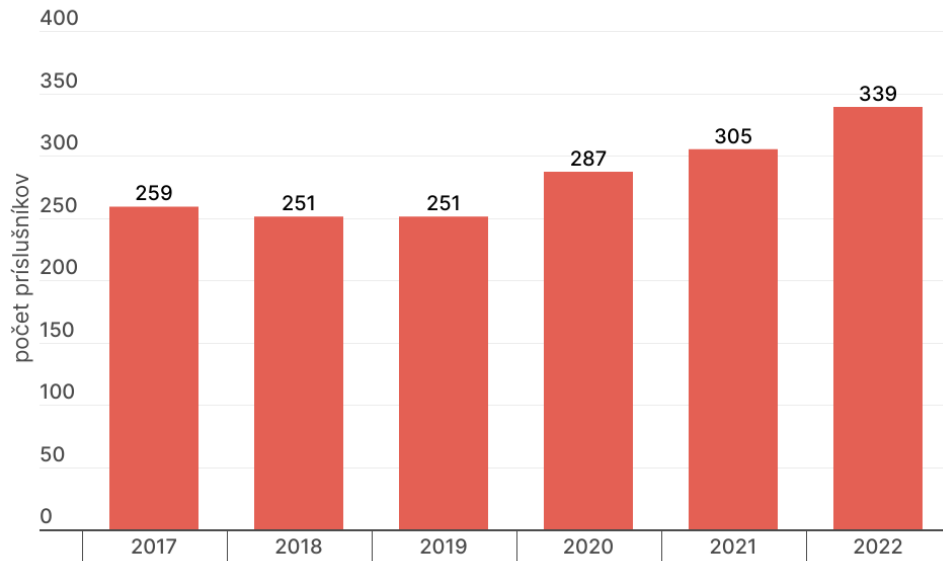
<i>Audity</i>	<i>Stav ku koncu 2021</i>	<i>Počet za 2022</i>	<i>Stav ku koncu 2022</i>
<i>Weby, aplikácie, dokumenty</i>	<i>10</i>	<i>18</i>	<i>28</i>
<i>Budovy, objekty</i>	<i>15</i>	<i>11</i>	<i>26</i>

Tab 1.

Ďalším z pilierov starostlivej Bratislavy je bezpečnosť. Bratislavská mestská polícia dlhodobo zápasí s nedostatkom finančných aj ľudských zdrojov. Navrhnuté opatrenia v tejto oblasti smerujú k budovaniu personálnych kapacít Mestskej polície a zlepšovaniu vybavenia pre výkon. Navýšenie počtu príslušníkov MsP BA sa realizuje s cieľom znížiť výskyt viacerých menej závažných trestných činov či priestupkov, vrátane krádeží motorových vozidiel či výtržníctva, zvýšeniu akcieschopnosti a dôveryhodnosti polície.

Napĺňanie tohto cieľa monitorujeme cez indikátor, ktorý sleduje vývoj počtu príslušníkov MsP BA. V roku 2022 mala MsP BA 339 príslušníkov, čo bolo o 34 viac ako v predošlom roku (graf 9.12). Cieľom je dosiahnuť v roku 2030 stav 550 príslušníkov MsP BA. Ďalším indikátorom, cez ktorý hodnotíme vývoj situácie v oblasti bezpečnosti je počet evidovaných trestných činov na 1000 obyvateľov (graf 13). Tu zaznamenávame dlhodobý pokles, s predpokladom, že posilnenie MsP BA túto klesajúcu tendenciu pomôže udržať aj v nasledujúcom období.

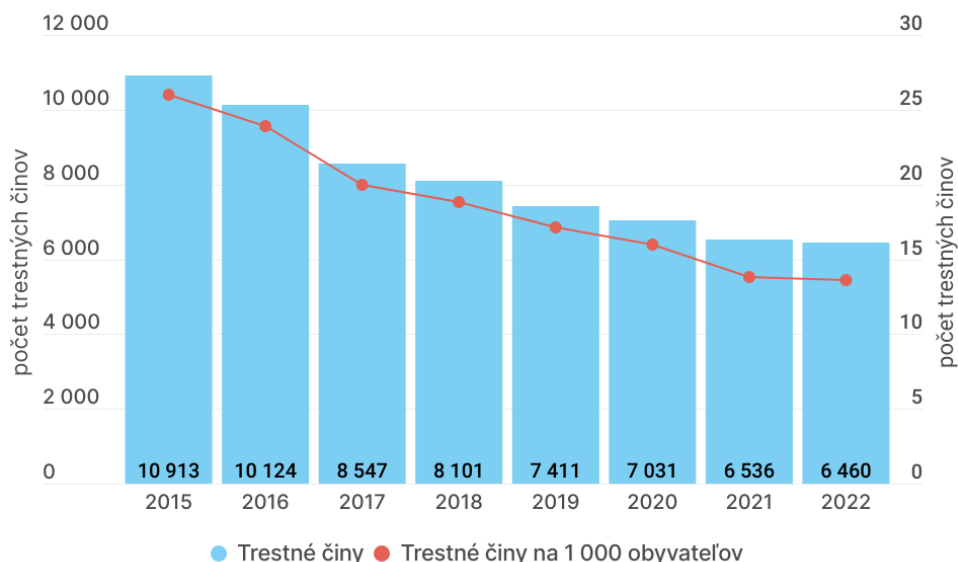
Počet príslušníkov Mestskej polície hlavného mesta SR Bratislavy

(graf 12) Zdroj: Mestská polícia hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-91-pocet-prislusnikov-msp-ba-1h7k23010dqzv2x?live>

Počet evidovaných trestných činov na 1 000 obyvateľov

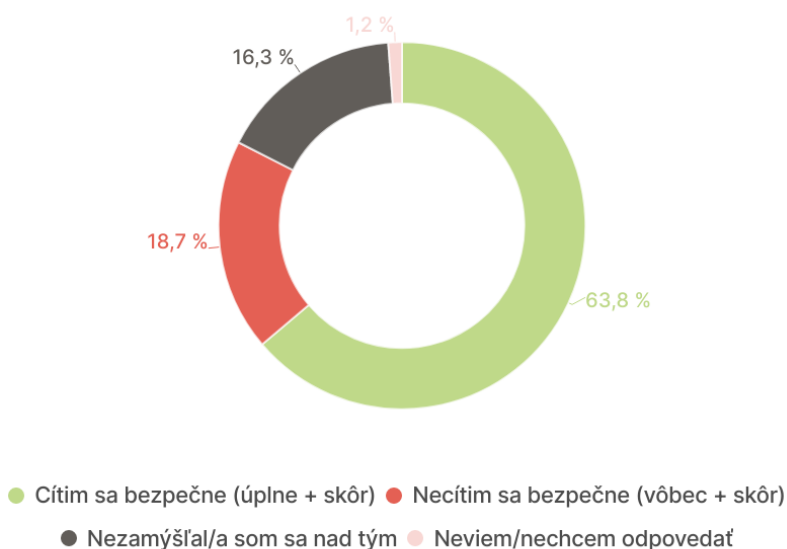

(graf 13) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, Štatistický úrad SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-96-pocet-evidovanych-trestnych-cinov-na-1-000-obyvateov-1hd12yxmxo7kw6k?live>

Pre hodnotenie stavu bezpečnosti je dôležité aj to ako vyhodnocujú samotní obyvatelia. Preto cez prieskumové indikátory sledujeme podiel obyvateľov, ktorí sa cítia bezpečne a podiel ľudí, ktorí dôverujú mestskej polícii. Prieskum verejnej mienky v roku 2022 ukázal, že 63,8 % respondentov sa cíti v Bratislave bezpečne a 64,8 % respondentov sa vyjadrilo, že dôveruje Mestskej polícii.

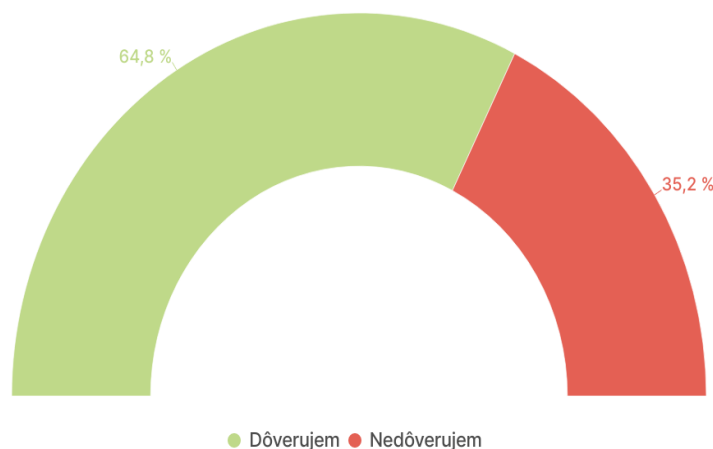
Podiel obyvateľov, ktorí sa cítia v meste bezpečne

(graf 14) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-99-podiel-obyvateov-ktori-sa-citia-v-meste-bezpecne-prieskum-1hdw2jpoljdxj2l?live>

Dôveryhodnosť Mestskej polície hlavného mesta SR Bratislavy

(graf 15) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-92-doveryhodnost-mestskej-polície-hlavného-mesta-sr-bratislavy-1h7j4dvmn5omv4n?live>

Okrem schválenia KPSS, za významné v roku 2022 považujeme spustenie formálneho procesu registrácie sociálnej služby útulku na Hradskej. Tento proces vyústil do registrácie sociálnej služby útulku pre ľudí bez domova v roku 2023. Ide o historicky prvý registrovaný útulok prevádzkovaný Hlavným mestom SR. V roku 2022 bolo dôležité aj spustenie a prevádzkovanie Asistenčného centra na Bottovej, v ktorom môžu ľudia utekajúci pred vojnou z Ukrajiny požiadať o dočasné útočisko, vybaviť si dávky v hmotnej núdzi, ubytovanie, slovenské telefónne číslo či získať právnu pomoc.

V roku 2022 bol už druhýkrát realizovaný dotačný program hlavného mesta v sociálnej oblasti s názvom Bratislava pre všetkých vo svojej komplexnej podobe, t. j. štyroch tematických oblastiach. Celkovo bolo do programu doručených 69 žiadostí o dotáciu, podporených 48 projektov v celkovej sume 419 775,77 eur.

Pre zvýšenie bezbariérovosti sa v roku 2022 podarilo debarierizovať Mirbachov palác, vstup do Mestskej knižnice na Laurinskej ulici, do Múzea mesta Bratislavy a do úradov pre verejnosť v Novej radnici. Uskutočnilo sa viacero podujatí s tlmočením z a do posunkového jazyka a online prepis a tlmočenie z/do posunkového jazyka poskytujú viaceré inštitúcie mesta, a to telefonicky cez infolinku aj pri osobnej návšteve. MHD v meste dosiahla 100% nízko podlažných autobusov a trolejbusov a 50% električiek. Vozidlá disponujú vybavením na prepravu cestujúcich so zdravotným znevýhodnením, viac bezbariérových MHD zastávok, elektronických infotabúľ na zastávkach, ktoré poskytujú informáciu o bezbariérovosti prichádzajúcich vozidiel MHD.

Medzi významné projekty a aktivity v oblasti bezpečnosti v roku 2022 môžeme zaradiť otvorenie novej stanice MsP v Pentagone, prácu mestského terénneho tímu, pilotný projekt Nočnej pomoci a navýšenie počtu príslušníkov MsP BA.

Realizované projekty a aktivity v roku 2022:

- Schválenie Komunitného plánu sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy na rok 2023 - 2030
- Dotačný program v sociálnej oblasti Bratislava pre všetkých
- Pokračovanie prevádzky Mestského karanténneho zariadenia pre ľudí bez domova
- Zimný krízový nocľah - ako rozšírená funkcia Mestského karanténneho zariadenia
- Spustenie krízového ubytovania
- Počas leta 2022 začal formálny proces registrácie sociálnej služby útulku na Hradskej
- Mestský terénny tím - poskytovanie základného sociálneho poradenstva, sociálne mapovanie

- 13 technickými zásahmi boli vytvorené alebo zlepšené malé bezbariérové okruhy v Starej radnici v Mestskom múzeu v Bratislave, v kostole Klarisky, v Plavárni Pasienky a na kúpalisku Tehelné pole
- Začiatok procesu prípravy vybudovania nového sociálno-zdravotného zariadenia pre seniorov (vytypovanie lokality, zadanie pre architektonickú štúdiu)
- Rozvoj systému kvality prístupnosti - komplexné audity 11 mestských objektov a 18 webov, podpora štandardov v metodikách mesta, školenie vodičov a asistentov MHD, školenie editorov webov
- Komunikačná a informačná prístupnosť - pokračovanie online služieb prepisu a tlmočenia z a do posunkového jazyka na 7 infolinkách a 17 pracoviskách prvého kontaktu
- 12. ročník Letnej Bratislavskej univerzity seniorov
- Asistenčné centrum pomoci na Bottovej
- Nová stanica Mestskej polície v Pentagone
- Nočná pomoc - pilotná sezóna
- 16 nových policajtov a policajtiiek v zbore Mestskej polície
- Budúcnosť INAK – projekt s Pontis - rozvoj zručností mladých ľudí z bratislavskej ubytovne Fortuna

Odkazy na strategické materiály a hodnotiace správy:

[Komunitný plán sociálnych služieb hlavného mesta SR Bratislavy 2022-2030](#)

[Plán reforiem v Mestskej polícii hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy 2021 – 2026](#)

C. 1. 2. 1 Zapájanie ľudí do tvorby mesta

Mesto aktívne komunikuje a zapája rôzne skupiny obyvateľov do plánovania a tvorby politik mesta.

Demokracia je kľúčovou hodnotou, ktorú chce mesto Bratislava aktívne chrániť a podporovať. Preto si Bratislava 2030 stanovuje za cieľ zlepšiť komunikáciu s obyvateľmi, zvýšiť ich informovanosť a zapojenie do rozhodovania o rozvoji mesta. Cieľom je posunúť demokraciu vpred, postupne aktivizovať záujem o veci verejné a budovať dôveru obyvateľiek a obyvateľov v samosprávu mesta.

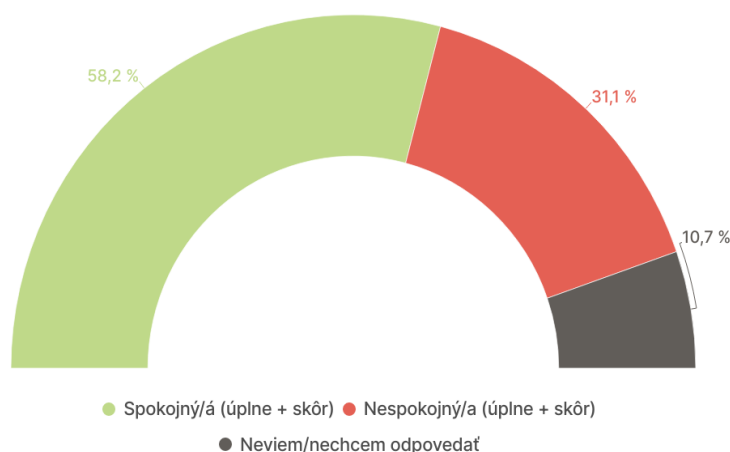
Dobrá informovanosť a nastavenie komunikácie s obyvateľmi je nevyhnutný predpoklad pre dobré fungovanie mesta. Čím viac ľudia poznajú procesy a služby mesta, tým viac a lepšie rozumejú ako sa využívajú ich dane, rastie ich dôvera voči vedeniu mesta a ich schopnosť získať podporu pre plánované zmeny, politiky a projekty. Preto sa stanovujú opatrenia ako zavádzanie nových komunikačných nástrojov, zameraných aj na skupiny obyvateľstva, ktoré aktívne nehľadajú informácie resp. nie sú na sociálnych sieťach (napr. seniori, cudzinci), zverejňovanie nových typov informácií a transparentné informovanie o rozhodnutiach mesta na webovej stránke mesta, aktívna práca s dátami a ich vyhodnocovanie.

Špecifickou témou je komunikácia a zapájanie ľudí, ktorí sú obyvateľmi Bratislavy, ale nie sú slovenskými štátnymi občanmi. V roku 2021 malo v Bratislave nahlásený pobyt 38 945 cudzincov. Mesto však v súčasnosti nemá koncepčný prístup k službám pre cudzincov, nie je bežnou praxou poskytovať informácie v inom ako slovenskom jazyku. Aj to by sa malo v budúcnosti zlepšiť a preto sa navrhujú opatrenia zamerané na zvyšovanie podielu služieb poskytovaných v cudzom jazyku a integračné aktivity.

Tradícia systematickej participácie na úrovni mesta je stále len v začiatkoch. Problémom ostáva nízka miera zapojenia niektorých špecifických skupín obyvateľov, najmä mladých ľudí, do aktivít mesta a tvorby projektov. Ako problém bolo identifikované aj nízke povedomie o participácii naprieč zainteresovanou verejnosťou. Preto sa pozornosť bude sústreďovať na implementáciu štandardov participácie, osobitne s ohľadom na deti a mládež, zvýšenie podielu projektov so zapojením verejnosti aj zvyšovanie kapacít na realizovanie participatívnych projektov.

To či sa mestu darí zvyšovať mieru informovanosti obyvateľov, zapájať ľudí do tvorby politik a projektov mesta a posilňovať dôveru ľudí v samosprávu sledujeme cez viacero prieskumových indikátorov. Podľa prieskumu z roku 2020 sa 65 % obyvateľov cítilo byť dostatočne informovaných o dôležitých opatreniach, rozhodnutiach a aktivitách mesta. Prieskum verejnej mienky realizovaný v roku 2022 však ukázal mierny pokles v miere spokojnosti s informovanosťou a kvalitou informácií o dôležitých opatreniach, rozhodnutiach, aktivitách a zmenách v meste. Spokojnosť v roku 2022 vyjadrilo 58,2 % opýtaných (graf 16). Ďalším dôležitým ukazovateľom je miera dôvery obyvateľov v magistrát a mestské inštitúcie. V prieskume z roku 2022 67,3 % opýtaných dôverovalo Magistrátu hlavného mesta SR Bratislavy (graf 17).

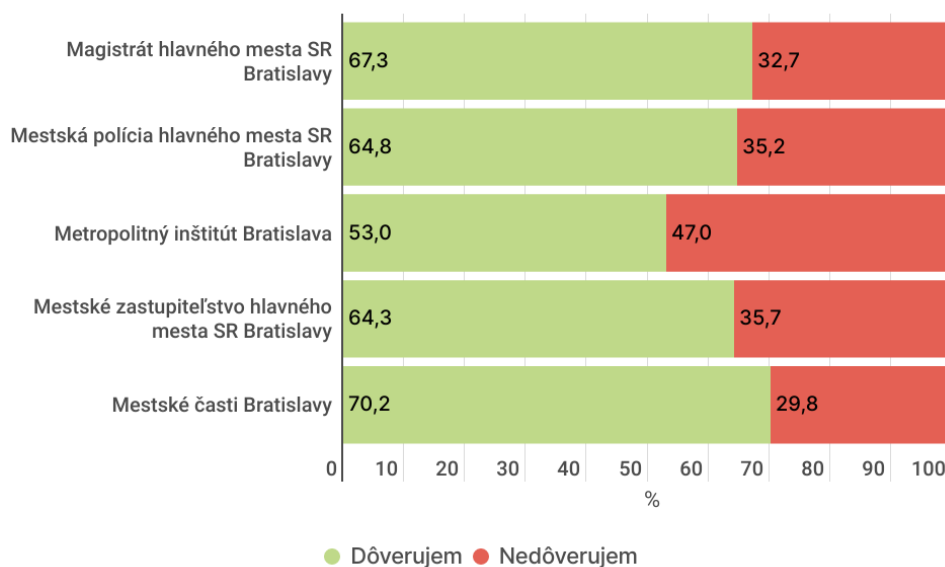
Spokojnosť obyvateľov s mierou informovanosti a kvalitou informácií o dôležitých opatreniach, rozhodnutiach, aktivitách a zmenách v meste

(graf 16) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-111-spokojnost-obyvateov-s-mierou-informovanosti-a-kvalitou-informacii-o-dolezitych-opatreniach-rozhodnutiach-aktivitach-a-zmenach-v-meste-1h7g6k0wizwo02o?live>

Podiel obyvateľstva, ktorí dôverujú magistrátu a mestským inštitúciám

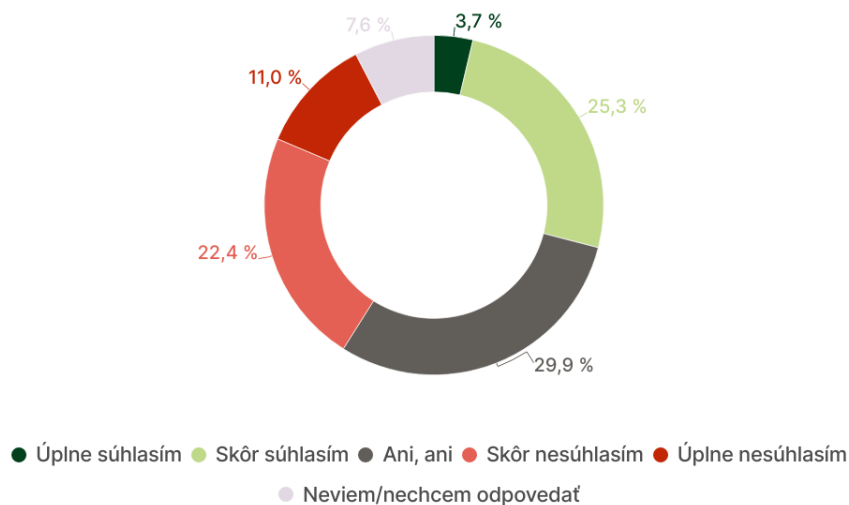

(graf 17) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-112-podiel-obyvatestva-ktori-doveruju-magistratu-a-mestskym-instituciam-1h7j4dvmm59vv4n?live>

V oblasti participácie sledujeme podiel obyvateľov, ktorí majú pocit že sa môžu zapojiť do chodu mesta. V prieskume v roku 2022 deklarovalo 55,2 % opýtaných, že sa môžu zapojiť do chodu mesta (graf 18). Mieru zapojenia obyvateľov sledujeme aj cez ďalší indikátor a to podiel obyvateľov, ktorí deklarujú že v minulosti boli zapojení do participatívneho procesu. Nejakú formu zapojenia v prieskume deklarovalo 47,2% opýtaných (graf 19). Dáta z prieskum z roku 2022 budú tvoriť východiskovú hodnotu pre sledovanie týchto indikátorov. Na základe toho budeme môcť sledovať, či rastie podiel obyvateľov, ktorí deklarujú, že sa môžu zapojiť, rovnako tak aj percento tých, ktorí reálne túto možnosť využili.

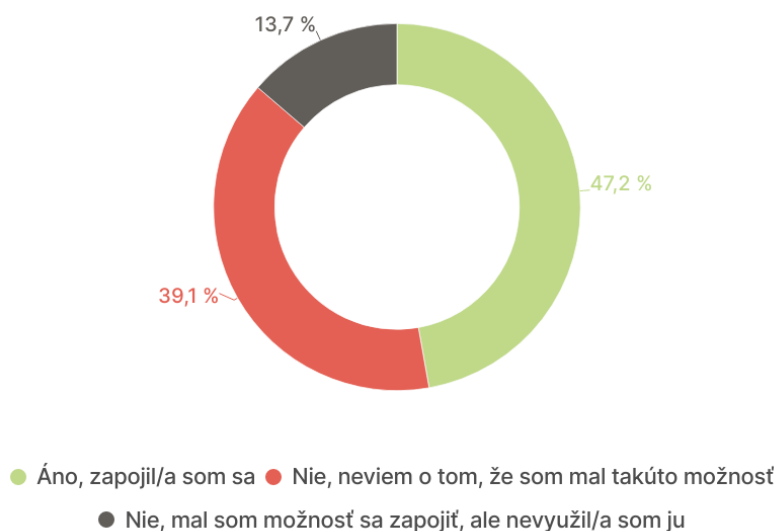
Podiel obyvateľov, ktorí majú pocit že sa môžu zapojiť do chodu mesta

(graf 18) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-121-podiel-obyvateov-ktori-maju-pocit-ze-sa-mozu-zapojit-do-chodu-mesta-1hd12yxmol5dw6k?live>

Podiel obyvateľov, ktorí deklarujú že v minulosti boli zapojení do participatívneho procesu

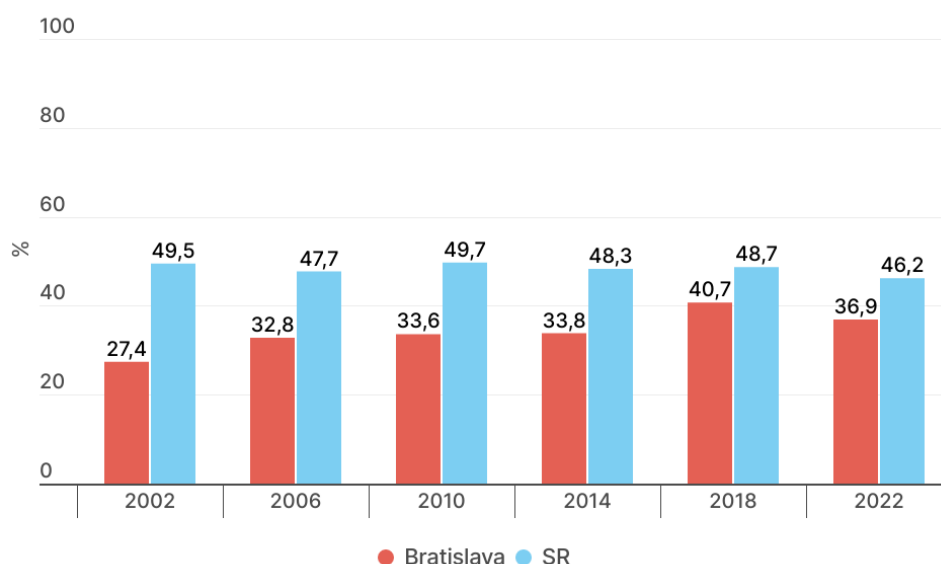

(graf 19) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-122-podiel-obyvateov-ktori-deklaruju-ze-v-minulosti-boli-zapojeni-do-participativneho-procesu-1hdw2jpoxe05p2l?live>

Významný dopadový indikátor, ktorý nám hovorí o tom, nakoľko ľudia dôverujú systému a sú ochotní participovať na chode mesta, je volebná účasť v komunálnych voľbách. V roku 2022 bola volebná účasť 36,9 % (graf 20).

Volebná účasť v komunálnych voľbách

(graf 20) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, Štatistický úrad SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-125-volebna-ucast-v-komunalnych-vobach-1hd12yxmxomqx6k?live>

V roku 2022 rozsiahla participácia prebiehala na dvoch veľkých projektoch – na príprave nového strategického dokumentu mesta Bratislava 2030 a na projekte Mesto pre deti, ktorý sa zameriava na zvyšovanie dopravnej bezpečnosti v okolí bratislavských základných škôl s veľkým dôrazom na zapojenie všetkých relevantných aktérov, vrátane rodičov aj detí. V roku 2022 prebehlo pilotné zapojenie na ZŠ Tbiliská.

V roku 2022 mesto pracovalo aj na zlepšovaní svojej komunikácie s obyvateľmi Bratislavy. Spustila sa nová webová stránka mesta a nový web dostalo aj viacero mestských organizácií - Mestská knižnica, Mestská galéria a i. Pracovalo sa na príprave a spustení Bratislavského konta, ktoré by malo v budúcnosti na jednom mieste sprostredkovať prístup k digitálnym službám mesta.

Realizované projekty a aktivity 2022:

- Metropolitné fórum
- Realizácia podujatia „Zásadný víkend“, kde občania sadia dreviny spolu s odborníkmi

- Plánujeme Bratislavu - séria letných diskusií na mestskej pláži Tyršák s odborníkmi a odborníkmi na urbanizmus, architektúru a ďalšími špecialistkami a špecialistami
- Mesto pre deti, Týždeň pre deti
- Participatívny proces realizovaný Metropolitným inštitútom Bratislavy pre lokality Dulovo námestie, Vrančovičova, Rohlík
- Townhall – stretnutia s obyvateľmi - Vrakuňa, Rača, Petržalka, Devín, Ružinov
- Verejné prerokovanie Zmien a doplnkov 08 a 09
- Projekt Komunikácia bez bariér
- Asistenčné centrum pomoci na Bottovej
- Nový web mesta
- Nové web mestským organizácií: Mestská knižnica, Marianum, Mestská galéria, STARZ
- Digitálna platba dane

C. 2. 1. 1 Dostupne navrhnutá metropola

Mesto s viacerými centrami v jednom metropolitnom pláne.

Bratislava chce byť v budúcnosti kompaktné, 15-minútové mesto, ktoré vytvára podmienky pre kvalitný, dostupný a udržateľný život v meste. Preto stratégia do roku 2030 stanovuje cieľ zvýšiť kompaktnosť mesta, zvýšiť mieru transformácie nevyužívaných plôch v meste, ako aj rozvoj územia v nadväznosti na existujúce a plánované radiály verejnej osobnej dopravy.

Hlavnými výzvami v oblasti územného plánovania sú politická a kompetenčná fragmentácia územia, chýbajúce dáta a analytické podklady pre efektívne územné plánovanie a rozvoj mesta, neaktuálny územný plán či fenomén nekompaktnej zástavby s nízkou hustotou zaľudnenia v zázemí Bratislavy. Opatrenia definované v rámci stratégie sa preto sústreďujú na koordinačné aktivity v oblasti územného plánovania obcí a miest, ktorých rozvoj významne vplýva na situáciu v Bratislave, vytvorenie nových územnoplánovacích postupov, aktualizáciu existujúcich ako aj spracovanie nových územných generelov, územno-analytických podkladov, spracovanie územných prognóz, spracovanie zmien a doplnkov pre zmenu územného plánu či vypracovanie metodiky tvorby nového územného plánu.

Dva veľmi dôležité dopadové ukazovatele pre posudzovanie kompaktnosti mesta sú hustota bývajúcej populácie a zastavaná plocha v prepočte na obyvateľa. Špecifická hustota zaľudnenia (vzťahuje sa na zastavanú plochu) v roku 2021 bola 59,6 obyv./ha. Zastavaná plocha v prepočte na obyvateľa (Eurosense) v roku 2021 bola 43,1 m²/obyv. Oba indikátory poukazujú na kompaktnosť mesta a efektívnosť využívania jeho územia.

Cieľ zvýšiť mieru transformácie nevyužívaných plôch monitorujeme cez ukazovateľ Podiel plochy brownfieldov z celkovej rozlohy zastavaného územia mesta. Zodpovedná príprava projektov a sústredenie novej výstavby do zastavanej oblasti, obnova nevyužívaných a zanedbaných lokalít – brownfieldov dopomáhajú zabrániť ďalšiemu nekontrolovateľnému zaberaniu pôdy. Kým v roku 2021 bol podiel rozlohy brownfieldov z celkovej rozlohy zastavaného územia mesta 2,41 % v roku 2023 klesol na 2,22 %.

V roku 2022 sa podarilo dokončiť Urbanistickú štúdiu výškového zónovania, ktorá vytvára predpoklady pre zachovanie identity panorámy mesta Bratislavy s jej charakteristickým identifikačným prírodným prvkom v podobe Malých Karpát. Cieľom štúdie je podpora kompaktnej blokovej zástavby na území mesta a zjednotenie rozvojových a stabilizovaných území, tak aby dochádzalo ku kompaktnému dotvoreniu obrazu mesta. Ďalej bola pripravená aktualizácia Urbanistickej štúdie brownfieldov na území hlavného mesta SR Bratislavy. Bola spracovaná v priebehu mesiacov apríl až november 2022 podľa metodiky pre mapovanie brownfieldov EU Cabernet Projekt a priniesla aktuálny pohľad na nevyužívané územia v Bratislave. Z projektov, ktoré sa dokončili v roku 2022 možno ešte uviesť dokončenie Urbanisticko-krajinárskej štúdie Bratislavského Dunajského Parku, ktorá prináša konkrétne opatrenia, ako ochrániť a prepojiť rozsiahle územie dunajskej prírody, a vytvoriť vhodné lokality, ktoré môžu ľudia využívať na oddych či šport.

Realizované projekty a aktivity 2022:

- V marci 2022 prebehlo aj verejné prerokovanie Zmien a doplnkov 08 o nájomnom bývaní
- V prvom polroku 2022 bol skompletizovaný a na verejné prerokovanie predložený aj balík Zmien a doplnkov 09 vo verejnom a v komunálnom záujme
- [Urbanistická štúdia výškového zónovania](#)
- [Urbanistická štúdia Brownfieldy na území hlavného mesta SR Bratislavy, aktualizácia 2022](#)
- Urbanisticko-krajinárska štúdia Bratislavského Dunajského parku
- V priebehu roka 2022 začali práce na Mestskej urbanistickej štúdii Mlynské nivy
- Začiatok prác na Územnej prognóze, časť životné prostredie
- Pripravené zadania ku generelom školstva, športu a bývania
- V priebehu roka 2022 pokračovali práce na regulačnom materiáli Ekoindex
- 2. a 3. etapa aktualizácie Územného generelu vodných tokov a protipovodňovej ochrany mesta Bratislavy
- Analytická časť Územného generelu zelene hlavného mesta SR Bratislavy
- Dopravný model pre spracovanie Strategickkej hlukovej mapy bratislavskej aglomerácie a verejné obstarávanie na spracovateľa Strategickkej hlukovej mapy

Odkazy na strategické materiály a hodnotiace správy:

[Územný plán hl. m. SR Bratislavy v znení neskorších zmien a doplnkov](#)

C. 2. 1. 2 Bezpečná a udržateľná mestská mobilita

Mesto vytvára podmienky a infraštruktúru pre bezpečnú, komfortnú, a udržateľnú mobilitu ekologický pohyb v meste, založenú na prioritě pešieho pohybu, cyklomobility a verejnej dopravy.

Environmentálne prijateľná, užívateľsky bezpečná, atraktívna a ekonomicky udržateľná doprava je základom dobre fungujúceho mesta. Preto Bratislava 2030 stanovuje cieľ do roku 2030 zvýšiť podiel pešej dopravy, cyklistickej dopravy a verejnej osobnej dopravy na celkovej deľbe dopravnej práce v Bratislave, ako aj zvýšenie bezpečnosti a komfortu pohybu chodcov, cyklistov a cestujúcich VOD. V kontexte udržateľnosti je cieľom aj zvýšenie podielu nízkoemisnej a zdieľanej mobility v meste.

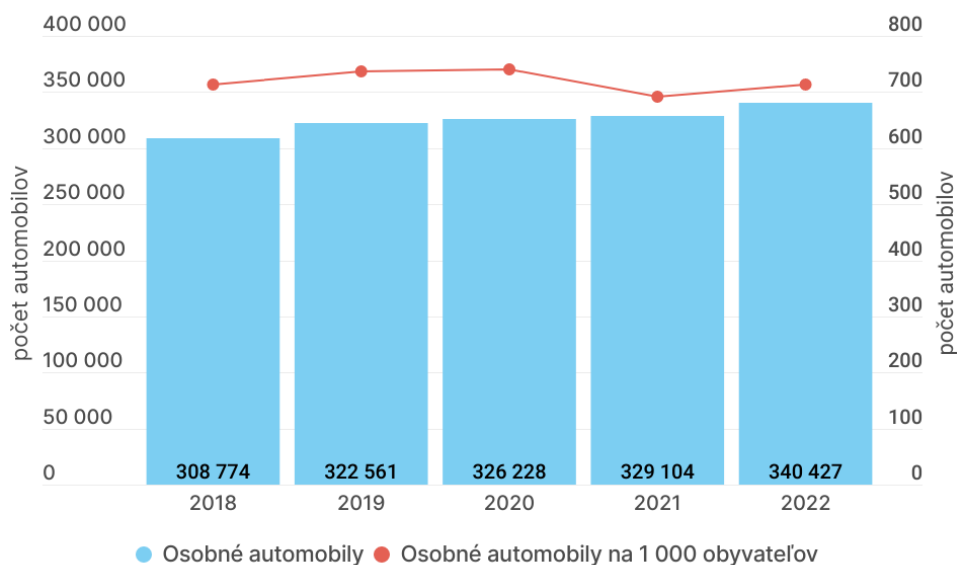
Ciele reagujú na vysokú preferenciu a intenzitu individuálnej automobilovej dopravy v Bratislave a súvisiace negatívne dopady na kvalitu životného prostredia, zdravie obyvateľstva a socio-ekonomickú degradáciu verejných priestorov. Medzi ďalšie problémy, ktoré majú vplyv na dopravné správanie obyvateľov, možno zaradiť fragmentovanosť a bariérovosť chodníkov a cyklotrás, či nízku mieru efektivity a atraktivity verejnej osobnej dopravy. V neposlednom rade sú veľkým problémom nedostatočné a neaktuálne dáta o doprave, čo neumožňuje situáciu kontinuálne sledovať a reagovať na problémy prijímaním adekvátnych opatrení.

Bratislava 2030 tento integrovaný špecifický cieľ rozmieňa na šesť samostatných špecifických cieľov a definuje celé spektrum opatrení. V oblasti podpory cyklodopravy je to príprava a budovanie cyklotrás a podpornej cyklistickej infraštruktúry. V oblasti pešej dopravy ide o bezbariérové chodníky a dopravné stavby, bezpečné priechody pre chodcov, pešie zóny či upokojené komunikácie so zmiešanou dopravou s prioritou chodcov. V oblasti verejnej osobnej dopravy sa opatrenia sústreďujú na budovanie dopravenej infraštruktúry s prioritou budovania električkových a trolejbusových tratí a modernizáciu vozového parku. Pre oblasť nízkoemisnej a zdieľanej mobility sa definujú opatrenia predovšetkým na budovanie podpornej infraštruktúry a na nákup nízkoemisných vozidiel MHD.

Dosahovanie cieľov v oblasti mestskej mobility hodnotíme cez súbor indikátorov, ktoré nám umožňujú sledovať vývoj mobility a dopravného správania v čase. Veľmi dôležitým ukazovateľom je deľba prepravnej práce, tzv. modal split, ktorý poukazuje na preferenciu rôznych typov mobility. Prieskum deľby dopravnej práce je veľmi nákladný a nerealizuje sa na ročnej báze. Naposledy bol realizovaný v roku 2015. Dáta z tohto prieskumu ukázali, že 39,6 % dopravy sa realizovalo individuálnu automobilovú dopravu a 60,4 % percent VOD, pešo alebo na bicykli. Prieskum by bolo vhodné opakovať v najbližšom období pre aktualizáciu dát a možnosť vyhodnotiť vývoj v tejto oblasti. Cieľová hodnota v roku 2030 je 30 % pre individuálnu automobilovú dopravu a 70 % pre VOD, peších a cyklodopravu.

Sledujeme aj počet registrovaných osobných automobilov na 1000 obyvateľov. Hodnota tohto ukazovateľa nepriamo poukazuje na možnú zmenu deľby prepravnej práce či problémy spojené s parkovaním, dopravnou zápchou, bezpečnosťou cestnej premávky. V Bratislave v roku 2022 tento indikátor dosiahol hodnotu 714 registrovaných osobných automobilov na 1000 obyvateľov (graf 21). Táto hodnota je veľmi vysoká v porovnaní s inými európskymi metropolami, napríklad Viedeň eviduje len 366 osobných automobilov na 1000 obyvateľov.

Počet registrovaných osobných automobilov na 1 000 obyvateľov

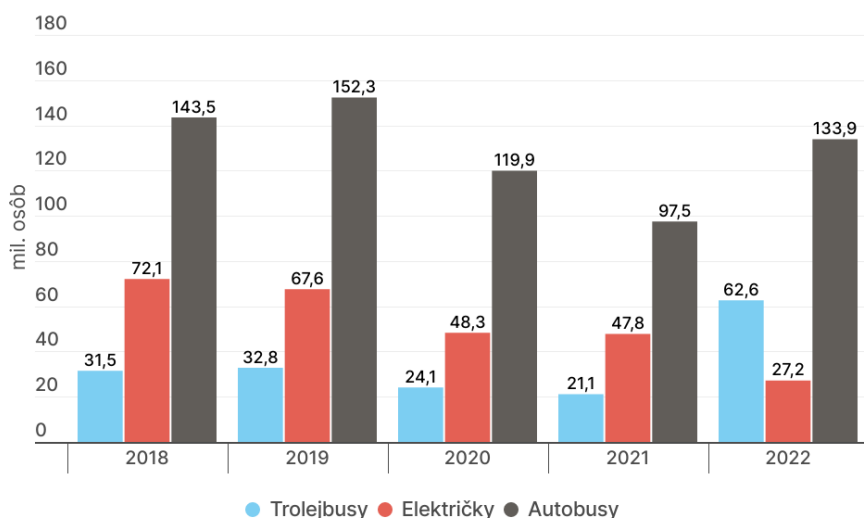

(graf 21) Zdroj: Ministerstvo vnútra SR (ODI Bratislava), Štatistický úrad SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-172-pocet-registrovaniych-osobnych-automobilov-na-1-000-obyvateov-1h7g6k0w8rodo2o?live>

Ďalším ukazovateľom, ktorý nám hovorí o využívaní verejnej dopravy, je počet prepravených osôb mestskou hromadnou dopravou za rok. Tu sledujeme v roku 2022 nárast v porovnaní s rokom 2021, no hodnota nedosiahla úroveň pred pandémie (graf 22).

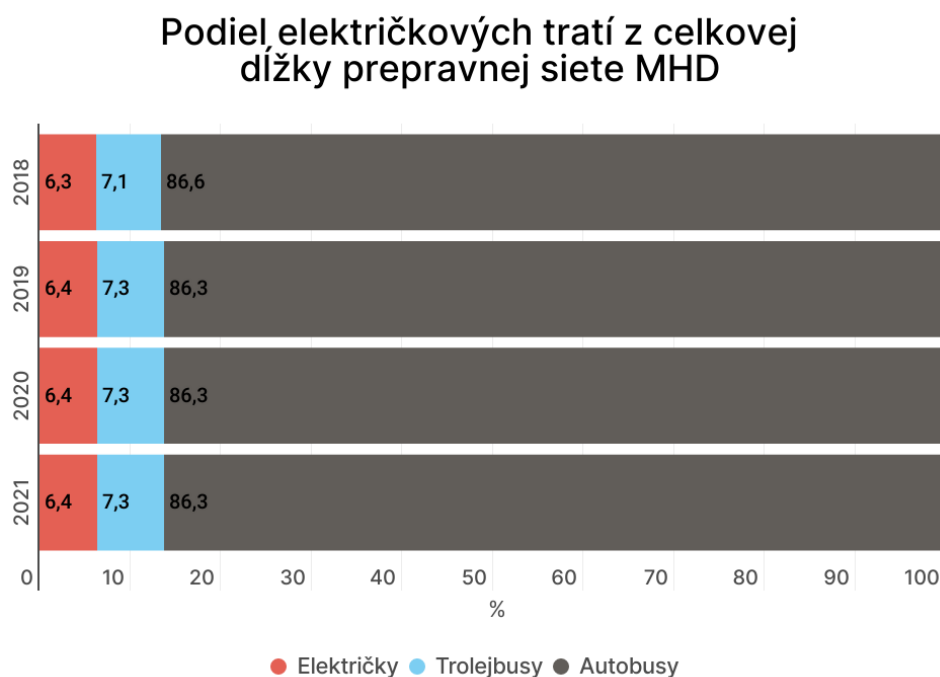
Počet prepravených osôb MHD

(graf 22) Zdroj: Dopravný podnik Bratislava

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-1817-pocet-prepravenych-osob-mhd-1ho16vo959qz84n?live>

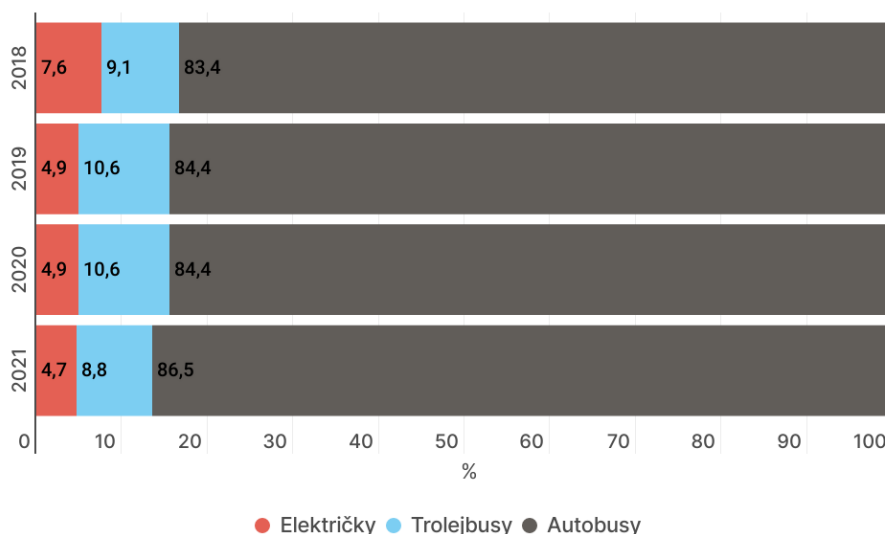
Nakoľko električky tvoria nosný systém mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, pre ďalší rozvoj a atraktivitu VOD je nevyhnutné budovať nové trate. Dôležitým ukazovateľom, ktorý sledujeme, je počet km električkových tratí v meste, ktorých je v súčasnosti 42 km. Sledujeme aj podiel električkových tratí z celkovej dĺžky prepravnej siete a podiel električkových liniek z celkovej prepravnej dĺžky liniek MHD.

(graf 23) Zdroj: Dopravný podnik Bratislava

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-181-podiel-elektrickovych-trati-z-celkovej-dzky-prepravnej-siete-mhd-1hzj4o3dr8rro4p?live>

Podiel električkových liniek z celkovej prepravnej dĺžky liniek MHD

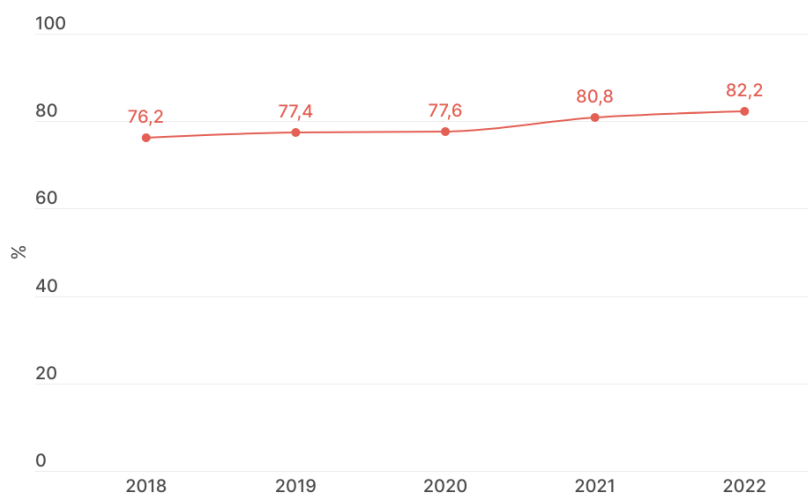

(graf 24) Zdroj: Dopravný podnik Bratislava

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-181-podiel-elektrickovych-liniek-z-celkovej-prepravnej-dzky-liniek-mhd-1hd12yxmr37px6k?live>

Pre zvýšenie komfortu a sprístupnenia cestovania MHD pre všetkých, a teda aj zvýšenie miery atraktivity a využívania verejnej dopravy, je dôležitá modernizácia a debarierizácia zastávok, vybavenie prístreškami a modernizácia a debarierizácia vozového parku. Preto chceme sledovať podiel zastávok VOD, ktoré sú bezbariérové (pre stanovenie východiskovej hodnoty je potrebné vykonať audit bezbariérovosti) a podiel zastávok, ktoré prešli celkovou modernizáciou (7 % v roku 2021). Podiel nízkopodlažných vozidiel z celkového počtu vozidiel MHD dosiahol 82,2 % v roku 2022 (graf 23).

Podiel nízkopodlažných vozidiel z celkového počtu vozidiel MHD

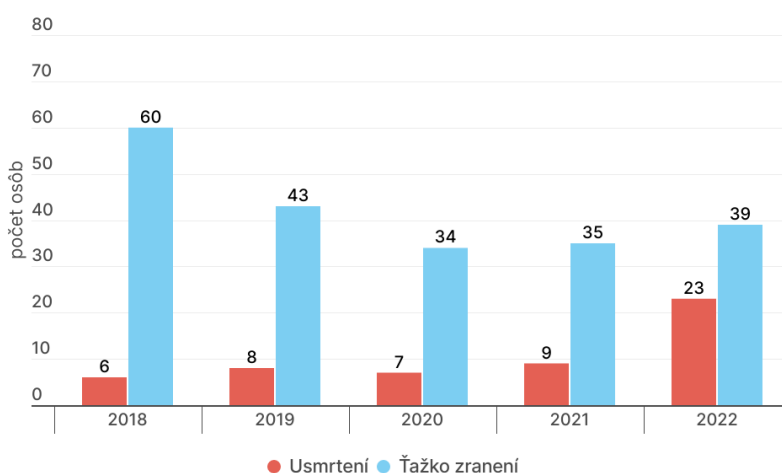

(graf 25) Zdroj: Dopravný podnik Bratislava

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-187-podiel-nizkopodlaznych-vozidiel-z-celkoveho-poctu-vozidiel-mhd-1h7z2l83vrddg6o?live>

Pre posúdenie bezpečnosti dopravy v Bratislave sledujeme počet úmrtí a ťažko zranených pri dopravných nehodách na území mesta. Dáta ukazujú, že rok 2022 bol mimoriadne tragický a na cestách v Bratislave spolu zahynulo 23 ľudí, z toho 14 chodcov a cyklistov (graf 26 – graf 28). V oblasti bezpečnosti dopravy zatiaľ nepozorujeme zlepšenie a do roku 2030 je cieľ tento negatívny trend zvrátiť.

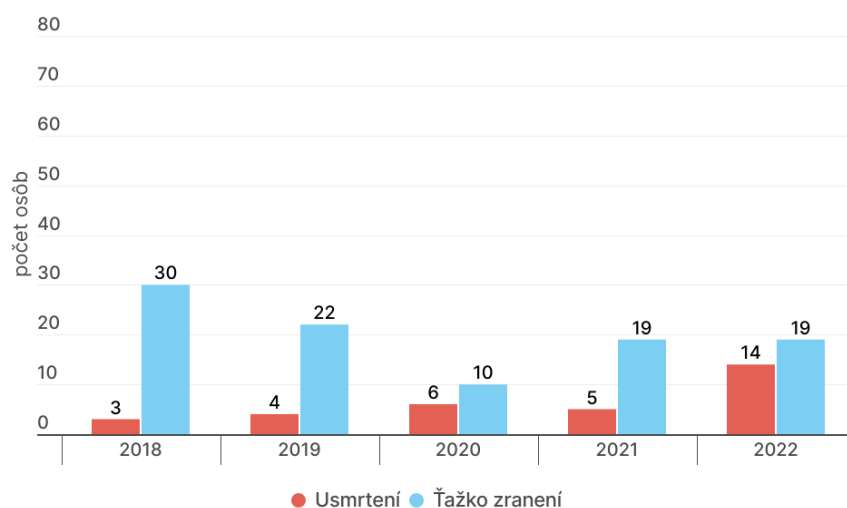
Počet usmrtených a ťažko zranených pri dopravných nehodách na území mesta

Zdroj: Ministerstvo vnútra SR (ODI Bratislava)

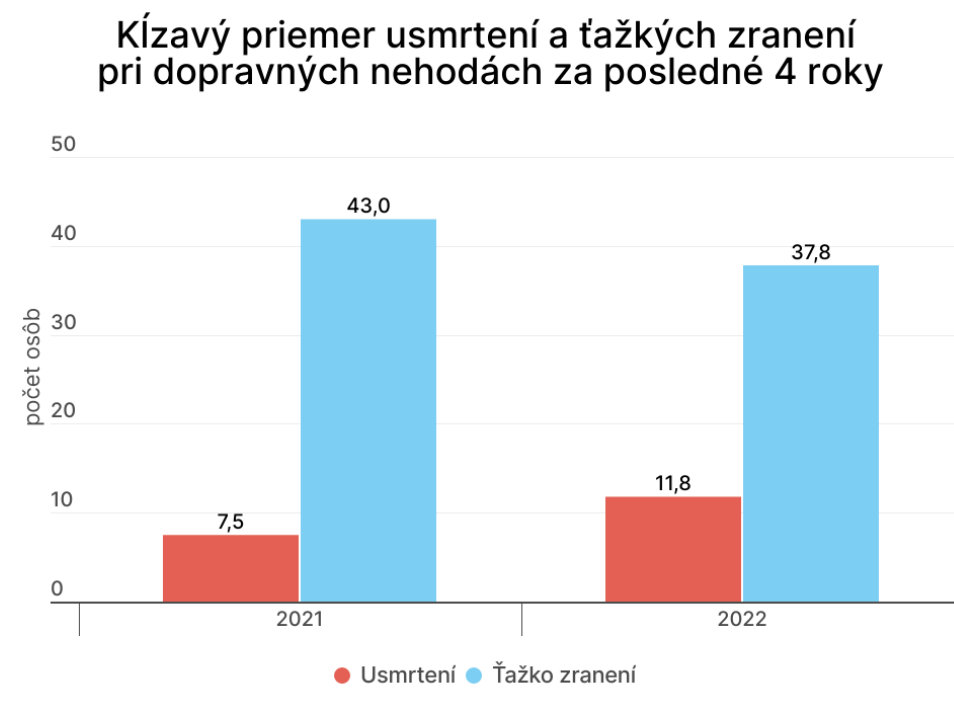
(graf 26) Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-1912-pocet-usmrtenych-a-tazko-zranenych-pri-dopravných-nehodach-na-uzemi-mesta-1h7k2301y1nvg2x?live>

Počet usmrtených a ťažko zranených pri dopravných nehodách na území mesta (chodci a cyklisti)

(graf 27) Zdroj: Ministerstvo vnútra SR (ODI Bratislava)

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-1912-pocet-usmrtenych-a-tazko-zranenych-pri-dopravných-nehodach-na-uzemi-mesta-chodci-a-cyklisti-1hdw2jpoyo38j2l?live>

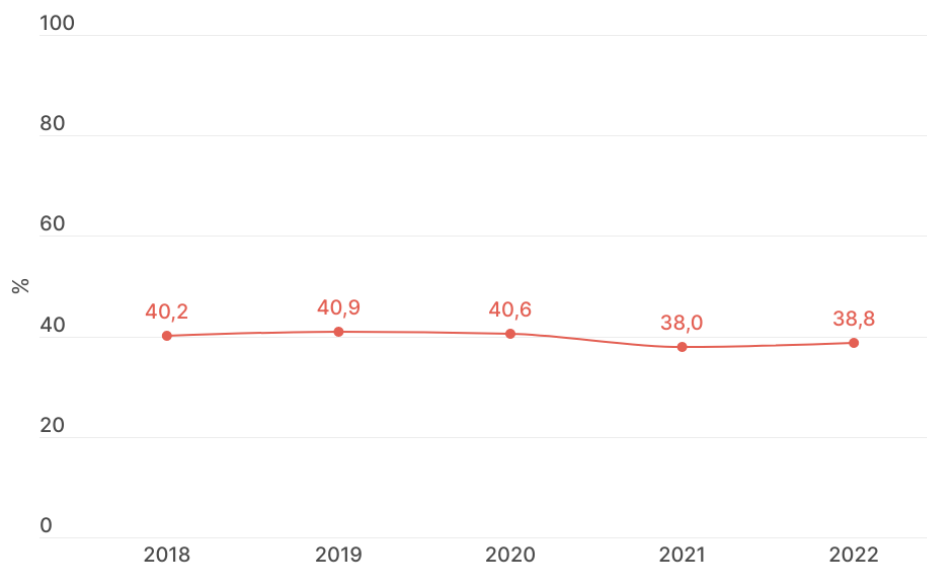

(graf 28) Zdroj: Ministerstvo vnútra SR (ODI Bratislava)

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-193-kzavy-priemer-usmrteni-a-tazkych-zraneni-pri-dopravných-nehodach-za-posledne-4-rokya-1hd12yxmrvxnx6k?live>

V rámci plnenia stratégie mesto monitoruje aj rozvoj zdieľanej mobility a elektromobility na svojom území. Podiel ekologických vozidiel MHD s nulovou tvorbou emisií sa v roku 2022 pohyboval na úrovni 38,8 % (graf 29). Medziročne narástol aj počet registrovaných elektromobilov a hybridných vozidiel (graf 30).

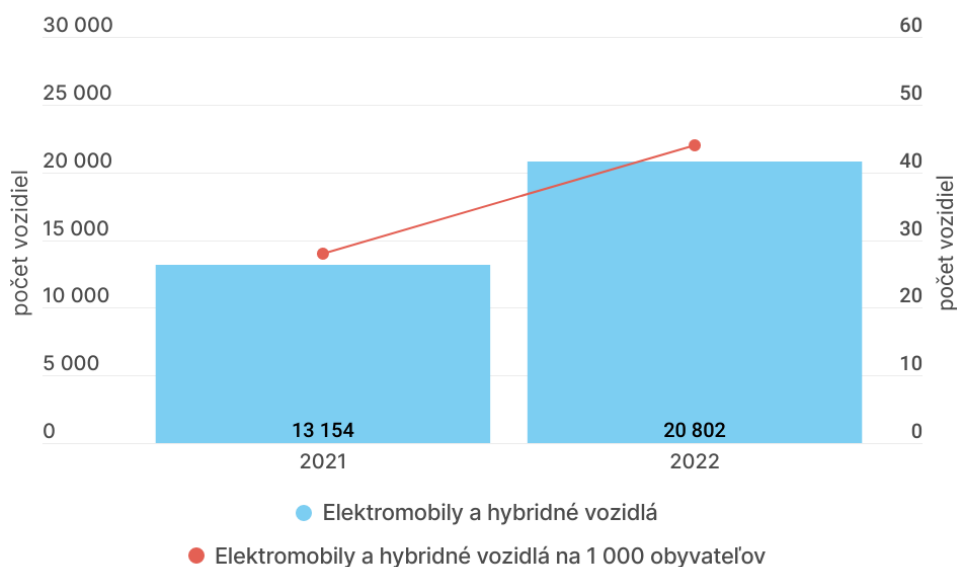
Podiel ekologických vozidiel MHD s nulovou tvorbou emisií

(graf 29) Zdroj: Dopravný podnik Bratislava

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-1812-podiel-ekologickych-vozidiel-mhd-s-nulovou-tvorbou-emisii-1h7k2301yzzev2x?live>

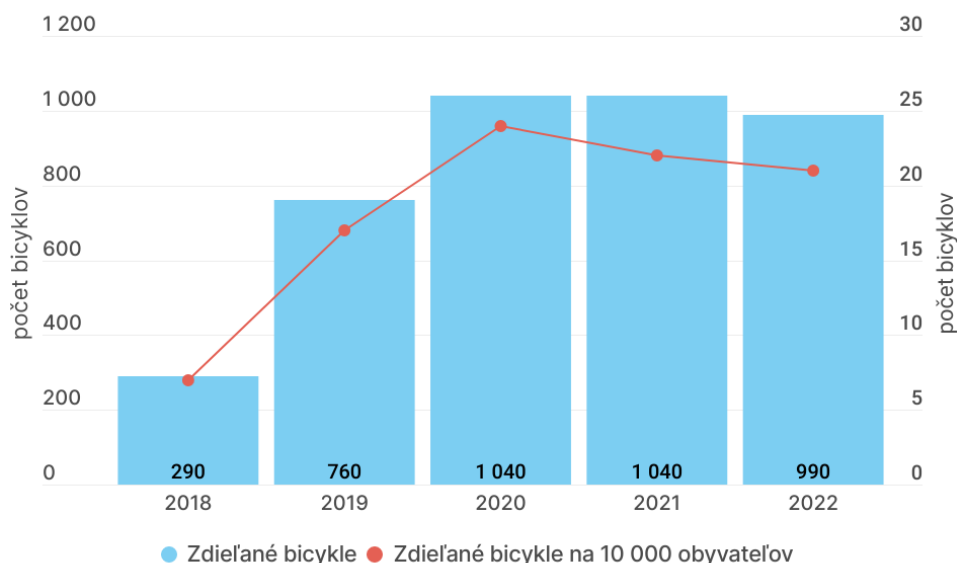
Počet registrovaných elektromobilov a hybridných vozidiel na 1 000 obyvateľov

(graf 30) Zdroj: Ministerstvo vnútra SR (ODI Bratislava), Štatistický úrad SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-212-pocet-registrovanych-elektromobilov-a-hybridnych-vozidiel-na-1-000-obyvateov-1ho16vo9qj0gx4n?live>

Počet dostupných zdieľaných bicyklov na 10 000 obyvateľov

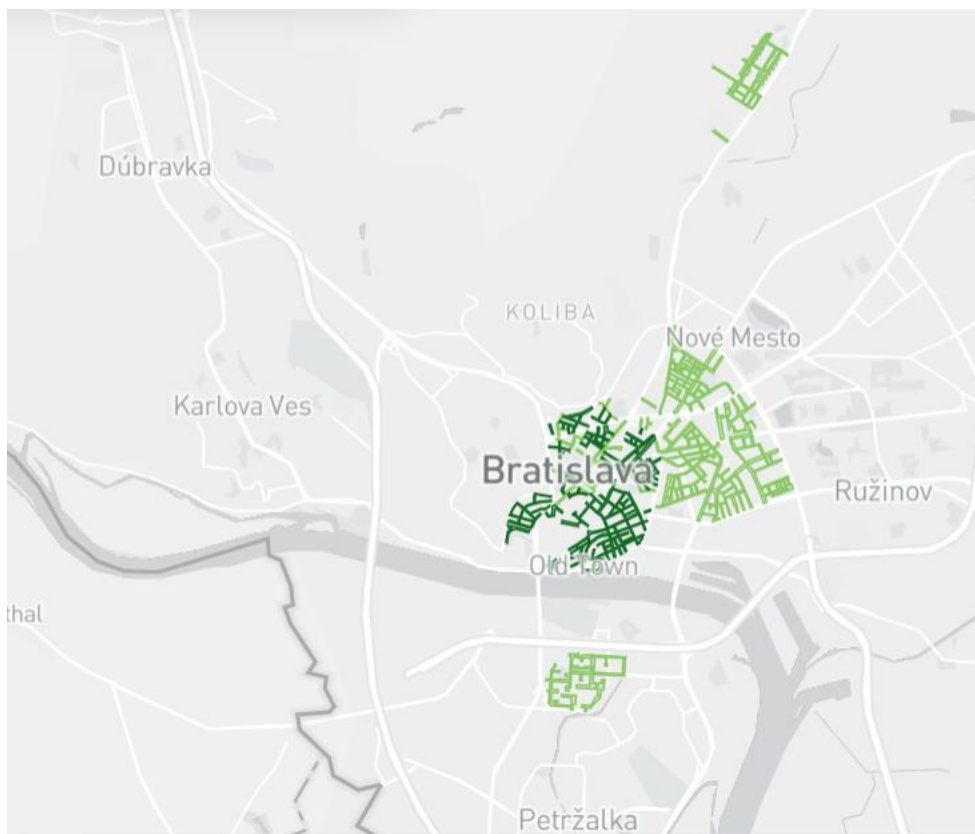

(graf 31) Zdroj: Slovnaftbajk, Rekola, Antiksmartway, White Bikes

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-214-pocet-dostupnych-zdieanych-bicyklov-na-10-000-obyvateov-1hxr4zx87neeo6y?live>

V roku 2022 pokračovala výstava ET Petržalka, pri ktorej sa vybuduje 3,9 km nových kilometrov električkových tratí. V súčasnosti ide o najväčší a najvýznamnejší projekt v oblasti rozvoja VOD v Bratislave. Okrem toho v rámci zvyšovania komfortu a sprístupňovania a MHD prebehli rekonštrukcie nástupísk a zastávok, vrátane prestupného uzla pri Stanici Vinohrady, a realizoval sa program obnovy a doplnenia prístreškov. Od predstavenia projektu bolo zatiaľ v rámci tohto zámeru (cez spoločnosť Recar, IROP DPB a príspevku od vlády) vybudovaných 142 ks prístreškov a na ďalších sa pracuje. Okrem toho sa pracuje aj na presunoch prístreškov, ktoré už v meste dlhodobo sú resp. nejaké prístrešky umiestnili aj súkromní investori.

V roku 2022 sa rozbehol veľký projekt zvyšovania bezpečnosti verejných priestorov v okolí základných škôl a realizoval sa pilotný projekt s spolupráci so ZŠ Tbiliská v MČ Bratislava - Rača. Cieľom projektu je vytvárať bezpečné, inkluzívne a fungujúce prostredie, ktoré umožní deťom bezpečne sa pohybovať a hrať v meste. Ďalej sa realizovali projekty zavádzania regulovaných parkovacích zón. Pozitívny vedľajší účinok regulovaných parkovacích zón PAAS je znížená rýchlosť na 30 km a vytváranie upokojených rezidenčných zón. V roku 2022 sa spustili tri zóny – Rača, Petržalka a Novom Meste.

Obr. Zdroj: <https://paas.sk/mapa-zon/>

V roku 2022 bolo rekonštruovaných 3,3 kilometra povrchov cyklistickej infraštruktúry na troch úsekoch a dokončilo sa spracovanie 19 technických štúdií vedenia cyklistickej dopravy v celkovej dĺžke 31,7 kilometra.

Realizované projekty a aktivity 2022:

- Osvetlenie priechodov
- Debarierizácia 86 priechodov pre chodcov
- Rekonštrukcie nástupíšť a zastávok MHD – 8 nástupíšť Račianska radiála
- Program obnovy a doplnenia prístreškov MHD
- Mesto pre deti – projekt zvyšovania bezpečnosti v okolí škôl
- Zelené ostrovčeky
- Oprava chodníka Pionierska
- Realizácia R13, Račianska radiála v úseku od železničného podjazdu na Nobelovej ulici,
- Realizácia O6, 6. okruh, Vrakuňská cesta v úseku od križovatky Trnavská cesta po križovatku s Ružinovskou ulicou
- Realizácia O5, 5. okruh, Kutlíkova ulica v úseku od priechodu pre chodcov na križovatke s Romanovu ulicou po priechod pre chodcov so Starohájskou ulicou
- Cyklopruhy na Karpatskej a Hradskej
- Osvetlenie cyklotrasy od Incheby po Most Lanfranconi

- Európsky týždeň mobility – aktivity: Peší autobus, Ulica na hranie, Raňajky pre cyklistov
- Značenie buspruh Gagarinova
- 63 nových dieslových autobusov
- 31 kĺbových autobusov
- Rozšírenie Harmincovej - začiatok prác
- ET Petržalka - výstavba
- Oprava nástupíšť a električkového obrátiska Stanica Vinohrady.
- Projekt URBAN-E (e-mobilita, infraštruktúra a inovatívne intermodálne služby v Ľubľane, Záhrebe a Bratislave)

Odkazy na strategické materiály a hodnotiace správy:

[Územný generel dopravy](#)

[Správa o plnení akčného plánu rozvoja cyklistickej a pešej dopravy za rok 2022 a akčný plán rozvoja cyklistickej a pešej dopravy na rok 2023](#)

[Koncepcia rozvoja mestskej hromadnej dopravy v Bratislave na roky 2013 - 2025](#)

C. 2. 2. 1 Živý verejný priestor a susedstvá

Kvalitný verejný priestor je navrhnutý pre potreby obyvateľov, ako aj pre potreby mitigácie a adaptácie na zmenu klímy, a podporuje komunitný život v mestských častiach.

Verejné priestory sú tkanivom zdravého mestského života a sú katalyzátorom sociálneho, ekonomického i priestorového rozvoja mesta. Preto sa v stratégií stanovujú ciele chrániť a rozvíjať urbánne štruktúry a obraz mesta, znížiť investičný dlh v tvorbe verejných priestorov a zvýšiť dostupnosť kvalitných verejných priestorov naprieč všetkými mestskými časťami. Cieľom je vytvárať verejné priestory, infraštruktúru a príležitosti, ktoré budú vitálnou podporou života miestnych komunít.

Tieto ciele reflektujú skutočnosť, že systematický a koncepčný rozvoj verejných priestorov bol dlhodobo zanedbávaný, čo má za následok kumuláciu investičného dlhu na všetkých úrovniach tvorby týchto priestorov. Je potrebné definovať požiadavky mesta nielen na ich podobu, ale aj distribúciu v rámci urbánnej štruktúry a dostupnosť pre špecifické skupiny obyvateľstva. Problémom je aj to, že mesto v súčasnosti nedisponuje dostatočnými a aktuálnymi dátami o stave verejných priestorov a ich prvkov.

V Bratislave je v súčasnosti výrazným limitujúcim faktorom pre realizáciu kvalitných verejných priestorov neregulované parkovanie motorových vozidiel v niektorých častiach mesta. Neregulované státie zvyšuje bariérovosť verejných priestorov, zhoršuje bezpečnosť peších a limituje priestor pre pohyb, trávenie voľného času a sociálnu interakciu.

Mesto má byť priestorom živého rozmanitou kultúrou naplneného verejného priestoru poskytujúce možnosti sebarealizácie a aktívneho zapojenia všetkých obyvateľov a komunít. Podpora vzniku a rozvoja komunít je však len postupná, nie sú zmapované existujúce lokálne komunity na území mesta a ich potreby a nie je rozvinutý potenciál spolupráce s nimi. Pre rozvoj komunít je kľúčová aj dostupná a kapacitne primeraná voľnočasová infraštruktúra a mestské komunitné priestory.

Bratislava 2030 ako reakciu uvedeného problému stanovuje cieľov a opatrení - mapovanie významných urbánnych štruktúr, revitalizáciu a rozvoj verejných priestorov, vypracovanie územnej štúdie verejných priestorov a ďalších analytických podkladov. Pre funkčnejšie, prístupnejšie a bezpečnejšie verejné priestory bude dôležitá aj implementácia parkovacej politiky. Pre rozvoj komunít bude kľúčová systematická finančná a nefinančná podpora komunitného života, či implementovanie priorít a cieľov Koncepcie rozvoja centier voľného času.

Pre meranie dostupnosti a distribúcie verejných priestorov využívame niekoľko indikátorov. Sledujeme podiel bývajúcej populácie, ktorá má prístup k verejnej zelene do 400 m a 750 metrov od svojho bydliska a podiel bývajúcej populácie, ktorá má prístup k modrej infraštruktúre do 400 m a 750 metrov od svojho bydliska. V súčasnosti sa dopracováva metodika pre indikátor na sledovanie dostupnosti zelenej a modrej infraštruktúry. Dôležitým ukazovateľom je aj podiel výmery revitalizovaných parkov k výmere z roku 2021, ktorý nám hovorí o dobiehaní investičného dlhu v parkovej infraštruktúre. Indikátor meria rozlohu revitalizovaných parkových plôch v meste berúc do úvahy stav roku 2021. Zmyslom ukazovateľa je merať dobiehanie investičného dlhu v parkovej infraštruktúre. V roku 2022 pribudlo cca 9 árov (park Karloveská a park Husova) revitalizovaných parkových plôch.

Podporu pre rozvoj komunít sledujeme tiež cez viaceré ukazovatele. Sledujeme podiel podporených žiadateľov o finančnú a nefinančnú podporu komunitných aktivít z celkového počtu žiadateľov ako aj nárast finančnej podpory pre komunitné projekty. Počet podporených komunitných projektov a iniciatív postupne stúpa. Zatiaľ čo v roku 2020 mesto podporilo prostredníctvom Nadácie mesta Bratislavy 39 projektov, v roku 2022 bolo podporených projektov 71. Z celkového počtu žiadostí sa podarilo v roku 2022 uspokojiť dopyt u 67% žiadateľov (graf 32), z finančného hľadiska bolo uspokojených 55% požiadaviek.

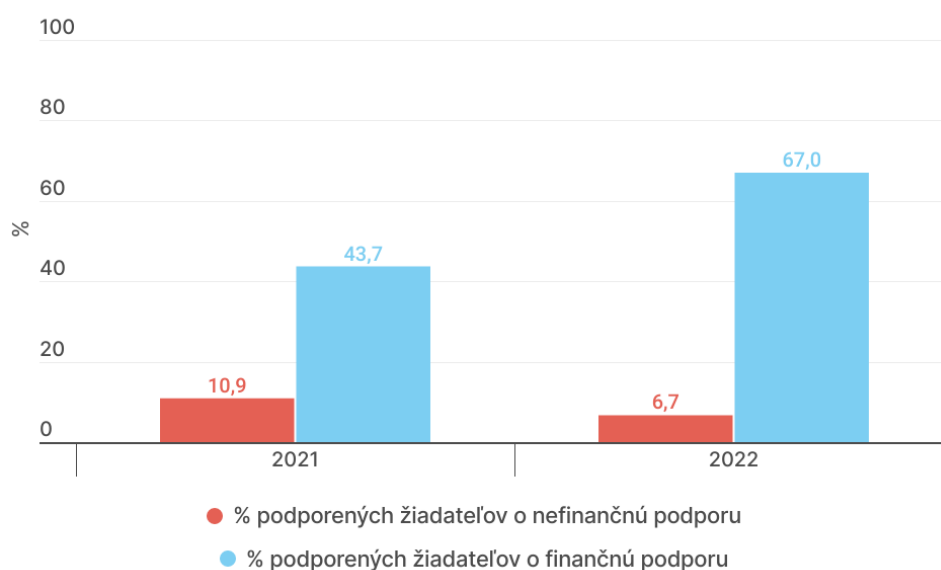
V roku 2022 pokračovali projekty v rámci programu obnovy verejných priestorov Bratislavy - Živé miesta. V rámci programu sa zrealizovali Park Karlova Ves, Vnútroblok Poľská - Justičná, okolie Pamätníka obetiam extrémizmu, Motýlia lúka, obnova Komenského námestia, pobytové schody na Železnej studničke a úpravou prešlo okolie cintorína na Adámiho ulici. Pre ďalšie lokality prebehla príprava projektov - revitalizácia areálu jazera Rohlík, Dulovo námestie východ, Alej Vrančovičova a park na križovatkách ulíc Háľkova a Letná. Rovnako boli ukončené štúdie pre letné kúpalisko Krasňany v mestskej časti Rača, štúdia na zatraktívnenie ulice Kataríny Brúderovej vo Vajnoroch a štúdia, na základe, ktorej dôjde k obnove objektu v Sade Janka Kráľa v Petržalke. V máji 2022 bola dokončená štúdia pre Plató Staromestská, kde nad Staromestskou ulicou, ktorá v 70. rokoch rozdelila centrum mesta, vznikne 218-metrov dlhé a 20-metrov široké Plató pre peších. Spomedzi vyhlásených súťaží

bola na konci augusta 2022 ukončená urbanisticko-krajinársko-architektonická súťaž na revitalizáciu Námestia republiky, ktoré je považované za lokálne centrum Petržalky.

Z pohľadu koncepcnosti riešení verejných priestorov bolo dôležité spracovanie ďalších šiestich princípov a štandardov Manuálu verejných priestorov. Významným míľnikom je vytvorenie prvej vzorky Bratislavskej dlažby realizátorom, ktorá bola druhom polroku 2022 osadená na prvých realizáciách.

V oblasti komunitného rozvoja pokračoval program komunitných záhrad a podpora komunit prostredníctvom Nadácia mesta Bratislavy - Grantový program Komunity, v ktorom bolo podporených 71 rôznych komunitných a susedských iniciatív a priestorov, v ktorých trávia komunity svoj čas. Umožnená bola aj drobná fyzická revitalizácia verejných priestranstiev. V roku 2022 prebehla rekonštrukcia komunitného domčeka v Prüger-Wallnerovej záhrade. V rámci podpory rozvoja komunit a tvorby voľnočasovej infraštruktúry boli realizované aj konštrukcie viacerých ZUŠ a CVČ.

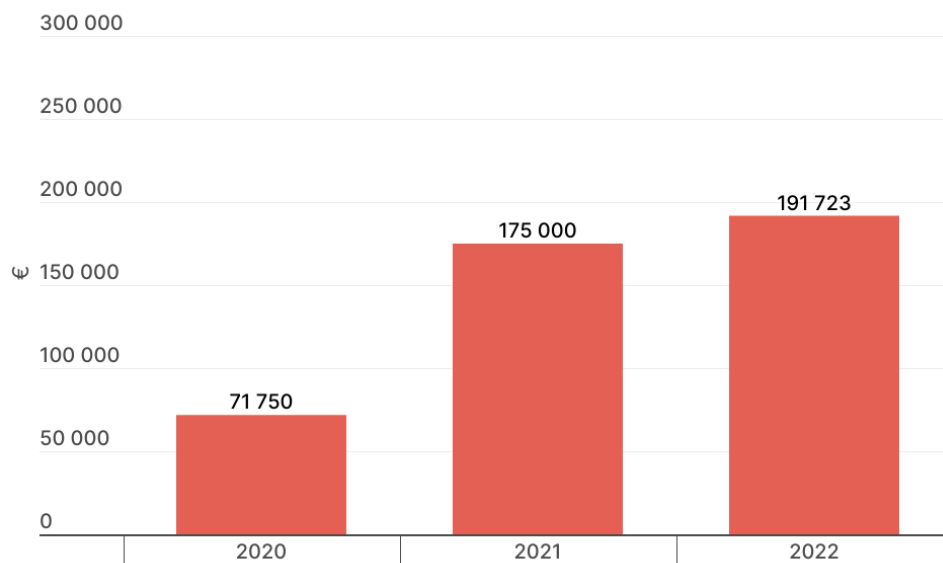
Podiel podporených žiadateľov o finančnú a nefinančnú podporu komunitných aktivít z celkového počtu žiadateľov

(graf 32) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-262-podiel-podporených-žiadateľov-o-finančnu-a-nefinančnu-podporu-komunitných-aktivít-z-celkového-počtu-žiadateľov-1hzj4o3dvxd3o4p?live>

Finančná podpora pre komunitné projekty

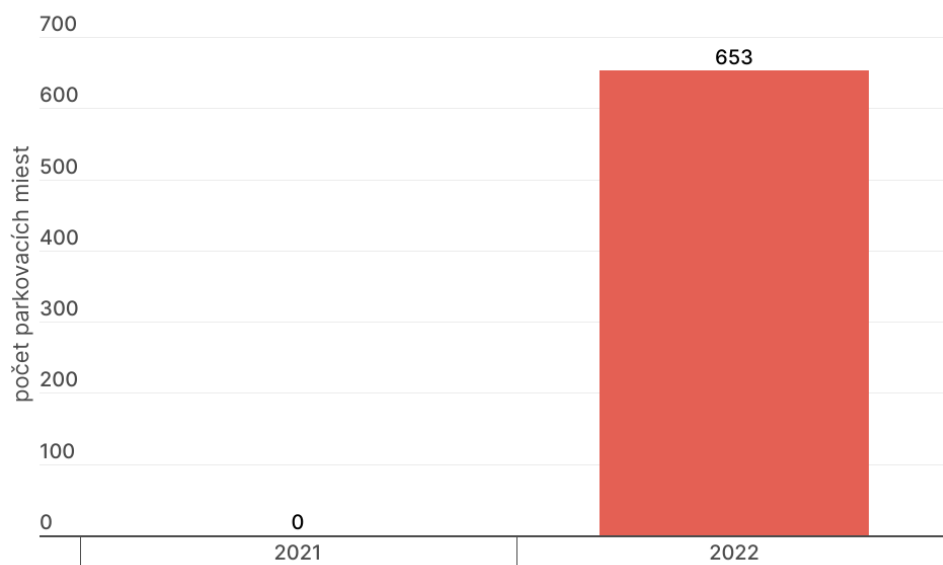

(graf 33) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-263-narast-financnej-podpory-pre-komunitne-projekty-1ho16vo93x7kx4n?live>

V oblasti regulovania parkovania bolo v roku 2022 zaradených 5 zón do parkovacieho systému PAAS - Rača – Krasňany, Nové Mesto – Tehelné pole, Petržalka – Dvory 4, Staré Mesto – sever (Hlavná stanica-Blumentál) a Ružinov – Nivy. Počet regulovaných parkovacích miest tak stúpol z 8500 v roku 2021 na 13443 v roku 2022. Vznikli aj 3 nové parkoviská typu P+R a počet miest na záchytných parkoviskách sa navýšil o 653.

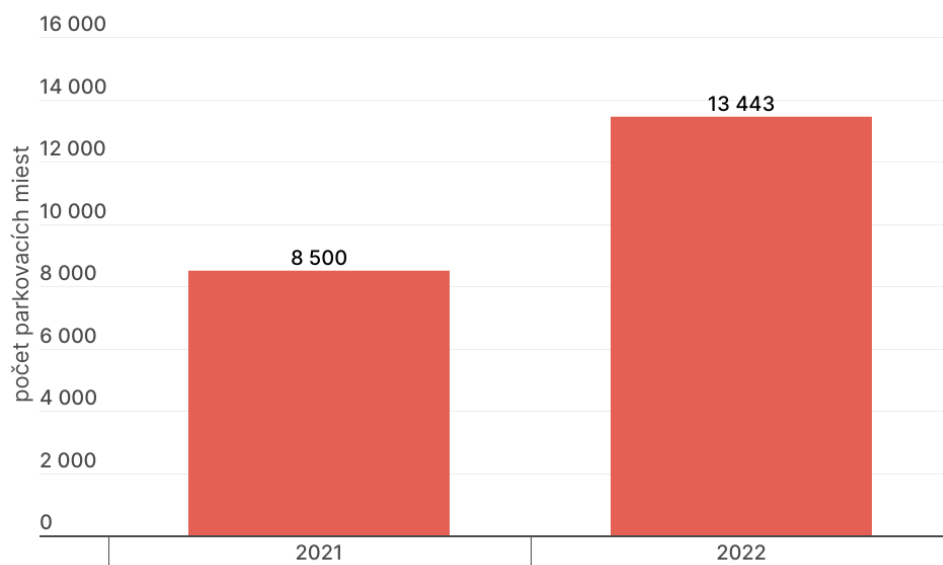
Počet parkovacích miest P+R

(graf 34) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-251-pocet-parkovacich-miest-pr-1hxr4zx87nyyo6y?live>

Počet regulovaných parkovacích miest dostupných pre návštevníkov a rezidentov

(graf 35) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-252-pocet-regulovanych-parkovacich-miest-dostupnych-pre-navstevnikov-a-rezidentov-1h7z2l83dgg8g6o?live>

Realizované projekty a aktivity 2022:

- Živé miesta: Park Karlova Ves, Vnútroblok Poľská - Justičná, Okolie Pamätníka obetiam extrémizmu, Obnova Komenského námestia, Priestor okolo cintorína na Adámiho ulici v Karlovej Vsi
- Revitalizácia Krížnej
- Hodžovo námestie - quick fixy
- Otvorenie Kochovej záhrady pre verejnosť
- Námestie Slobody a fontána Družba - začiatok prác
- Súťaž - Námestie republiky, Pamätník obetiam Covid
- Priestor pred Hlavnou stanicou - dlažba, debarierizácia
- Bratislavská dlažba - prvé realizácie Mýtna, nová dlažba - Rázusovo nábrežie pred SNG
- Pobytové schody na Železnej studničke
- dokončená štúdia pre Plató Staromestská
- dokončená štúdia pre Zónu Zochova
- Štúdie pre letné kúpalisko Krasňany, ulicu Kataríny Brúderovej vo Vajnorochoch a štúdia obnovy objektu v Sade Janka Kráľa v Petržalke
- Pitné fontánky - sedem fontán, ktoré zodpovedajú pravidlám manuálu. Tri fontány nájdete v Sade Janka Kráľa, ďalej v Medickej záhrade, na Železnej studničke, na Karadžičovej ulici a zatiaľ posledná pribudla na na Adámiho ulici v Devínskej Novej Vsi. Hl. Mesto má vo svojej správe celkovo 14 pitných fontánok.
- Princípy a štandardy - Princípy a štandardy povrchov nástupíšť MHD, Princípy a štandardy vegetačných stien, Princípy a štandardy vegetačných striech, Princípy a štandardy vegetačných ostrovčekov, Princípy a štandardy vonkajšej reklamy, Princípy a štandardy povrchov chodníkov

Komunity 2022:

- Zrekonštruovaný domček v Prüger-Wallnerovej záhrade
- Nadácia mesta Bratislavy – podpora v programe Komunity
- Rekonštrukcie ZUŠ a CVČ - ZUŠ Panenská ul. - Dom hudby, ZUŠ Daliborovo nám., .ZUŠ J. Kowalského: rekonštrukcia kanc.objektu na účely ZUŠ, ZUŠ Háľkova ul. MČ Nové Mesto: rekonštrukcia koncertnej sály a vstupných priestorov, ZUŠ Istrijská, MČ Devínska Nová Ves: dokončenie začatej rekonštrukcie striech

Parkovanie 2022:

- Spustenie 5 zón - Rača – Krasňany, Nové Mesto – Tehelné pole, Petržalka – Dvory 4, Staré Mesto – sever (Hlavná stanica-Blumentál) a Ružinov – Nivy.
- P+R parkoviská 3x - Komisárky - Rača, Macharova - Petržalka, Jasovska - Petržalka
- Nový režim parkovania na Tyršovom nábreží

Odkazy na strategické materiály a hodnotiace správy:

[Manuál verejných priestorov](#)

[Koncepcia rozvoja centier voľného času](#)

[Nadácia mesta Bratislavy - dáta](#)

[Prehľad zrealizovaných rekonštrukcií na objektoch základných umeleckých škôl a centra voľného času v zriaďovateľskej pôsobnosti hlavného mesta SR Bratislavy za rok 2022, plán investícií pre rok 2023 a prehľad činnosti za obdobie 2019-2023](#)

C. 2. 2. 2 Rozmanitý kultúrny život

Mesto zabezpečuje dostupnú a rozmanitú kultúrnu ponuku, podporuje rozvoj lokálneho talentu a ochranu kultúrneho dedičstva.

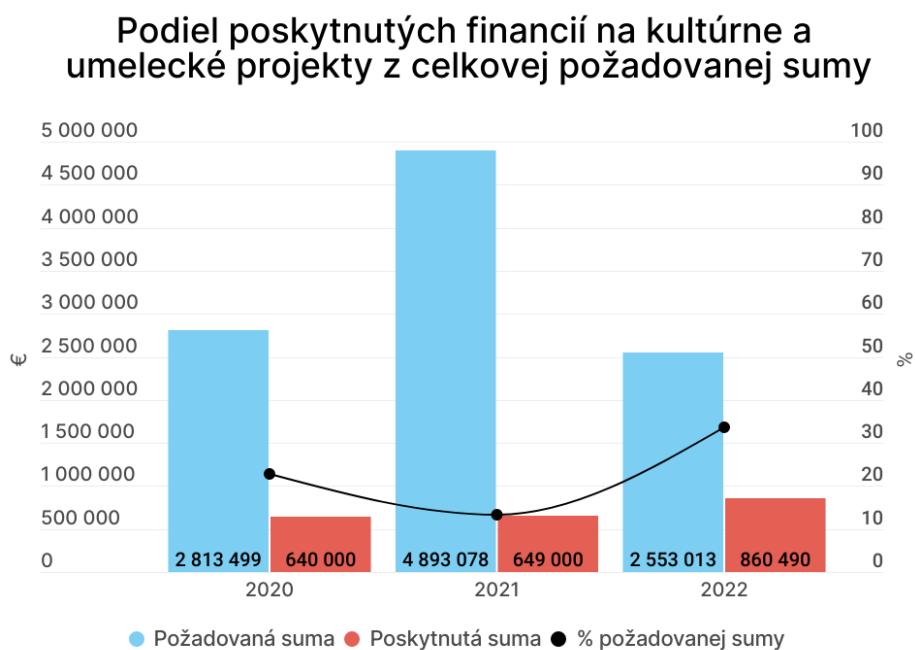
Bratislava je známa svojím kultúrnym životom. Kultúra je podstatou vitality komunit, ktoré tvoria mesto. Kultúra a umenie sú prítomné a rozvíjané prostredníctvom inštitúcií mesta, aktivitami rozmanitých aktérov a jednotlivcov a ich každodennou individuálnou aj spoločnou skúsenosťou. Hlavné mesto sa snaží vytvárať podmienky pre inkluzívny kultúrny život – podporuje aktívnu účasť ľudí na kultúrnom živote a zlepšuje dostupnosť kultúrnej ponuky a kultúrnych služieb pre obyvateľov či obyvateľky, užívateľov a užívateľky mesta tak, aby umenie a kultúra boli prístupné a dostupné všetkým rovnakou mierou so zreteľom na zraniteľné skupiny a jednotlivcov.

Naším cieľom je dostať kultúru do centra pozornosti v diskusiách o udržateľnom rozvoji Bratislavy. Chceme aby sa v budúcnosti nášho mesta myslelo na kultúru. Nielen vnímať rolu kultúry, ale aj ju prakticky uchopovať vo formovaní verejného priestoru, pri sociálnej inklúzii, pri integrácii v špecifických podmienkach, nastavovaní environmentálnych opatrení a pod. Otvoriť sa viac verejnosti cez priame zapojenie obyvateľov do kultúrneho života vo verejnom priestore, dostupné kultúrne príležitosti, rešpektovanie a začleňovanie rôznych kultúrnych prejavov a komunitný život podporujúci občiansku angažovanosť a tvorivosť všetkých obyvateľov.

V roku 2022 bolo posilnené koncepčné a strategické plánovanie na Oddelení kultúry, pretavené do vypracovania a prijatia Koncepcie udržateľného rozvoja kultúry Bratislava 2030, ktorá bola schválená zastupiteľstvom v júni 2022. Pod názvom „Dekáda pre kultúru“ slúži obyvateľom a obyvateľkám, kultúrnym aktérom a aktérkam, rozmanitým komunitám a ľuďom angažujúcim sa vo svojich štvrtiach ako návod k naplneniu spoločnej vízie v oblasti kultúry.

Pokračovalo sa tiež v rozvoji systémy finančnej a nefinančnej podpory, poskytovanie a rozširovanie priestorov pre tvorbu a prezentáciu, vytváranie podmienok na výmenu skúseností, tvorivý dialóg a propagáciu, posilňovanie vzdelávania na všetkých úrovniach, ako

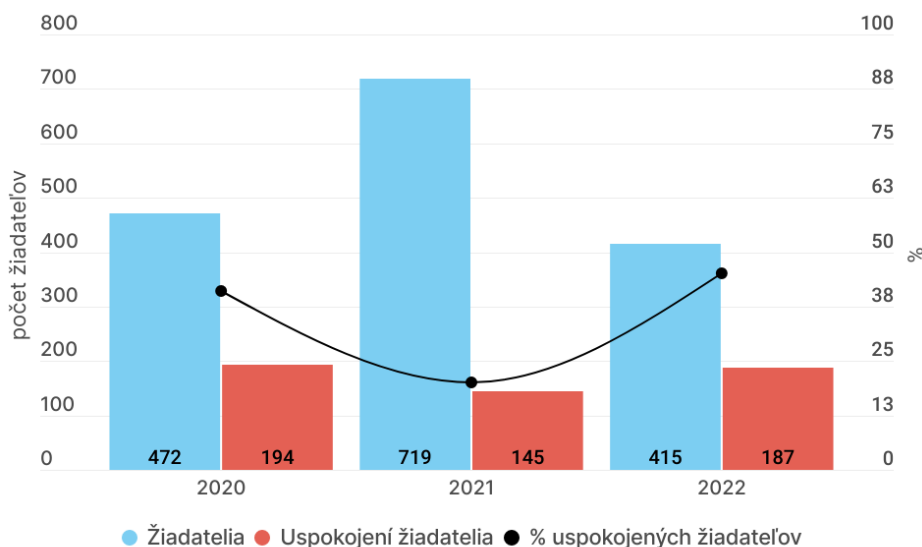
aj podpora rozvoja zručností a talentu. Nadácia mesta Bratislavy a oddelenie kultúry v rámci strategickej podpory kultúrnych podujatí v roku 2022 prerozdělili 860.490 eur a podporených bolo viac ako 187 projektov tvorby a uvedenia umeleckého diela, kultúrnych podujatí, rozvoja kapacít kultúrnych organizácií, činností kultúrnych priestorov či poskytnutie umeleckých štipendií (graf 37). V roku 2022 nadácia usporiadala prvýkrát online podujatie Dni s nadáciou.

(graf 36) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-292-podiel-schvalenych-financii-na-kulturne-a-umelecke-projekty-z-celkovej-pozadovanej-sumy-1h8n6m3xgvlyj4x?live>

Podiel uspokojených žiadateľov o finančnú podporu na kultúrne a umelecké projekty

(graf 37) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-292-podiel-uspokojenych-ziadateov-o-financnu-podporu-na-kulturne-a-umelecke-projekty-ziadosti-1h7z2l83dev3x6o?live>

BKIS pokračovalo v mechanizme nefinančnej podpory a spoluprác pre organizátorov kultúrnych a komunitných podujatí, známymi pod názvom "Open Call BKIS. V rámci strategickej podpory podujatí boli podporené významné kultúrne podujatia mesta, ako Bratislava. V pohybe, Biela noc, Konvergenie, Viva Musica, Next, celkom 10 projektov celkovou sumou 300.000 EUR.

Mestské kultúrne organizácie boli medzi prvými, ktoré zareagovali na ruskú inváziu na Ukrajinu, ktorá nastala v roku 2022. Múzeum mesta Bratislavy, Galéria mesta Bratislavy, Mestská knižnica v Bratislave a ZOO Bratislava od začiatku vojnovnej krízy umožnili do všetkých svojich priestorov voľný vstup pre ľudí s ukrajinským pasom a začali pre nich ponúkať rôzne služby ako detské kútiky, priestory na oddych, prácu či stretávanie sa. Neskôr začali ponúkať aj špecifickejšie aktivity: v GMB sa začali konať tvorivé dielne pre ukrajinské deti; MKB začala organizovať hodiny slovenčiny pre deti a Nadácia mesta Bratislavy otvorila v apríli 2022 Mimoriadnu výzvu, v ktorej podporila sumou 139 tisíc eur kultúrne a komunitné integračné aktivity mimovládnych organizácií pracujúcich s cudzincami.

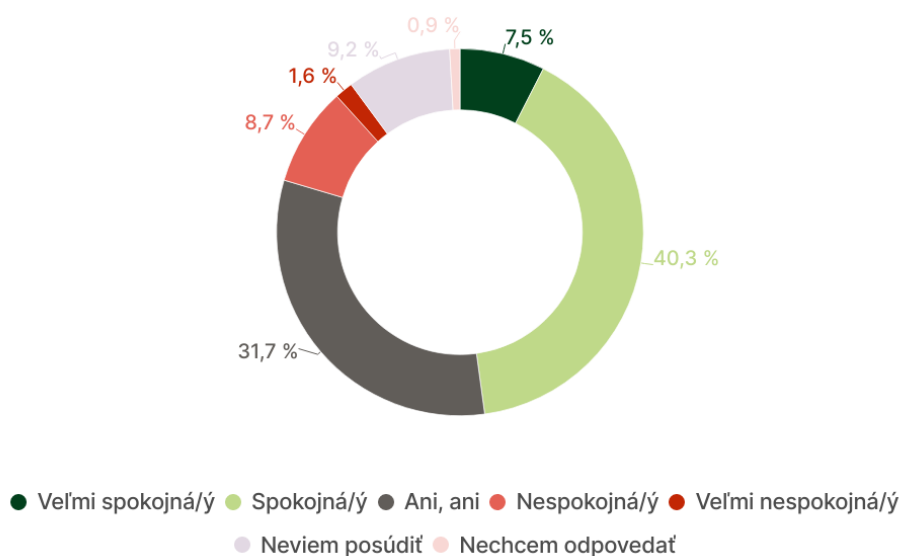
Bratislava aj v roku 2022 pokračovala v udržiavaní, obnove a využívaní vlastných objektov kultúrnej infraštruktúry a budovaní podmienok potrebných na zachovanie, ochranu, obnovu a využívanie pamiatkového fondu na svojom území. Pokračovala v generálnej obnove NKP Michalskej veže, ktorá zasiahla interiéry aj exteriéry vrátane strechy, všetky umelecko-remeselné prvky vrátane sochy Michala Archanjela na vrchole veže, oboch zvonov a nápisových tabúl na fasáde. V rámci areálu hradu Devín prebiehala modernizácia informačného a navigačného systému hradu a jeho prispôbenie potrebám súčasného návštevníka v spolupráci s Metropolitným inštitútom Bratislavy.

Pokračovalo sa v rekonštrukcii Lekárne u Salvatora, ktorú Bratislava získala v roku 2020 do výlučného vlastníctva. Na jar 2022 bola ukončená stavba depozitárov pre zbierkové predmety GMB a MMB, kľúčová pre lepšie podmienky pre uloženie a ochranu zbierkových predmetov vysokej finančnej hodnoty. Výstavbou nových depozitárov chce mesto Bratislava podporiť uchovávanie kultúrneho dedičstva pre ďalšie generácie. Múzeum mesta Bratislavy otvorilo v apríli 2022 novú expozíciu Gerulata na hraniciach Rímskej ríše, ktorá modernou a atraktívnou formou prezentuje nálezy z územia bývalého rímskeho tábora v Rusovciach.

Bratislava v roku 2022 pristúpila do prvej medzinárodnej kultúrnej siete. ICORN je nezávislá sieť miest a regiónov, ktoré ponúkajú útočisko prenasledovaným alebo ohrozeným spisovateľom a umelcom. Zároveň presadzuje slobodu prejavu, ochranu demokratických hodnôt a medzinárodnú solidaritu. Od roku 2006 sa do siete zapojilo viac ako 70 miest po celom svete, ktoré poskytli útočisko viac ako 200 spisovateľom/spisovateľkám a umelcom/umelkyniam. Tí prinášajú do kultúrneho života každého mesta nové impulzy a prispievajú k zlepšeniu znalostí o rôznych kultúrach. Prvý umelec na rezidenciu mesta zavíta v roku 2023.

V neposlednom rade treba spomenúť, že má hlavné mesto od roku 2022 svoju vlastnú mestskú divadelnú scénu. Mestské Divadlo Pavla Országha Hviezdoslava funguje od júna 2022 ako samostatná nezisková organizácia s postupným rozbehnutím činnosti od januára 2023. Bratislava týmto rozhodnutím získava po rokoch mestskú činohernú scénu. DPOH má víziu byť udržateľným mestským divadlom 21. storočia, ktoré prispieva k formovaniu otvorenej spoločnosti prostredníctvom pôvodných dramatických textov, inscenovaných v relatívne rýchлом čase ako priama reakcia na udalosti v spoločnosti.

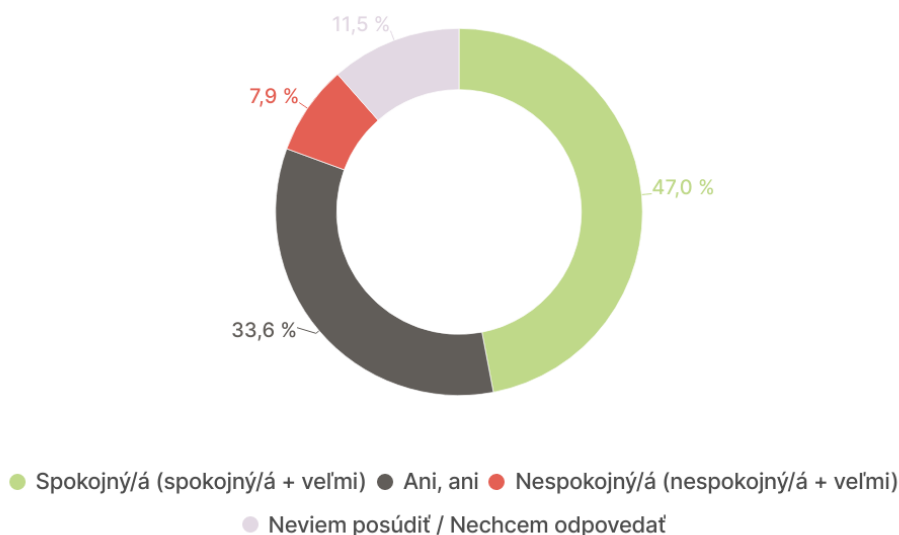
Podiel respondentov spokojných s vyváženosťou kultúrnej ponuky v meste a v mestských častiach

(graf 38) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-281-podiel-respondentov-spokojnych-s-vyvazenosťou-kulturnej-ponuky-v-meste-a-v-mestských-castiach-1h7j4dvmd1om94n?live>

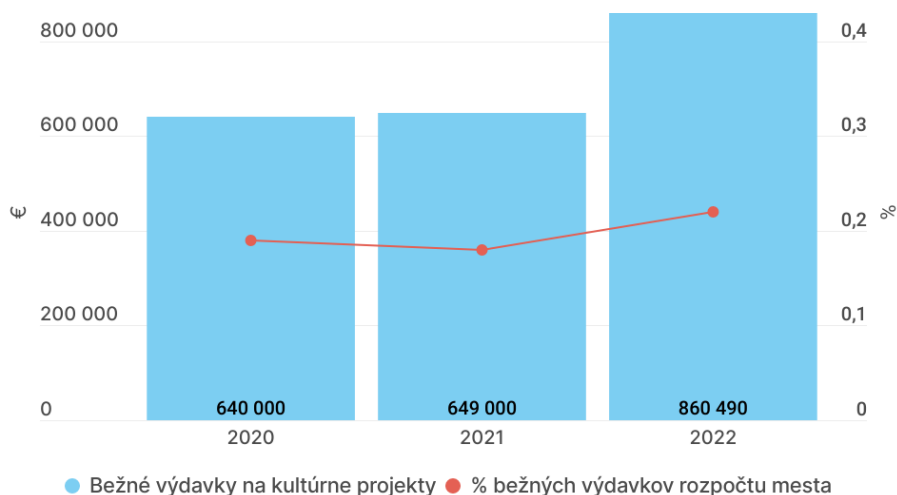
Podiel respondentov spokojných s kvalitou a dostupnosťou ponuky kultúrnych organizácií mesta

(graf 39) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

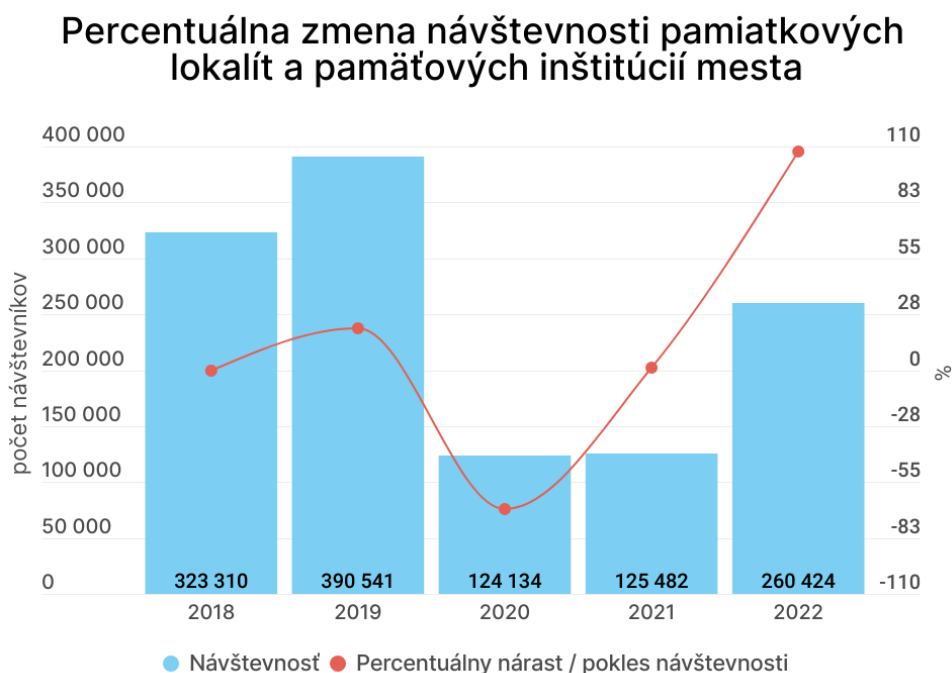
Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-285-respondentov-spokojnych-s-kvalitou-a-dostupnosťou-ponuky-kulturnych-organizacii-mesta-1hxr4zx839j0q6y?live>

Podiel bežných výdavkov na podporu kultúrnych projektov občianskych organizácií z bežných výdavkov rozpočtu mesta

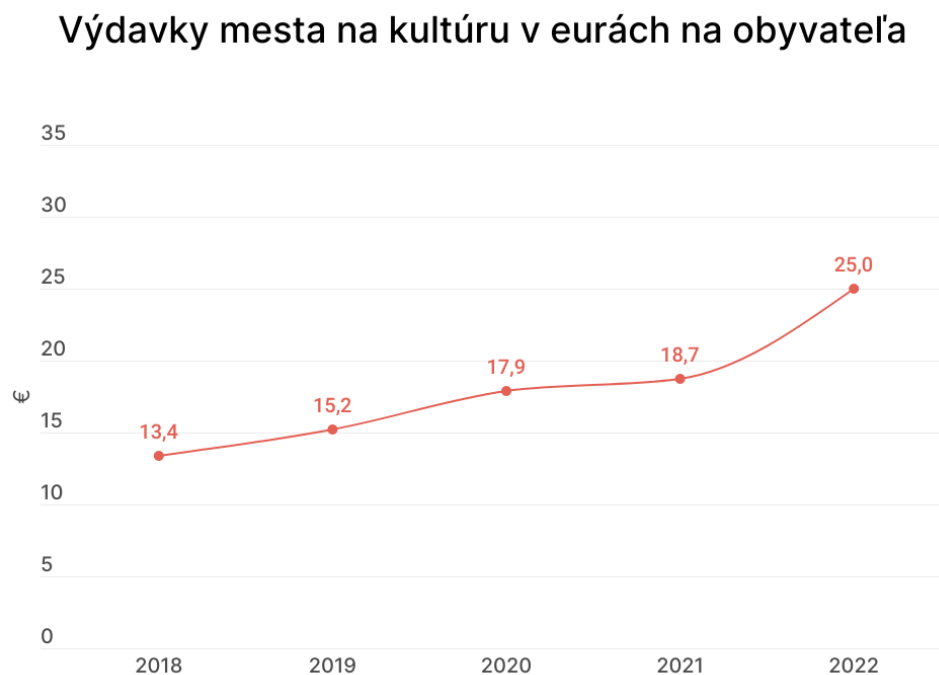
(graf 40) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-291-podiel-beznych-vydavkov-na-podporu-kulturnych-projektov-obcianskych-organizacii-z-beznych-vydavkov-rozpocetu-mesta-1ho16voe7xklx4n?live>

(graf 41) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

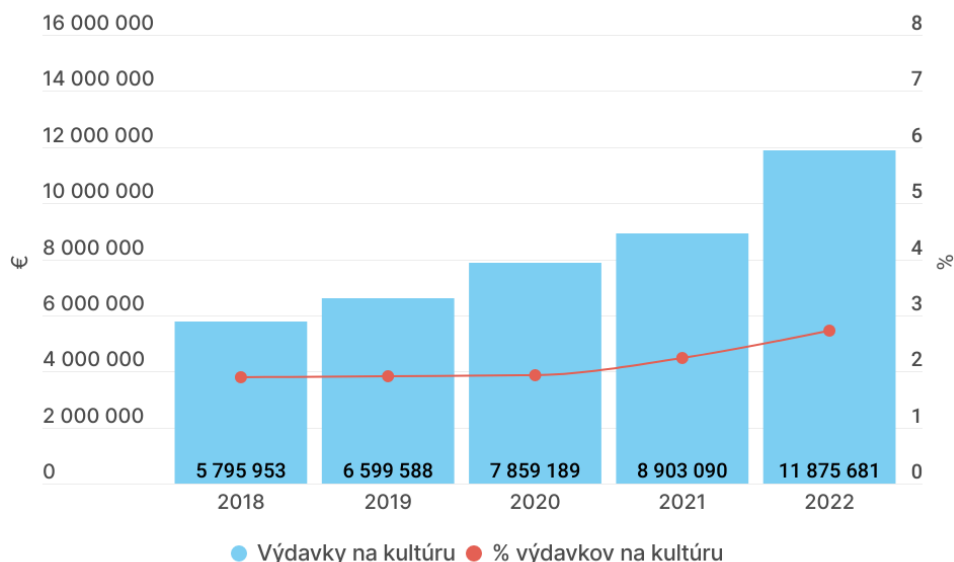
Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-307-percentualny-narast-navstevnosti-pamiatkovych-lokalit-a-pamatovych-institucii-mesta-1hd12yxmj975x6k?live>

(graf 42) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-309-vydavky-mesta-na-kulturu-v-eurach-na-obyvate-a-1h7z2l8ryxzvg6o?live>

Podiel výdavkov na kultúru z celkových výdavkov rozpočtu mesta

(graf 43) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-311-podiel-vydavkov-na-kulturu-z-celkovych-vydavkov-rozpocet-mesta-1hzi4o3dy9jzo4p?live>

Realizované projekty a aktivity 2022 (výber):

- Dekáda pre kultúru - schválenie stratégie kultúry do roku 2030
- Bratislavské kultúrne fórum - 22.11.2022
- Organizácia vlajkových kultúrnych podujatí v portfóliu mesta (BKIS): Bratislavské kultúrne leto, Bratislavské mestské dni, Bratislavské Vianoce
- DPOH – vznik nového mestskej divadelnej scény, neziskovej organizácie mesta
- Nadácia mesta Bratislavy - pokračovanie v podpore kultúrnych a umeleckých projektov
- Strategická podpora kultúrnych podujatí - grantový program
- Obnova NKP Michalská brána (Múzeum mesta Bratislavy)
- Salvator – obnova NKP
- Open Call BKIS
- Galéria Artotéka v knižnici na Kapucínskej

Odkazy na strategické materiály a hodnotiace správy:

[Dekáda pre kultúru](#)

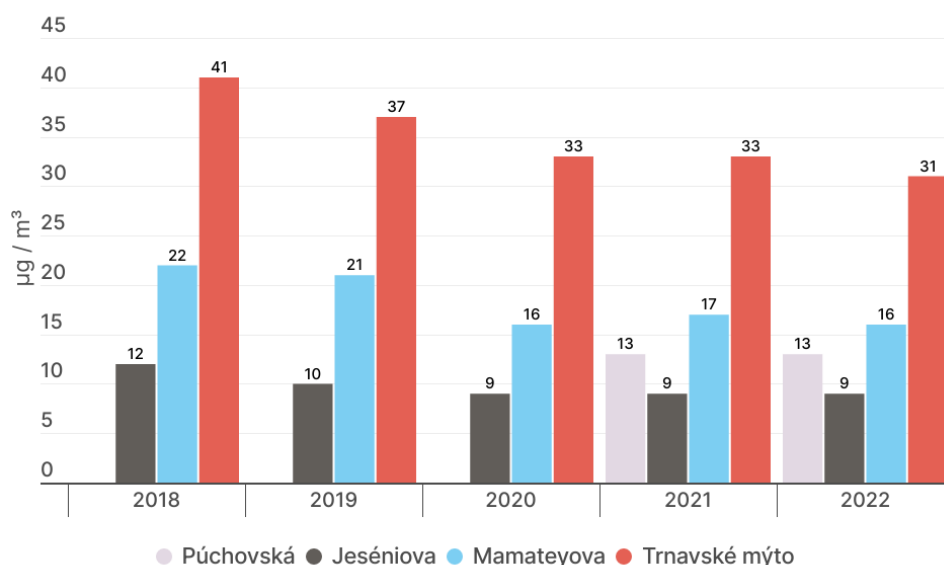
C. 2. 3. 1 Ochrana životného prostredia a ekosystémových služieb

Mesto monitoruje, chráni a zabezpečuje zdravý život prostredníctvom čistého ovzdušia, pôdy, pitnej vody, nízkymi hodnotami hluku a riešením environmentálnych záťaží na svojom území.

Čisté životné prostredie je základným pilierom zdravia obyvateľov. Bratislava 2030 stanovuje cieľ zabezpečiť kvalitné životné prostredie na území Bratislavy, a to prostredníctvom zintenzívnenia monitorovania a ochrany zložiek životného prostredia, zlepšenia stavu ekosystémových služieb, zabezpečenia prístupu k pitnej vode a zníženia jej spotreby.

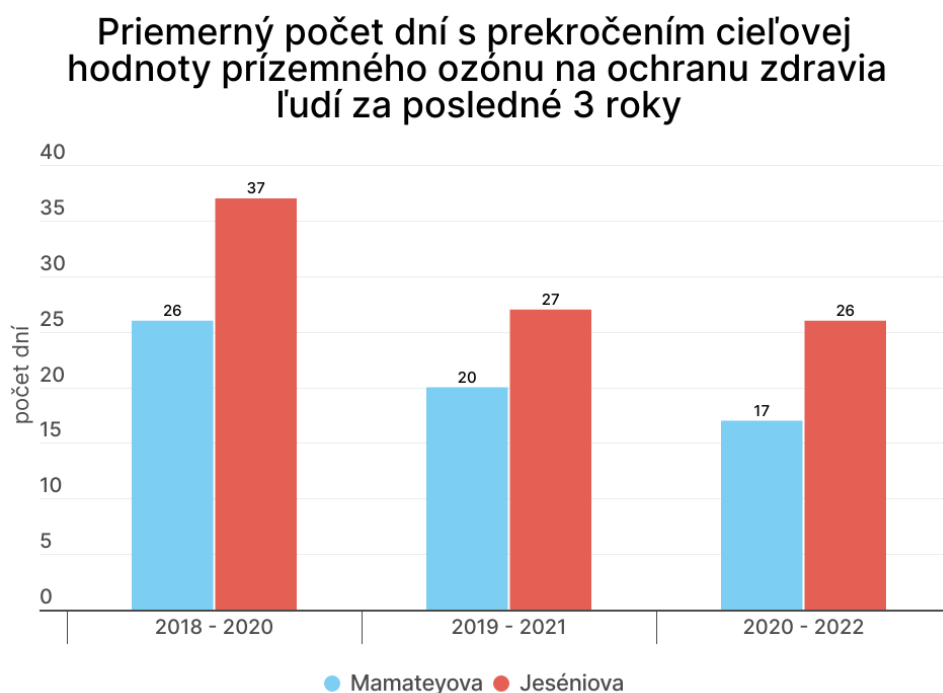
V oblasti životného prostredia hlavné problémy súvisia s nedostatkom aktuálnych informácií a dát, ktoré by umožnili včas reagovať a prijímať adekvátne opatrenia na znižovanie úrovne znečistenia. V súčasnosti mesto získava informácie o čistote ovzdušia z piatich meracích staníc, ktoré monitorujú znečistenie NO₂, MP10, MP 2.5 (graf 44 – graf 48). Merania ukazujú, že počet dní s prekročením limitných hodnôt znečistenia kontinuálne klesá, no pre celkové vyhodnotenie stavu znečistenia ovzdušia v Bratislave nie je distribúcia meracích staníc nedostatočná a neposkytuje celkový obraz. Neaktuálny je aj dopravný model Bratislavy, podľa ktorého by bolo možné presnejšie stanoviť znečistenie ovzdušia, produkciu emisií, hladiny hluku. Podobný problém s nedostatkom dát je aj pri monitoringu environmentálnych záťaží a čistoty pôd.

Priemerná ročná koncentrácia znečisťujúcej látky NO₂ v ovzduší v mikrogramoch na meter kubický

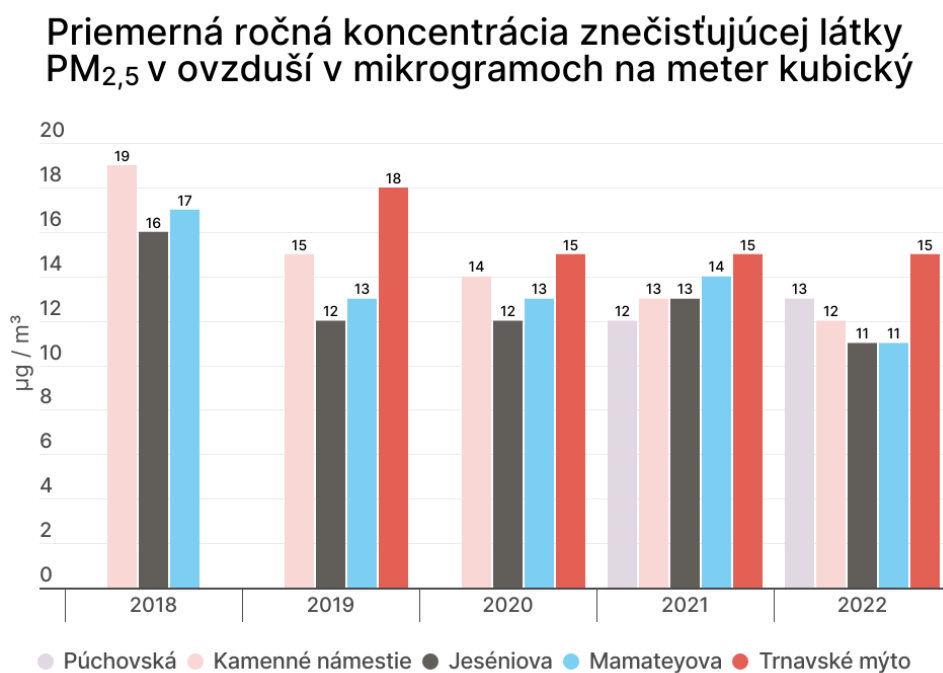
(graf 44) Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-321-priemerna-rocna-koncentracia-znecistujucej-latky-no2-v-ovzduši-v-mikrogramoch-na-meter-kubicky-1h7g6k0wr1lj02o?live>

(graf 45) Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

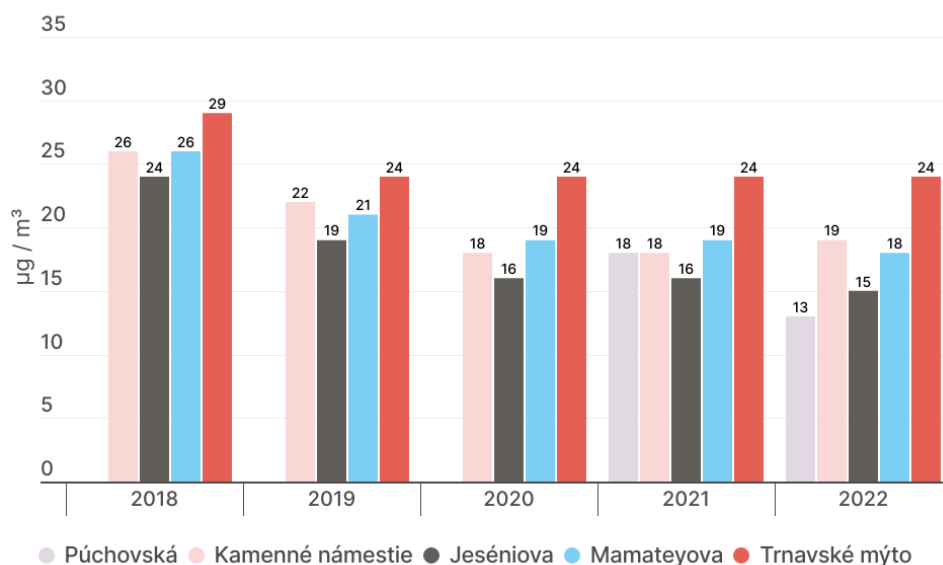
Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-322-priemerny-pocet-dni-s-prekrocenim-cieovej-hodnoty-prizemneho-ozonu-na-ochranu-zdravia-udi-za-posledne-3-roky-1h7j4dvmlx7n94n?live>

(graf 46) Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-323-priemerna-rocna-koncentracia-znecistujucej-latky-pm-25-v-ovzdusi-v-mikrogramoch-na-meter-kubicky-1hdw2jpo1dk7j2l?live>

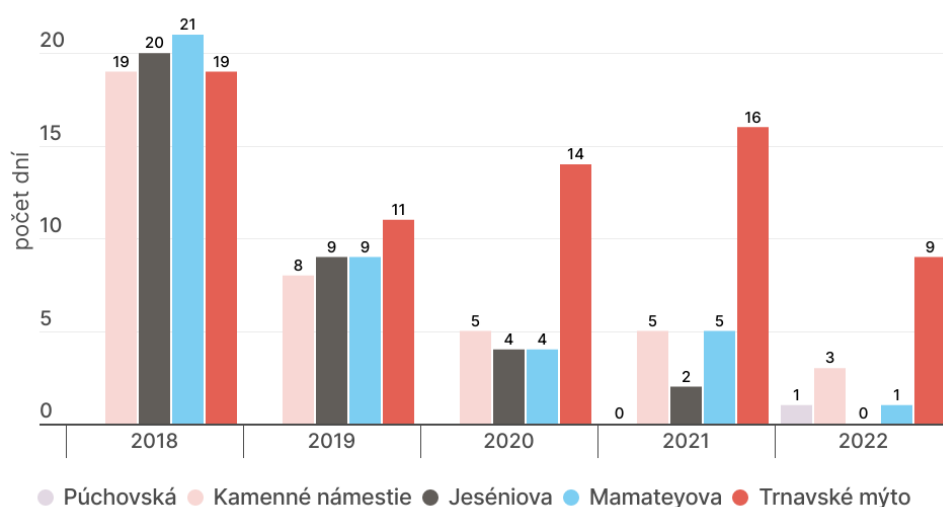
Priemerná ročná koncentrácia znečisťujúcej látky PM₁₀ v ovzduší v mikrogramoch na meter kubický

(graf 47) Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-324-priemerna-rocna-koncentracia-znecistujucej-latky-pm10-v-ovzdusi-v-mikrogramoch-na-meter-kubicky-1h7k2301qonnv2x?live>

Počet prekročení dennej limitnej hodnoty pre PM₁₀ za rok

(graf 48) Zdroj: Slovenský hydrometeorologický ústav

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-325-pocet-prekroceni-dennej-limitnej-hodnoty-pre-pm10-za-rok-1h7g6k0wnp3d02o?live>

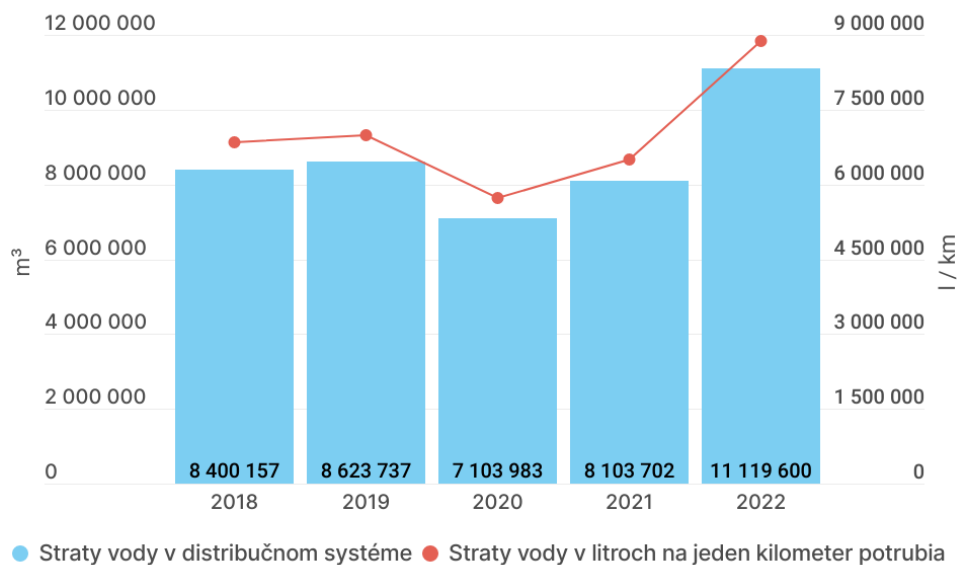
V oblasti ochrany životného prostredia sú okrem opatrení vyplývajúcich z Integrovaného programu na zlepšenie kvality ovzdušia v aglomerácii Bratislava pre znečisťujúce látky NO₂ a O₃, sú navrhnuté opatrenia zamerané na aktualizáciu dopravného modelu, realizáciu opatrení ochrany pred hlukom a zavedenie systematického prístupu k zberu, analýze údajov a budovaniu monitorovacej siete.

Úspešnosť zavádzania mestských senzorov merajúcich kvalitu ovzdušia či iných meteorologických a environmentálnych parametrov sledujeme cez počet monitorovacích zariadení klímy, ovzdušia, hluku, resp. pokrytie mesta monitorovacou sieťou. Cieľová hodnota do roku 2030 je 400 monitorovacích zariadení klímy a ovzdušia na území Bratislavy.

V oblasti zabezpečenia ochrany zdrojov pitnej vody, prístupu k pitnej vode a zníženia jej spotreby, hlavné problémy súvisia so stavom distribučnej siete, resp. s veľkosťou investičného dlhu na infraštruktúre. V súčasnosti je pokrytie infraštruktúrou pre zásobovanie pitnou vodou na úrovni 99,93% územia Bratislavy. Veľká poruchovosť vodovodných potrubí má za následok straty pitnej vody v potrubnej sieti výške 11 119 600 m³ v roku 2022 (graf 49). Opatrenia by sa tak mali predovšetkým sústrediť na obnovenie infraštruktúry verejného vodovodu a kanalizácie.

Dôležitým merateľným ukazovateľom je spotreba vody – spotreba pitnej vody v domácnostiach l / obyv./ deň a celková spotreba pitnej vody l / obyv./ deň. Pri celkovej spotrebe pitnej vody na obyvateľa vidíme od roku 2018 kontinuálny pokles (graf 51), no pri spotrebe pitnej vody v domácnostiach na obyvateľa sme minulý rok zaznamenali nárast oproti predošlým rokom (graf 50). Nižšia spotreba vody na obyvateľa znamená, že sa zo životného prostredia odoberá menej vody a na jej extrakciu, úpravu a distribúciu je potrebných menej zdrojov. Preto je to v rámci ochrany životného prostredia dôležitý ukazovateľ, ktorý sledujeme. Obraz o narábaní s pitnou vodou vo vzťahu k stavu infraštruktúry pre zásobovanie pitnou vodou nám dotvárajú dáta o únikoch vody z potrubnej siete v litroch za rok.

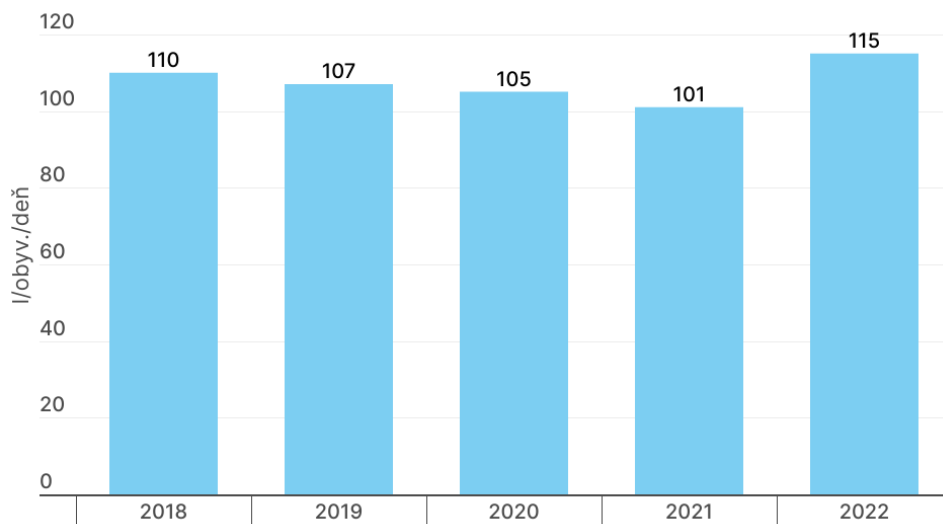
Straty vody v distribučnom systéme v litroch na jeden kilometer potrubia za rok

(graf 49) Zdroj: Bratislavská vodárenská spoločnosť (BVS)

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-334-straty-vody-v-distribucnom-systeme-v-litroch-na-jeden-kilometer-potrubia-za-rok-1hdw2ipoj7g8j2l?live>

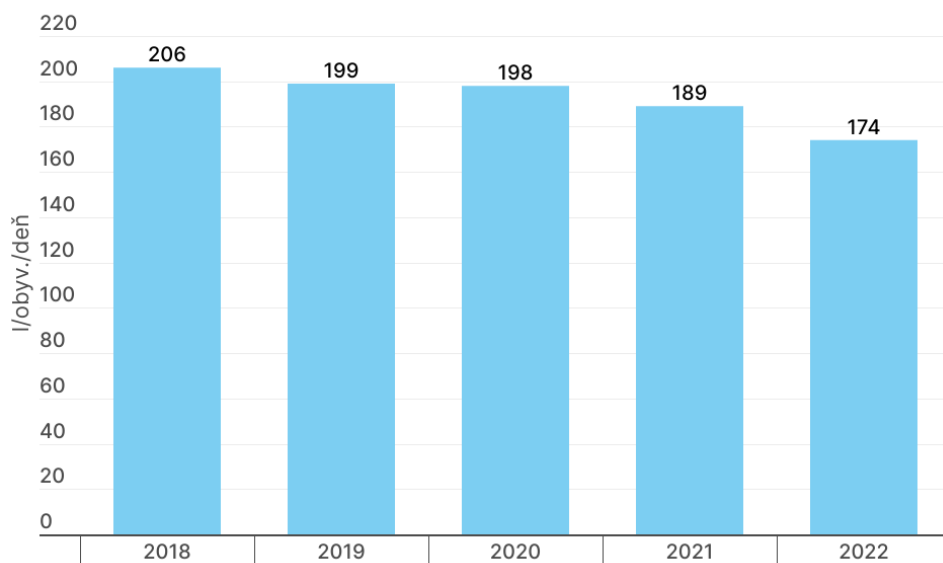
Spotreba pitnej vody v domácnostiach v litroch na obyvateľa a deň

(graf 50) Zdroj: Bratislavská vodárenská spoločnosť (BVS)

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-338-spotreba-pitnej-vody-v-domacnostiach-v-litroch-na-obyvate-a-a-den-1h7z2l8379lng6o?live>

Celková spotreba pitnej vody v litroch na obyvateľa a deň

(graf 51) Zdroj: Bratislavská vodárenská spoločnosť (BVS)

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-339-celkova-spotreba-pitnej-vody-v-litroch-na-obyvateľa-a-den-1hxr4zx831w5q6y?live>

Mestu chýbajú nástroje na koncepčný prístup k rozvoju zeleno-modrej infraštruktúry. Jej rozvoj je však kľúčový pre zlepšenie stavu ekosystémových služieb ako aj odolnosti ekosystémov voči nepriaznivým dôsledkom zmeny klímy.

Opatrenia sú preto zamerané na dokončenie generelu zelene, zavedenie kvalitného informačného pasportizačného systému, spracovanie koncepcie zeleno-modrej infraštruktúry, na vytvorenie programu transformácie plôch sídliskovej zelene a v okolí bytových domov na klimaticky odolné a biodiverzitu podporujúce plochy, revitalizáciu parkov, výsadbu stromov a zvyšovania podielu zelene aj za pomoci výsadby do nádob, záhonov, ostrovčekov, popínavých rastlín v uliciach.

O stave rozvoja zeleno-modrej infraštruktúry nám hovoria viaceré indikátory. Na ročnej báze sa sleduje počet novovysadených drevín. V roku 2022 hlavné mesto vysadilo spolu 600 stromov a 4474 krov v intraviláne. Ďalšia výsadba sa realizovala v rámci projektu Baumcity región - 177 stromov a 1241 krov v extraviláne (tab.2). Cieľová hodnota je vysadiť 20 tisíc drevín do roku 2030.

	2019	2020	2021	2022	Spolu
10 000 stromy INTR	478	1338	1306	423	3545
10 000 kry INTR	749	1242	11311	4474	17776

10 000 sadenice INTR		10000	10000		20000
10 000 stromy EXTR				177	178
10 000 kry EXTR				1241	1241
10 000 sadenice EXTR				600	600

(tab.2)

V roku 2022 MsZ schválilo zmluvu, ktorá zabezpečí dlhodobé hospodárenie na pozemkoch vo vlastníctve mesta s ohľadom na prírodné hodnoty v chránenom vtáčom území Sysľovské polia (CHVÚ) a umožní v nich obnovu biotopov dropa veľkého, sokola kobcovitého, ale aj ďalších vzácnych druhov.

Okrem výsadby uskutočnenej v rámci projektu 20 tisíc drevín sa realizoval v roku 2022 aj projekt Zelené ostrovčeky. Za zelené, resp. vegetačné ostrovčeky považujeme plochy ohraničené dopravnou stavbou, či už ide o električkovú trať, cestu pre autá, priechod pre chodcov alebo zastávku MHD. Vegetačné ostrovčeky podporujú zámer zvýšiť podiel zelene v meste. Ich hlavný význam spočíva v tom, že prinášajú zeleň a ja miesta, kde nie je možné sadiť vzrastlú zeleň. V roku 2022 sa realizovalo 22 zelených dopravných ostrovčekov na území celého mesta.

Realizované projekty a aktivity 2022:

- schválenie zmluvy, ktorá zabezpečí dlhodobé hospodárenie na pozemkoch vo vlastníctve mesta s ohľadom na prírodné hodnoty v chránenom vtáčom území Sysľovské polia (CHVÚ)
- Výsadba drevín - projekt 20 tisíc drevín
- Zelené ostrovčeky
- Vznik Komunálneho podniku Bratislavy ako samostatnej príspevkovej organizácie mesta
- rekonštrukcia kostrovej vodovodnej siete v Bratislave
- BVS pokračovala v realizácii vlastného vzdelávacieho programu pre deti a mládež Modrá škola

Odkazy na strategické materiály a hodnotiace správy:

[Integrovaný program na zlepšenie kvality ovzdušia v aglomerácii Bratislava pre znečisťujúce látky NO₂ a O₃](#)

C. 2. 3. 2 Možnosti pre pohyb, rekreáciu a zdravý životný štýl

Mesto chráni a rozvíja svoju zeleno-modrú infraštruktúru Malých Karpát a Dunaja a vytvára dostupné možnosti pre šport, pohyb a rekreáciu svojich obyvateľov.

Dostupné možnosti pre pohyb a rekreáciu zvyšujú kvalitu mestského života a majú vplyv na celkový zdravotný stav obyvateľstva. Stratégia sa preto zameriava na podporu pohybovo aktívneho životného štýlu a stanovuje cieľ zvýšiť dostupnosť prírodných rekreačných oblastí a športovej infraštruktúry ako aj zvýšiť podporu športových organizácií a podujatí na území Bratislavy.

Predpokladom je, že zvýšenie príležitostí pre pohyb, dostupnosti mestskej športovej infraštruktúry a jej kvality bude ľudí motivovať k zvýšeniu pravidelnej fyzickej aktivity. V súčasnosti však chýba koncepčný prístup k téme športu a výstavby športovej infraštruktúry v meste. Chýba aj aktuálna a úplná evidencia a databáza športovísk na území mesta, ktorá by poskytla komplexnejší obraz o dostupnosti športovísk. Ako ďalší problém bola identifikovaná nízka atraktivita, kvalita a cenová udržateľnosť verejných športovísk. Podobne ako aj v iných oblastiach, aj v oblasti športu existuje vysoký investičný dlh na športovej infraštruktúre. Problémom je aj nízka finančná podpora cez grantové schémy. Športové podujatia a športová infraštruktúra v Bratislave sú do veľkej miery tvorené lokálnymi športovými klubmi, záujmovými krúžkami, občianskymi združeniami či inými komunitnými organizáciami, a je teda potrebné organizácie podporovať v ich činnosti.

Preto sú v stratégii navrhnuté opatrenia zamerané na rozširovanie a modernizáciu športovej infraštruktúry, rozšírenie siete workoutových ihrísk, či výstavbu multišportových ihrísk. Dôležitá bude aj integrácia športovísk do programov revitalizácií verejných priestranstiev. Pre možnosť strategicky plánovať rozvoj športu je nutné spracovanie generelu športu, koncepcie športu a manuálu športovej infraštruktúry. Pre podporu organizovaných aj neorganizovaných športových organizácií, podujatí a vzdelávacích programov je navrhnuté opatrenie zamerané na zvýšenie finančnej a nefinančnej podpory. V Bratislave je vysoká dostupnosť prírodných lokalít vhodných pre aktívny oddych a šport. Pre zvýšenie prístupnosti a atraktivity prírodných rekreačných oblastí sú navrhnuté revitalizačné opatrenia, avšak realizované prírodou blízkym neinvazívnym spôsobom.

Kľúčovým indikátorom pre monitoring dostupnosti športovej infraštruktúry je podiel bývajúcej populácie, ktorá má prístup k športovej infraštruktúre do 400m a 750m od svojho bydliska. Tento indikátor je momentálne vo vývoji a je podmienený dokončením generelu športu, ktorý je momentálne v príprave. Termín dokončenia generelu športu sa predpokladá v roku 2024.

V prieskume medzi obyvateľmi, ktorý sa realizoval v roku 2022, uviedlo až 55,7% opýtaných, že vykonáva pravidelnú fyzickú aktivitu mimo domu (graf 52). 49,7% respondentov deklarovalo, že fyzickú aktivitu vykonáva v neformálnom prostredí, doma, v parkoch, v prírode. 27,9% uviedlo, že využíva športoviská, či už platené alebo neplatené (graf 53).

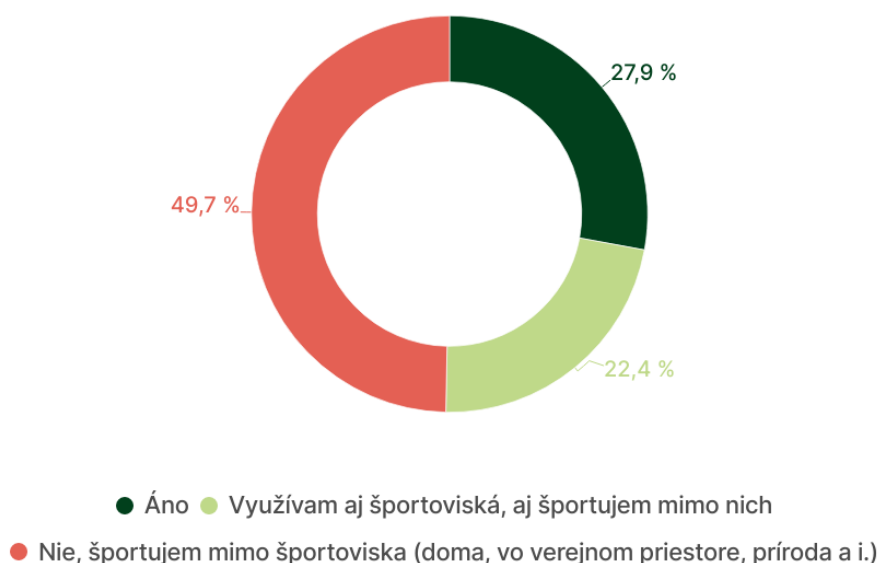
Podiel obyvateľstva vykonávajúceho pravidelnú fyzickú aktivitu mimo domu

(graf 52) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-363a-podiel-obyvatestva-vykonavajuceho-pravidelnu-fyzicku-aktivitu-mimo-domu-1hdw2jpkyz0j2l?live>

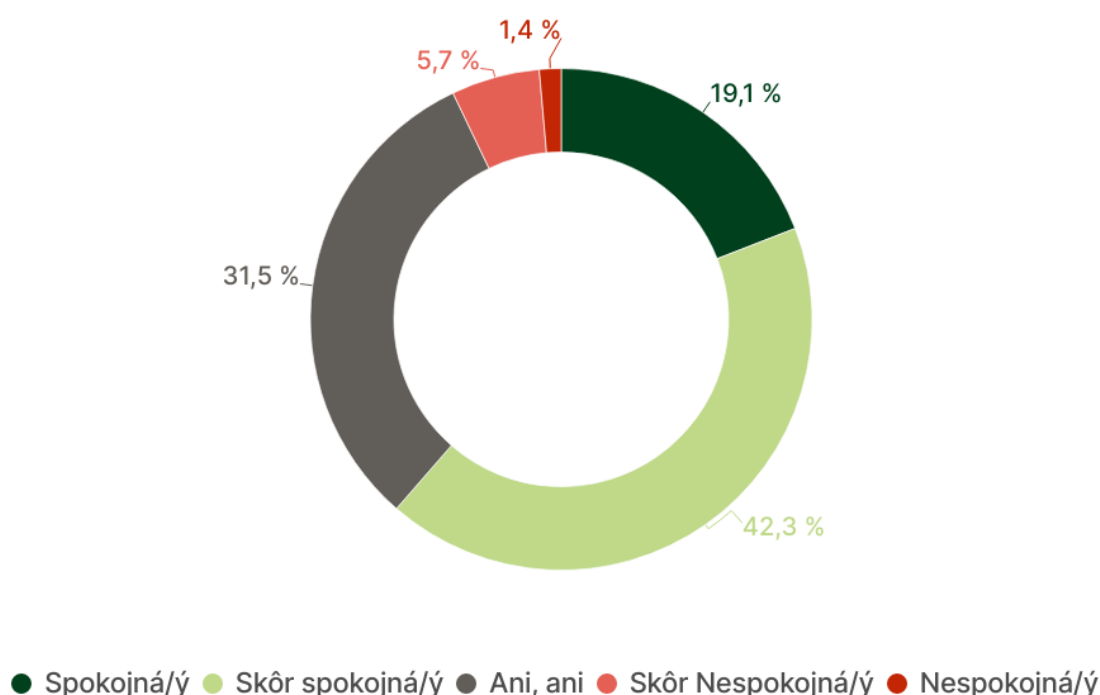
Podiel obyvateľstva vykonávajúceho pravidelnú fyzickú aktivitu mimo domu (Využívate k svojej športovej aktivite športovisko?)

(graf 53) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Ďalším ukazovateľom, ktorý je dôležitý pre vyhodnocovanie dostupnosti a kvality športovej infraštruktúry, je prieskumový indikátor ktorý meria spokojnosť obyvateľov s dostupnosťou športovej infraštruktúry. V prieskume v roku 2022 uviedlo 61.4% respondentov, že sú veľmi spokojní alebo skôr spokojný s dostupnosťou športovísk vzhľadom na miesta, kde sa počas bežného dňa pohybujú (graf 54).

Spokojnosť obyvateľov s dostupnosťou športovej infraštruktúry

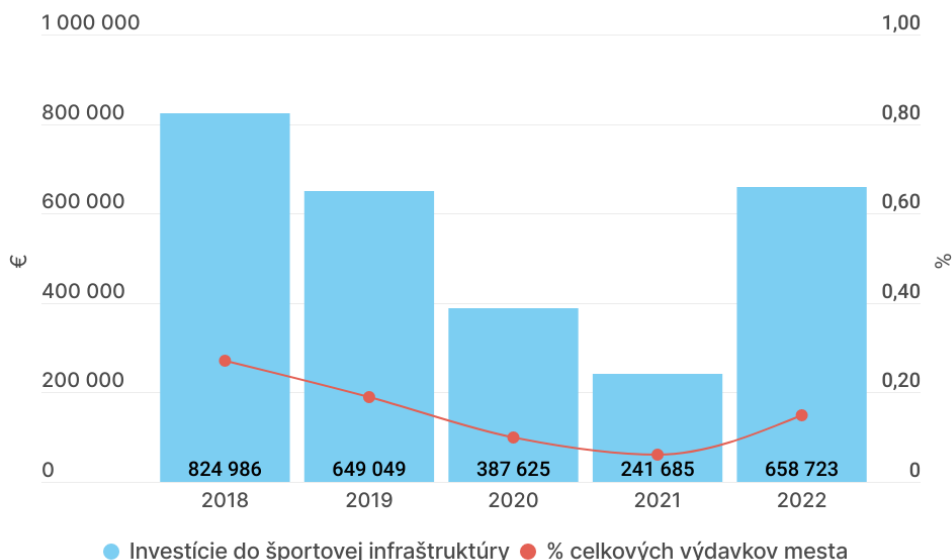

(graf 54) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-362-spokojnost-obyvateov-s-dostupnostou-sportovej-infrastruktury-1hdw2jpoxe57p2l?live>

Jedným z cieľov je systematicky znižovať investičný dlh na športovej infraštruktúre. Napĺňanie cieľa nám pomáhajú sledovať údaje o investičných výdavkoch mesta a mestských organizácií do športovej infraštruktúry. Hoci podiel investičných výdavkov mesta a mestských organizácií do športovej infraštruktúry z celkových bežných príjmov mesta v roku 2022 vzrástol, stále sa pohybuje pod 0,5% (graf 55). Cieľ do roku 2022 je zvýšiť tento podiel na úroveň 5%.

Podiel investičných výdavkov mesta a mestských organizácií do športovej infraštruktúry z celkových výdavkov mesta

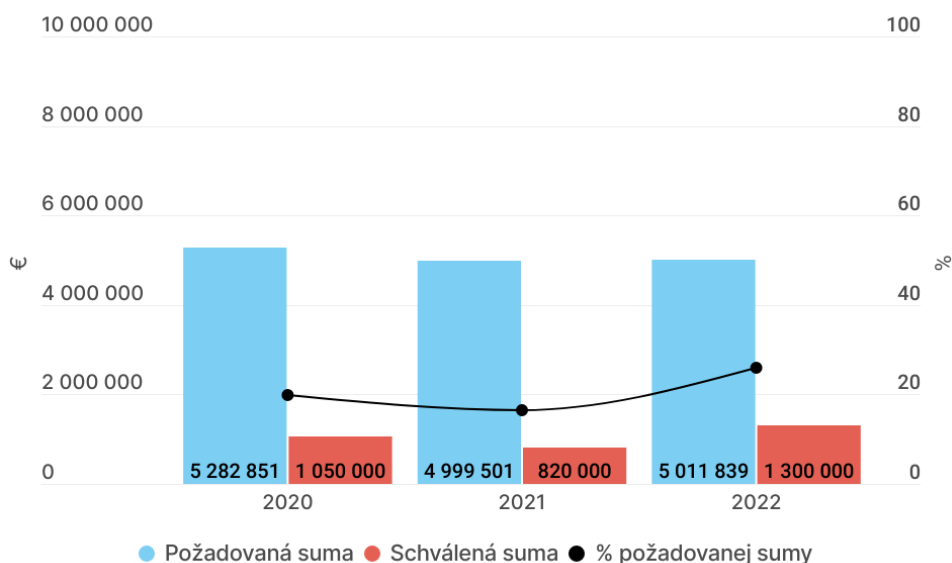

(graf 55) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-371-podiel-investicnych-vydavkov-mesta-a-mestskych-organizacii-do-sportovej-infrastruktury-z-celkovych-vydavkov-mesta-1hxr4zx8mdd0q6y?live>

Nakoľko je v súčasnosti funkčný Grantový program pre rozvoj športu a vzdelávania v hlavnom meste SR v Bratislave, monitorujeme jeho efektívnosť cez viacero ukazovateľov - podiel podporených žiadateľov ako aj podiel schválených financií pre žiadateľov. V roku 2022 sa prihlásilo 376 žiadateľov o finančnú podporu z grantového mechanizmu. Podporených bolo spolu 277 žiadateľov sumou 1 300 000 Eur (graf 56 – 57).

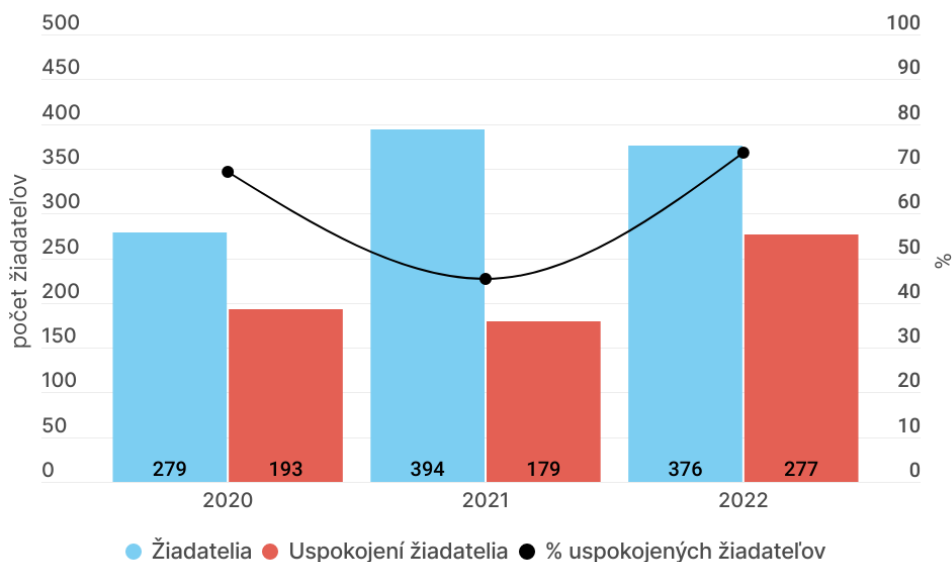
Podiel schválených financií pre žiadateľov o finančnú podporu z grantového mechanizmu pre rozvoj športu z celkovej požadovanej sumy

(graf 56) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-38-1-podiel-schvalenych-financii-pre-ziadateov-o-financnu-podporu-z-grantoveho-mechanizmu-pre-rozvoj-sportu-z-celkovej-pozadovanej-sumy-1hxr4zx8mdy3o6y?live>

Podiel podporených žiadateľov o finančnú podporu z grantového mechanizmu pre rozvoj športu z celkového počtu žiadateľov

(graf 57) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-381-podiel-podporených-ziadateov-o-financnu-podporu-z-grantoveho-mechanizmu-pre-rozvoj-sportu-z-celkoveho-poctu-ziadateovy-1hxr4zx8md1vq6y?live>

V roku 2022 sa podarilo vytvoriť 6 nových workoutových ihrísk. Nové športoviská - Cvička – sa nachádzajú na nábrežiach Dunaja, spojené sú bežeckými okruhmi. Popri rieke tak vznikli nové športové stanovištia: Cvičko Lanfranconi, Cvičko Most SNP, Cvičko Promenáda, Cvičko Tyršák a Cvičko Apollo.

Viacere malé projekty sa realizovali v bratislavskom Lesoparku. Ich cieľom bolo zvýšenie prístupnosti a atraktivity prírodných rekreačných oblastí. Bola osvetlená Cesta na Kamzík a dokončené boli pobytové schody na Železnej studničke, so zámerom podporiť trávenie voľného času v prírodnom prostredí.

Realizované projekty a aktivity 2022:

- Národný beh Devín-Bratislava
- Cvičko - 6 nových workoutových ihrísk
- Grantový program pre rozvoj športu a vzdelávania v hlavnom meste SR v Bratislave
- Osvetlenie Mestské lesy – Cesta na Kamzík
- Osvetlenie Chorvátske rameno
- Pobytové schody Železná studnička
- Horáreň na Peknej - začiatok výstavby
- Bratislavský Dunajský park - urbanisticko-krajinárska štúdia
- Štúdia Letné kúpalisko Krasňany
- Účasť bratislavských športovcov na Turnaji 4 miest v Záhrebe
- Účasť bratislavských športovcov na International Children's Games v Daegu
- Projekty realizované s podporou Grantového programu pre rozvoj športu a vzdelávania v hlavnom meste SR v Bratislave, Podprogram č. 4:
 - Rekonštrukcia športového areálu na Riazanskej ulici - Školak klub - exteriér
 - Revitalizácia bežeckej dráhy pri jazere Štrkovec
 - Obnova a modernizácia športového areálu ZŠ Sokolíkova
 - Obnova a modernizácia spojeného športového ihriska na Mečíkovej ulici
 - Rekonštrukcia bežeckého oválu v športovorekreačnom areáli Majerníkova 60-62
 - Vybudovanie novej tribúny a osvetlenie hlavného ihriska ŠK Vrakuňa Bratislava
 - Rekonštrukcia športových ihrísk, Biskupice si pomáhajú, o.z.
 - Obnova športového areálu ZŠ Lachova pre verejnosť

Odkazy na strategické materiály a hodnotiace správy:

Grantový program pre rozvoj športu a vzdelávania v hlavnom meste Slovenskej republiky v Bratislave - výsledky grantových a dotačných konaní:

[Podprogram 1 - prvé kolo 2022](#)

[Podprogram 1 - druhé kolo 2022](#)

[Podprogram 2](#)

Podprogram 4

C. 3. 1. 1 Bratislava ako silná metropola

Bratislava je ekonomicky a kompetenčne silné centrum metropolitného regiónu.

Právomoci Bratislavy sa rovnajú jej statusu hlavného mesta. Bratislava je ekonomicky a kompetenčne silnou a suverénnou metropolou, ktorá má významné slovo v rozvoji celého mestského regiónu. Mesto Bratislava je centrom metropolitnej oblasti. Mesto podporuje a prepája sociálne, ekonomické, politické a kultúrne vzťahy v regióne a integruje široké zázemie mesta do jedného prirodzeného celku.

Bratislava je ekonomicky silným mestom, ktoré profituje z ekonomického úspechu celého regiónu. Vzhľadom na jej štatút hlavného mesta SR je financovanie metropoly samostatne posilnené zo štátneho rozpočtu nad rámec financovania samospráv. Mesto zvyšuje podiel vlastných príjmov vďaka zmene daňového mixu v prospech majetkových a spotrebných daní, ako aj pozemkovej politike na rozširovanie a rozvoj pozemkového fondu mesta.

V roku 2022 nenastala žiadna legislatívna zmena, ktorá by zlepšila postavenie Bratislavy z hľadiska vzťahu daňových príjmov a ekonomického výkonu regiónu. Práve naopak, zvýšenie daňového bonusu od druhej polovice roku 2022 (a výraznejšie v roku 2023) znižujú celkové daňové zaťaženie práce a ešte viac oslabujú vzťah daňových príjmov mesta a ekonomiky regiónu.

Podiel regionálneho hrubého domáceho produktu, ktorý BSK získa z podielových daní

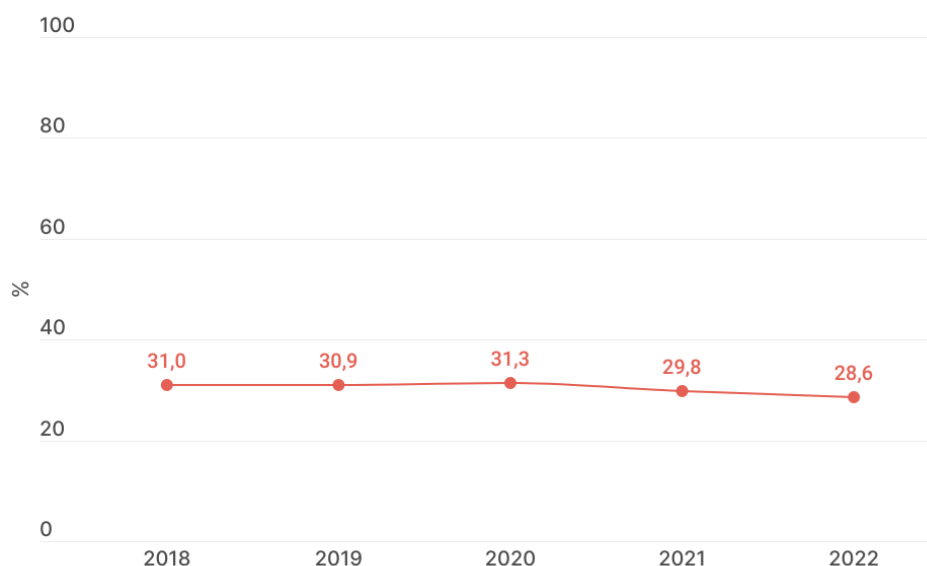

(graf 58) Zdroj: Štatistický úrad SR, Finančná správa SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-40-i-1-podiel-regionalneho-hrubeho-domaceho-produktu-ktory-bsk-ziska-z-podielovych-dani-1h7j4dvm097x94n?live>

V roku 2022 nedošlo k zvýšeniu sadzieb miestnych daní. Keďže rok 2022 bol ešte poznačený pandemickými obmedzeniami, výnos z dane za ubytovanie stále nedosiahol predpandemickú úroveň.

Podiel príjmov z miestnych daní a nedaňových príjmov na celkových bežných príjmoch

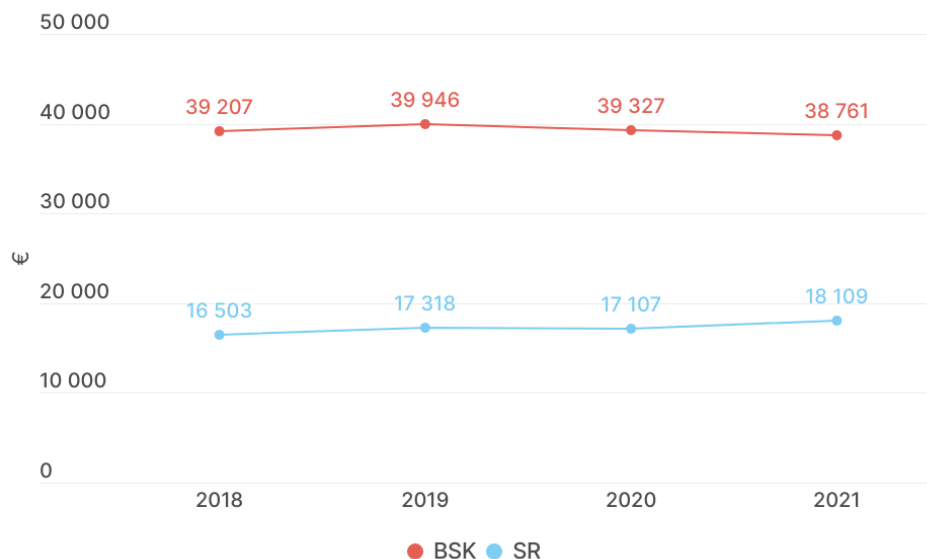

Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-403-podiel-prijmov-z-miestnych-dani-a-nedanovych-prijmov-na-celkovych-beznych-prijmoch-1h7j4dvm03vo94n?live>

Mesto nemá priamy vplyv na výšku celkového HDP v regióne. Údaje od roku 2021 sú ovplyvnené sčítaním obyvateľstva za rok 2021, kedy došlo k výraznejšej úprave počtu obyvateľov v Bratislave (a teda aj v BSK). HDP sa tak prepočítava na väčší počet obyvateľov a bez zmeny celkovej ekonomickej aktivity ukazovateľ klesne. Rok 2022 zaznamenal relatívne vysoký nominálny rast HDP (9,3 % na Slovensku) z dôvodu vysokej inflácie, tento údaj sa premietne aj do rastu HDP na obyvateľa. Reálny rast HDP bol však len okolo 1,7 %.

Hrubý domáci produkt na obyvateľa

(graf 59) Zdroj: Štatistický úrad SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-404-hruby-domaci-produkt-na-obyvate-1hdw2jpo0j89j2l?live>

C. 3. 1. 2 Konkurencieschopné mesto

Mesto Bratislava je atraktívnou voľbou na štúdium, prácu, podnikanie a život pre slovenský, ako aj medzinárodný talent.

Bratislava sa v súčasnosti potýka s výrazným odlivom kvalifikovaných pracovných síl do zahraničia a potrebuje vytvárať systémové podmienky pre dlhodobú ekonomickú stabilitu a rast mesta, aby talentovaní, tvoriví a aktívni ľudia z Bratislavy neodchádzali, ale naopak sem prichádzali. Preto stratégia Bratislava 2030 v snahe zabezpečiť konkurencieschopnosť mesta stanovuje ciele vybudovať stabilnú štruktúru spoluprác a partnerstiev, zvýšiť podporu inovácií a zabezpečiť znižovanie nerovností.

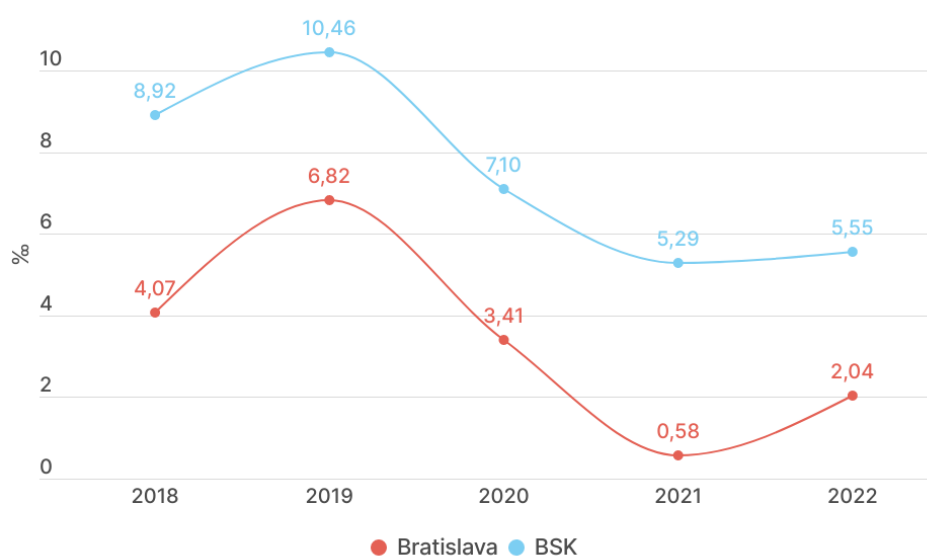
V súčasnosti mesto Bratislava spolupracuje s externými partnermi (akademickým, podnikateľským a občianskym sektorom) veľmi sporadicky. Táto spolupráca je fragmentovaná a nesystematická. Bratislava nemá vytvorený mechanizmus na koncepčnú podporu výskumných aktivít (deep tech) a začínajúcich podnikateľov (startupy a scaleupy) pôsobiacich v strategických doménach. Mesto neposkytuje finančné (grantové), ani nefinančné nástroje pre podporu podnikania. Aj v oblasti kultúrno-kreatívneho priemyslu absentujú dáta pre hodnotenie ekonomických prínosov tohto sektora a chýbajú aj projekty na testovanie a implementáciu kultúrnych a sociálnych inovácií pre riešenie systémových problémov mesta. Máme však mechanizmus na testovanie technologických inovácií -

mestské laboratórium, ktoré úspešne pilotuje riešenia s partnermi z podnikateľského sektora.

Navrhované opatrenia preto zahŕňajú budovanie CSR a dobrovoľníckeho programu, budovanie Quintuple Helix spolupráce, vytvorenieestskej inováčnej a podnikateľskej agentúry, podporu partnerstiev medzi kultúrnymi aktérmi, akademickým a súkromným sektorom, realizovanie spoločných pilotných projektov v mestskom laboratóriu, budovanie partnerstiev so zamestnávateľmi, posilnenie medzinárodnej spolupráce, a v neposlednom rade aj vylepšovanie dostupnosti služieb poskytovaných mestom cudzincom žijúcim v Bratislave. Spracovaná by mala byť aj štúdia inováčného potenciálu mesta pre rozvoj kultúrneho a kreatívneho priemyslu.

Konkurencieschopnosť mesta sledujeme cez viaceré ukazovatele. Veľmi dôležitý dopadový indikátor je hrubá miera migračného salda (pre vnútornú aj zahraničnú migráciu). Medzi rokmi 2019 až 2021 sledujeme prudký pokles v migrácii ako dôsledok globálnej pandémie. Medzi rokmi 2021 až 2022 možno sledovať mierny nárast (graf 60 – 61). Na migráciu mal v roku 2022 vplyv aj vojnový konflikt na Ukrajine.

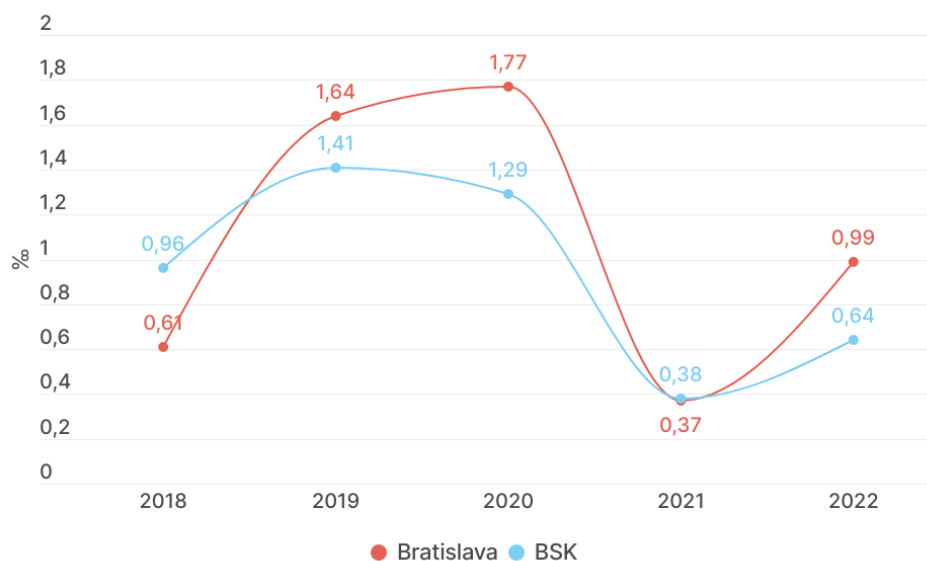
Hrubá miera migračného salda - vnútorná migrácia

(graf 60) Zdroj: Štatistický úrad SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-421-hrubamiera-migracneho-salda-vnutorna-migracia-1hxr4zxv5orvo6y?live>

Hrubá miera migračného salda - zahraničná migrácia

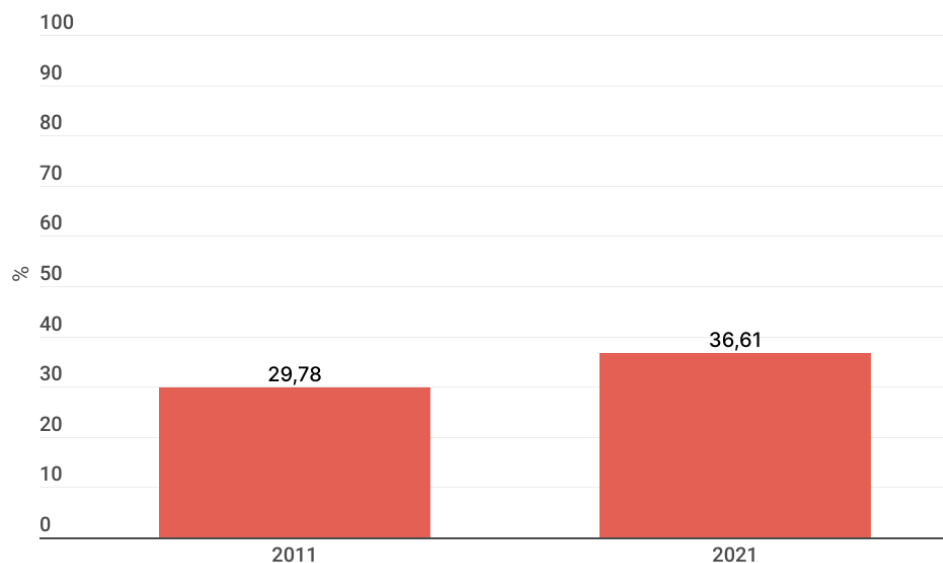
(graf 61) Zdroj: Štatistický úrad SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-422-hruba-miera-migracneho-salda-zahranicna-migracia-1hd12yxmn8rpx6k?live>

Ďalším ukazovateľom je podiel obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním z celkového počtu obyvateľov. Indikátor informuje o ľudskom kapitále v meste, ktorý je determinantom ekonomického rastu a súčasťou technologického pokroku. Vyššia vzdelanosť zvyšuje možnosť uplatnenia na trhu práce v sektoroch s vysokou pridanou hodnotou. Údaje pre tento ukazovateľ sa zbierajú na 10-ročnej báze, pri sčítaní obyvateľstva. V roku 2021 bol podiel obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním 36.6%, čo je o 6.8% viac ako v roku 2011 (graf 62).

Atraktivitu Bratislavy a jej konkurencieschopnosť monitorujeme aj sledovaním záujmu zahraničných študentov absolvovať štúdium na VŠ v Bratislave. Podiel zahraničných študentov na vysokých školách v Bratislave z celkového počtu študentov na VŠ dosiahol 14,4% v roku 2022 (graf 63).

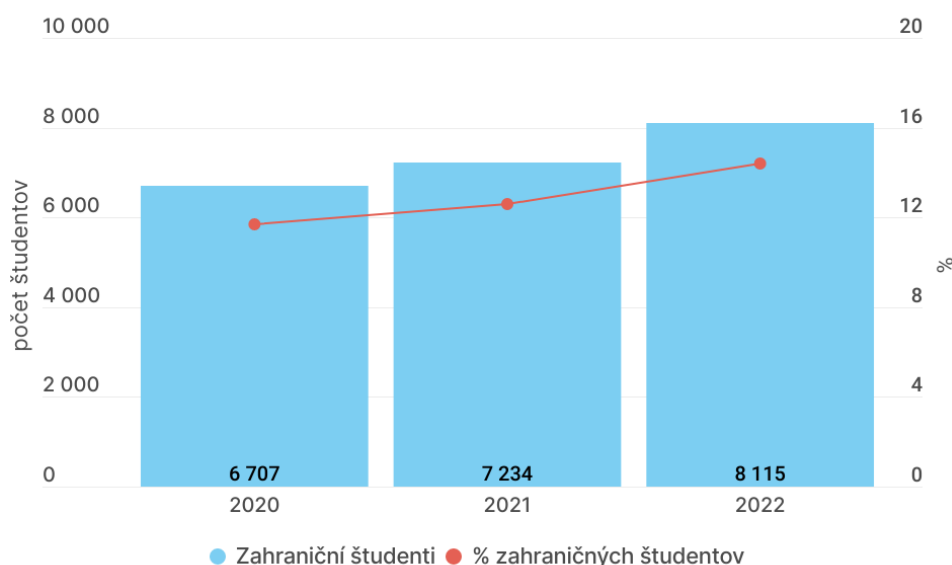
Podiel obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním z celkového počtu obyvateľov

(graf 62) Zdroj: Štatistický úrad SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-464-podiel-obyvateov-s-vysokoskolskym-vzdelanim-z-celkoveho-poctu-obyvateov-1h8n6m3xnvgez4x?live>

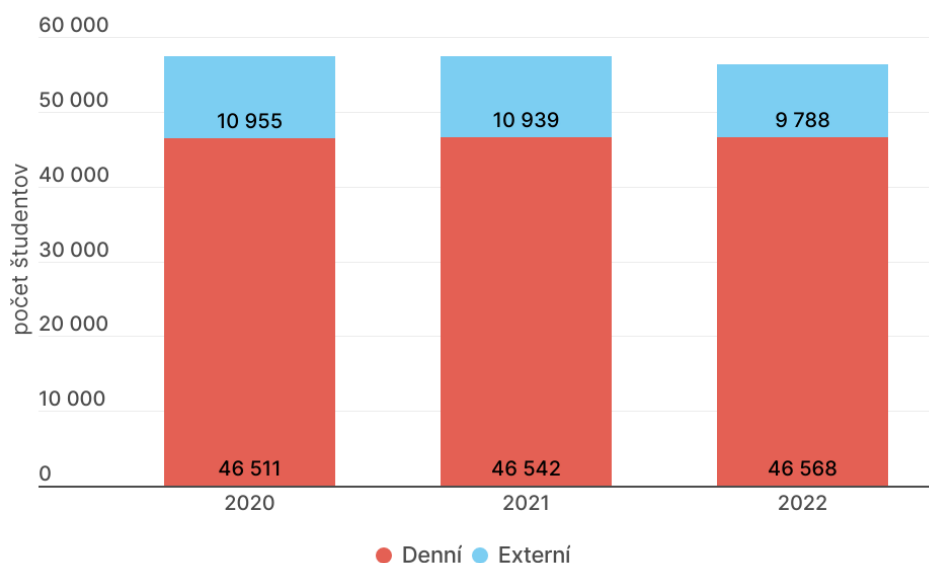
Podiel zahraničných študentov na vysokých školách v Bratislave z celkového počtu študentov na VŠ

(graf 63) Zdroj: Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-465-podiel-zahranicnych-studentov-na-vysokych-skolach-v-bratislave-z-celkoveho-poctu-studentov-na-vs-1hzi4o3dlkpo34p?live>

Počet študentov vysokých škôl v Bratislave

(graf 64) Zdroj: Štatistický úrad SR Centrum vedecko-technických informácií SR (CVTI SR)

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-463-pocet-studentov-vysokych-skol-v-bratislave-1h7z2l831qllx6o?live>

Cez indikátor European Social Progress index sledujeme postavenie BSK v porovnaní s ostatnými krajinami ako miesta pre dobrý život. Social Progress index v sebe spája niekoľko aspektov, ktoré sa vyhodnocujú vo frekvencii 4 rokov na úrovni NUTS2 (BSK). V roku 2020 bola hodnota indexu pre BSK 67,9 a umiestnil sa tak na 126 mieste spomedzi 240 hodnotených regiónov. Ďalšie hodnotenie bude v roku 2024.

Pre porovnanie konkurencieschopnosti Bratislavy sledujeme aj rebríček hodnotenia prostredia pre podnikanie v kultúrno-kreatívnom priemysle, ktorý realizuje Európska komisia. Indikátor reflektuje, ako je prostredie Bratislavy priateľské voči podnikateľským aktivitám v oblasti kultúrno-kreatívneho priemyslu. Monitor kultúrnych a kreatívnych miest 2019 ukazuje porovnanie 190 európskych miest v 30 krajinách v 9 oblastiach kultúrnej politiky. Bratislava sa v roku 2019 umiestnila v tomto rebríčku na 9. mieste spomedzi 40 európskych v kategórii miest s 250 000 až 500 000 obyvateľmi. V oblasti hodnotenia podporného prostredia však obsadila až 33. miesto v rebríčku spomedzi 40 miest v tejto kategórii.

Veľkým míľnikom v roku 2022 bolo schválenie Koncepce mestských inovácií ako koncepčného dokumentu, ktorý zastrešuje tému inovácií. Konceptia prináša strategický rámec pri porozumení a využívaní technických inovácií, rozvoji strategických spoluprác a príprava a implementácii užívateľsky príjemných digitálnych služieb.

V roku 2022 sa realizoval tretí ročník Climathon Bratislava - inovačné podujatie, počas ktorého tímy študentov a nadšencov z celého Slovenska tvorili riešenia v spolupráci so zástupcami mesta, skúsenými mentormi a odborníkmi z praxe. 29 súťažných tímov počas jedného víkendu hľadalo inovatívne technologické riešenia, ktoré mali za cieľ zlepšovať život v meste a zmierňovať dopady klimatickej zmeny.

Mestské laboratórium sa zameriava na posilňovanie medzisektorovej spolupráce a pilotovanie inovatívnych projektov. V roku 2022 bežali pilotné projekty testovania parkovacích senzorov a monitoringu kvality ovzdušia.

V roku 2022 bola Bratislava zapojená do dvoch partnerských sietí v rámci operačného programu Urbact – Cities4CSR – Cities for Corporate Social Responsibility, zameranej na budovanie spoločenskej zodpovednosti firiem a posilnenie partnerstiev so súkromným sektorom a ďalšími zainteresovanými stranami na miestnej úrovni. Druhá partnerská sieť GG4C – Global Goals for Cities, ktorá bola zameraná na implementáciu Agendy 2030 na úrovni miest.

Realizované projekty a aktivity 2022:

- Schválenie Koncepce mestských inovácií
- Mestské laboratórium - projekty: Využívanie verejnej a zdieľanej dopravy, Pilotný projekt monitoringu chodcov, cyklistov a ovzdušia, Parkovacie senzory
- Urbact – Cities 4 CSR - Integrovaný akčný plán pre oblasť CSR
- Urbact – GG4C – IAP pre Agendu 2030
- Mestský hackathon zameraný na témy klimatickej zmeny – Climathon, organizovaný v spolupráci s podnikateľskou sférou a akademickým sektorom
- Spolupráca prihraničných bratislavských mestských častí s rakúskym okolím – BAUM CITYREGION
- 100 klimaticky neutrálnych miest – projekt zapojenia Bratislavy do Misie Klimaticky neutrálne a inteligentné mestá

Odkazy na strategické materiály a hodnotiace správy:

[Koncepcia mestských inovácií](#)

C. 3. 1. 3 Bratislava ako rozpoznávaná značka

Mesto Bratislava ako atraktívna destinácia a rozpoznávaná značka v zahraničí.

Bratislava má ambíciu byť medzinárodne rozpoznávaná ako rekreačná, kultúrna a športová destinácia, ako aj destinácia pre obchodný a konferenčný turizmus. Preto si stanovuje za cieľ koncepčne pristupovať k rozvoju cestovného ruchu s ohľadom na princípy udržateľnosti a

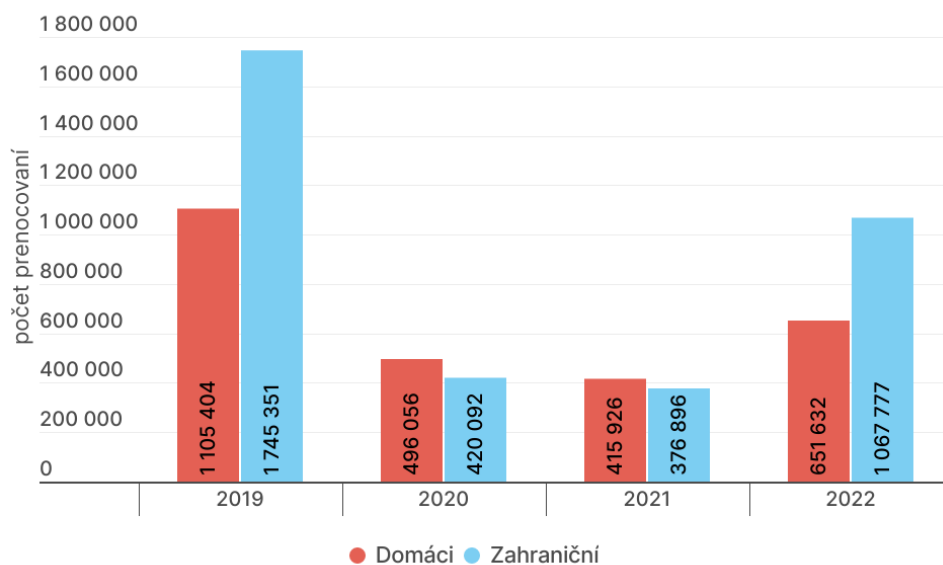
primeranej mierky. Cieľom je systematicky budovať a posilňovať identitu mesta cez rozvoj verejných priestorov, kultúry a kultúrneho dedičstva a ako prvkov kultúrnej krajiny. Kľúčové bude aj posilnenie medzinárodných partnerstiev a spoluprác s kultúrnymi inštitúciami a zahraničnými mestami.

Hlavným problémom cestovného ruchu Bratislavy je absencia ucelenej vízie cestovného ruchu hlavného mesta a vyjadrenia jeho hodnoty pre samotné mesto. Téma cestovného ruchu nemá v súčasnosti vlastníka v rámci organizačnej štruktúry mesta a problematické je už samotné určenie zodpovednosti za stanovenie strategických cieľov cestovného ruchu a stanovenie primárneho cielenia na rôzne segmenty návštevníkov. Absencia témy na magistráte znižuje schopnosť mesta riadiť cestovný ruch a dosahovať z neho vyššie benefity pre mesto a obyvateľov. Bratislave momentálne chýba aj definícia príbehu, ktorý by vyjadroval jej identitu a hodnoty, a definoval aj stratégiu a postoj voči návštevníkom mesta. V neposlednom rade mesto dlhodobo nedisponuje dostatočnými periodickými dátami, ktoré by mu umožňovali vyhodnotiť komplexný stav cestovného ruchu a jeho momentálnu či potenciálnu ekonomickú a spoločenskú hodnotu.

Na definované problémy reagujú viaceré navrhnuté opatrenia ako vypracovanie a schválenie koncepcie udržateľného cestovného ruchu, kontinuálne budovanie kultúrneho brandu a identity mesta, či vypracovanie komplexnej stratégie rozvoja segmentu MICE. Ďalšie opatrenia sa týkajú strategickej podpory kultúrnych podujatí, rozvoja návštevníckej infraštruktúry národných kultúrnych pamiatok a spracovania stratégie pre podporu prezentácie kultúry a kultúrneho dedičstva Bratislavy ako hlavného mesta v zahraničí.

V oblasti rozvoja cestovného ruchu sledujeme základné parametre pre identifikáciu druhu turistov, vďaka ktorým je možné sledovať trendy v turistickej sfére. Prostredníctvom týchto ukazovateľov dokážeme odvodiť, ako atraktívne je mesto pre turistov a či prostredníctvom aktivít vieme docieľiť, aby sa napr. zvýšila priemerná dĺžka pobytu. Pandémia v roku 2020 a 2021 mala výrazný dopad, tak ako vo všetkých mestách na svete, na turizmus. Vidíme to aj na dátach o počte prenocovaní ako aj príjmoch z dane za ubytovanie. V roku 2022 sledujeme mierne zotavenie, no hodnoty spred pandémie sa nepodarilo dosiahnuť.

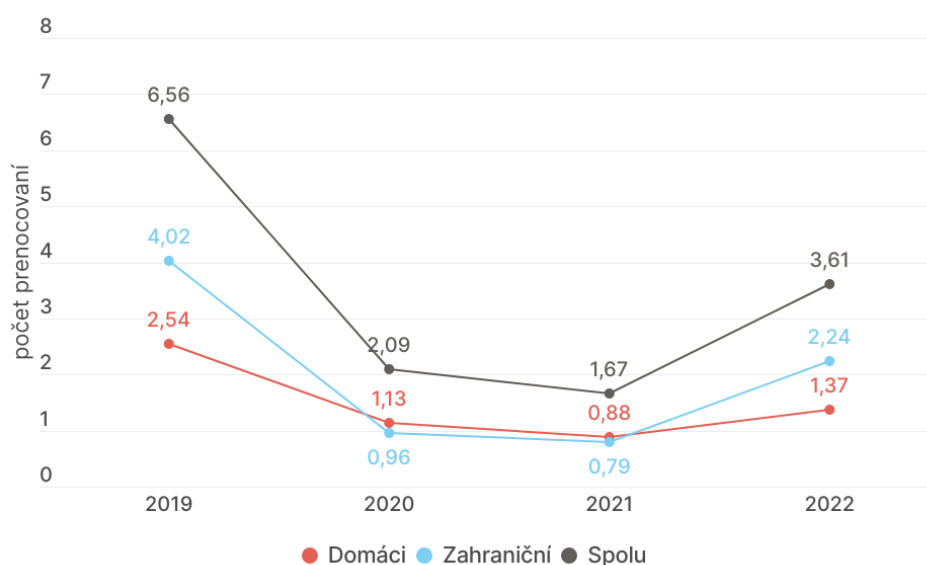
Počet prenocovaní domácich a zahraničných návštevníkov v ubytovacích zariadeniach cestovného ruchu

(graf 65) Zdroj: Štatistický úrad SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-472-pocet-prenocovani-domacich-a-zahranicnych-navstevnikov-v-ubytovacich-zariadeniach-cestovneho-ruchu-1h7k2301x8wwg2x?live>

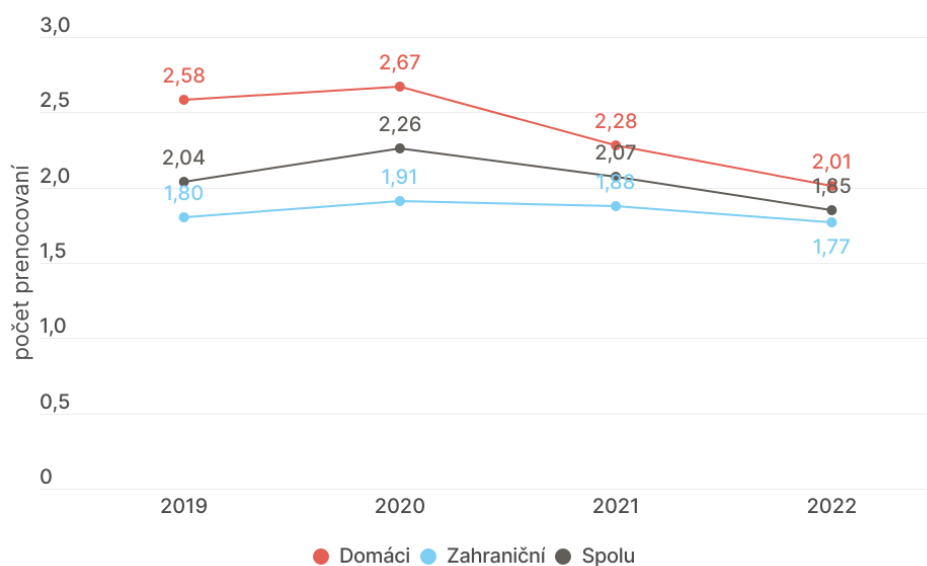
Počet prenocovaní domácich a zahraničných návštevníkov v ubytovacích zariadeniach cestovného ruchu na obyvateľa

(graf 66) Zdroj: Štatistický úrad SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-473-pocet-prenocovani-domacich-a-zahranicnych-navstevnikov-v-ubytovacich-zariadeniach-cestovneho-ruchu-na-obyvatea-1hxr4zx8gr7rq6y?live>

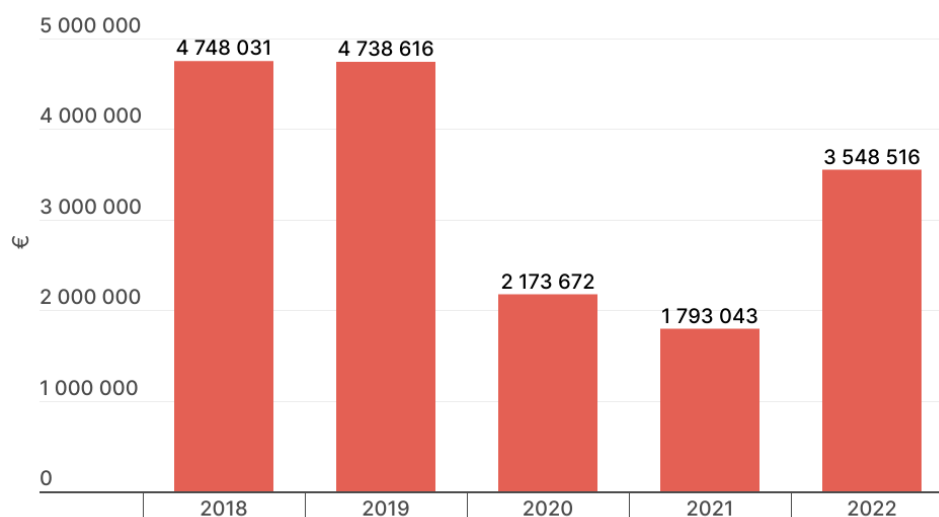
Priemerný počet prenocovaní domácich a zahraničných návštevníkov

(graf 67) Zdroj: Štatistický úrad SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-474-priemerny-pocet-prenocovani-domacich-a-zahranicnych-navstevnikov-1h7k2301x5rxg2x?live>

Príjmy z dane za ubytovanie v eurách za rok

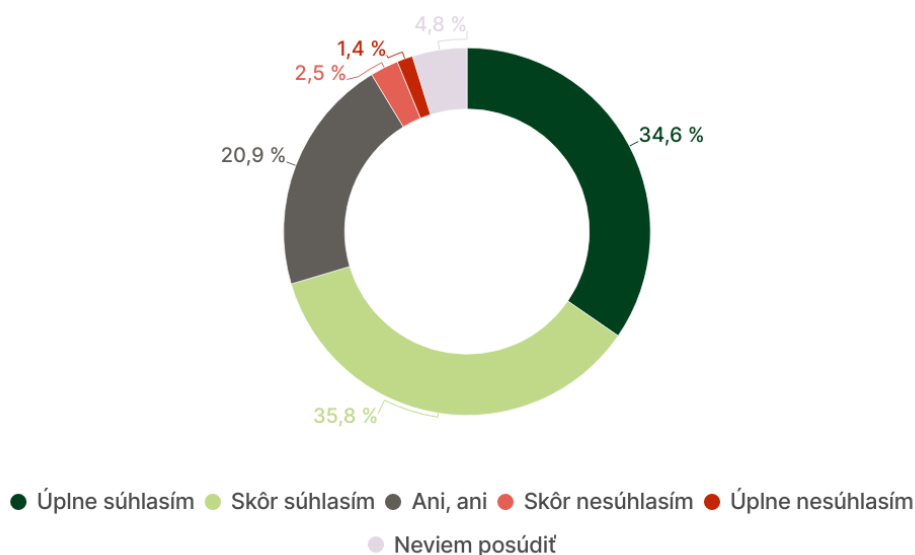

(graf 68) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-479-prijmy-z-dane-za-ubytovanie-v-eurach-za-rok-1h7j4dvm15dw94n?live>

V kontexte rozvoja turizmu a nastavovania stratégie sledujeme prieskumový indikátor, ktorý je zameraný na vnímanie dôležitosti, resp. pridanej hodnoty turizmu u domácich obyvateľov. 70% opýtaných vníma turizmus ako pridanú hodnotu pre mesto (graf 69).

Vnímanie turizmu ako pridanej hodnoty pre Bratislavu (Turizmus v meste vnímam ako pridanú hodnotu)

(graf 69) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-484-vnimanie-turizmu-ako-pridanej-hodnoty-pre-bratislavu-1h7j4dvmd13xv4n?live>

Mesto Bratislava má organizáciu Bratislava Tourist Board (BTB), ktorá je oblastnou organizáciou destinačného marketingového manažmentu a jej poslaním je propagácia Bratislavy ako celoročne zaujímavej destinácie najmä v zahraničí. BTB realizovala v roku 2022 množstvo aktivít na podporu zahraničného aj domáceho turizmu, ako aj zatraktívnenie ponuky trávenia voľného času pre obyvateľov a obyvateľky Bratislavy.

Realizované projekty a aktivity 2022:

- V roku 2022 mesto nadviazalo jedno medzinárodné kultúrne partnerstvo/spoluprácu - vstupom do siete ICORN (International Cities of Refuge Network)
- Analýza na identifikáciu bariér cestovného ruchu v Bratislave
- Analýza kvality služieb v subjektoch cestovného ruchu v Bratislave
- BTB realizovalo 107 prehliadok, komentovaných cyklovýletov a klasických prehliadok mesta, 4 vzdelávacie a odborné aktivity pre domácich a zahraničných návštevníkov mesta, partnerov a členov BTB
- Údržba, repasácia a obnova turistického informačného značenia v destinácií
- Spustenie nových uzlov WiFi

- BTB – konferencie – Na jednej lodi, Dunajské inšpirácie
- Kultúrne podujatia - Bratislavské korunovačné dni 2022, a rôzne spolupráce

Odkazy na strategické materiály a hodnotiace správy:

[BTB - výročná správa](#)

C. 3. 2. 1 Strategické riadenie, prioritizácia a spolupráca

Vnútorne fungovanie mesta ako inštitúcie má priamy dopad na spokojnosť obyvateľov a obyvateľiek so službami mesta a celkového života v meste. Riadenie a chod mesta a jeho inštitúcií kladú dôraz na strategické plánovanie, spoluprácu a zvyšovanie spokojnosti zamestnankýň a zamestnancov mesta.

Vnútorne fungovanie inštitúcií mesta má dopad prakticky na všetky oblasti výkonu kompetencií a teda priamo aj na kvalitu života obyvateľov. Bratislava 2030 preto definuje ciele zefektívniť strategické a projektové riadenie mesta, zvýšiť efektivitu a výkonnosť útvarov magistrátu a organizácií mesta, zvýšiť mieru digitalizácie služieb, zvýšiť transparentnosť a kvalitu verejného obstarávania s dôrazom na sociálnu a environmentálnu udržateľnosť.

Ciele boli definované na základe identifikácie viacerých potrieb. Mesto potrebuje presnejšiu objektivizáciu výkonnosti útvarov magistrátu, organizácií a ich zamestnancov vo svetle vízie mesta. Bratislava 2030 nastavuje víziu a ciele, no kľúčové pre implementáciu je previazanie cieľov s nastavovaním úloh a cieľov zamestnancov a merateľnými ukazovateľmi. V súčasnosti mesto nemá podrobný prehľad o výkonnosti útvarov a zamestnancov. Nemá urobenú procesnú mapu a nemá k procesom nastavené merateľné ukazovatele. Väčšina procesov nemá pomenovaných svojich vlastníkov, ktorí zodpovedajú za ich riadne fungovanie a zefektívňovanie. Veľkou úlohou do roku 2030 ostáva digitalizácia interných procesov a komunikácie s občanmi. V súčasnosti prebieha množstvo procesov na úrade stále papierovou formou, prípadne fungujú v duálnom režime (papierovo a elektronicky).

Od roku 2021 je na magistráte postupne zavádzané projektové riadenie. Od septembra 2021 je pre zamestnancov magistrátu pracujúcich na projektoch mesta k dispozícii 10 modulov školení a workshopov zameraných na rôzne cieľové skupiny a konkrétne oblasti projektového riadenia (napríklad workshopy zamerané na prípravu projektových ideí a projektových zámerov pre zadávateľov a projektových manažérov a individuálne interné konzultácie a poradenstvo pri celom procese štartovania a prípravy projektov, projektové riadenie pre projektových manažérov, tvorba projektových plánov a práca v projektovom softvéri, komunikácia v projektovom tíme, individuálny koučing, atď.). Do konca roku 2022 bolo preškolených cca 420 zamestnancov magistrátu.

V septembri 2022 vstúpili do účinnosti dva riadiace predpisy zastrešujúce proces projektového riadenia v smernici S7 Štartovanie projektu a v smernici S8 Riadenie projektu.

Každý prvý štvrtok v novembri organizuje Projektová kancelária magistrátu každoročne aj Medzinárodný deň projektového riadenia na zvyšovanie povedomia zamestnancov o projektovom riadení a prezentovania mestských projektov, zdieľania skúseností medzi zamestnancami pracujúcimi na projektoch a zvyšovaním úrovne medzisektorovej spolupráce na úrade. V roku 2022 sa konal už po druhý krát a prezentovaný bol projekt založenia DPOH ako neziskovej organizácie, ako aj skúsenosti mestskej firmy OLO s projektovým riadením a projektami obehového hospodárstva. Nosnou témou podujatia bola téma spolupráce.

V súčasnosti je v projektovom zásobníku centralizovane evidovaná väčšina projektov mesta, no ešte stále prebieha jeho konsolidácia a aktualizácia dát. Pripravuje sa tiež automatizovaný systém pravidelného mesačného reportingu harmonogramov, aktivít a rizík projektov, ktorý by mal byť spustený v nasledujúcom roku.

Okrem efektívneho riadenia projektov je veľmi dôležitým aspektom riadenia mesta aj moderný prístup k riadeniu ľudských zdrojov, ľudského kapitálu a talent manažment. V organizáciách stále pretrváva rezortizmus a nedostatočná spolupráca s jednotlivými zložkami, chýba otvorená komunikácia so zamestnancami o vízii, hodnotách a prioritách mesta, ako aj o ich spokojnosti, podnetoch a motivácii.

Identifikované boli aj ďalšie potreby ako nutnosť hlbšej integrácie rozpočtových a príspevkových organizácií (RO/PO) a obchodných spoločností (OS) so strategickým plánovaním a víziou mesta, či potreba ich napojenia na nástroje na zdieľanie procesov cez centrum zdieľaných služieb.

V neposlednom rade pre efektívne a transparentne hospodáriace mesto je dôležité robiť verejné obstarávania s nastavením dobrých kvalitatívnych kritérií. Pri výbere dodávateľov vo verejnom obstarávaní by teda mesto malo viac pracovať s MEAT (ang. most economically advantageous tender) kritériami, ktoré umožňujú verejnému obstarávateľovi sledovať v zákazkách aj iné, než len finančné kritériá, čím môže získať väčšiu hodnotu za peniaze alebo dosiahnuť sociálnu či environmentálnu udržateľnosť.

Opatrenia v stratégii Bratislava 2030 sú teda zamerané na evidenciu projektov v magistrátnom projektovom portfóliu a zosilnené štandardy projektového manažmentu, realizáciu procesného auditu a vytvorenie procesnej mapy s určením vlastníkov procesov a zodpovedností, digitalizáciu papierových procesov a využívanie jednotného informačného systému, pravidelné sledovanie a vyhodnocovanie výkonu útvarov a zamestnancov, previazanie výkonnosti a ohodnotenia zamestnancov, implementáciu jednotných štandardov a pravidiel nastavovania individuálnych cieľov zamestnancov.

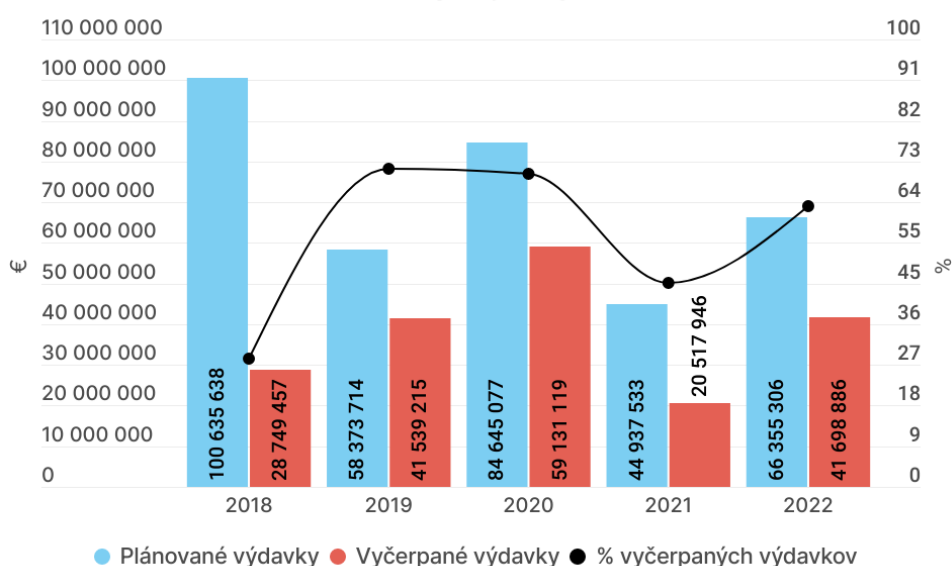
V oblasti manažmentu ľudských zdrojov sú navrhnuté opatrenia pre realizáciu školení mäkkých a manažérskych zručností zamestnancov, aktívnejšie zapájanie zamestnancov do realizácie vízie a stanovených priorít mesta či aktívnejší networking a skvalitňovanie pracovných podmienok.

Od roku 2019 prebieha reforma manažérskeho prístupu k mestským podnikom, príspevkovým a rozpočtovým organizáciám, tá však nie je ukončená a je potrebné implementovať opatrenia ako zavedenie systému merania a manažmentu výkonnosti pre

jednotlivé RO/PO, previazanie priorít a cieľov na úrovni mesta s prioritami a cieľmi RO/PO, zavedenie a rozširovanie zdieľaných podporných služieb, pravidelné vykonávanie prieskumu spokojnosti zákazníkov a odstránenie identifikovaných nedostatkov.

Kľúčový výkonnostný indikátor, ktorý sledujeme pre vyhodnocovanie nastavenia a efektivity projektového riadenia je podiel vyčerpaných prostriedkov na projekty z celkových plánovaných výdavkov rozpočtu mesta na projekty. Indikátor nám ukazuje schopnosť prioritizovať, plánovať a realizovať projekty mesta. V minulom roku bolo čerpanie kapitálového rozpočtu na úrovni 62.8%.

Podiel vyčerpaných prostriedkov na projekty z celkových plánovaných výdavkov rozpočtu mesta na projekty

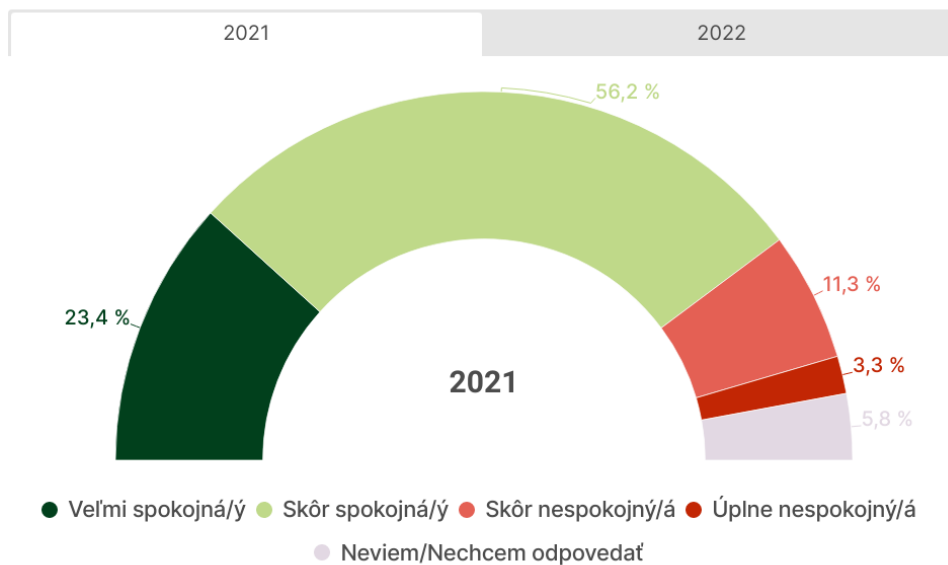

Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

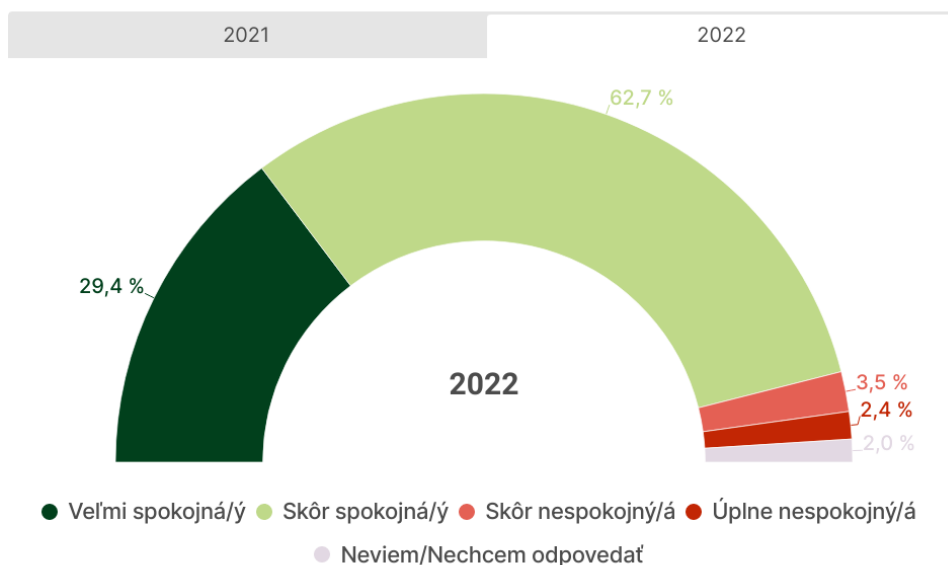
Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-522-podiel-vyčerpanych-prostriedkov-na-projekty-z-celkovych-planovanych-vydavkov-rozpocetu-mesta-na-projekty-1h0r6rp19011l2e?live>

Súčasťou kvalitatívnych parametrov mestských podnikov, príspevkových a rozpočtových organizácií je aj meranie miery spokojnosti obyvateľov s ich službami. Miera spokojnosti obyvateľov so službami BVS (92,1% opýtaných je veľmi alebo skôr spokojných), OLO (75,2% opýtaných je veľmi alebo skôr spokojných) a DPB (90,1% pýtaných je veľmi alebo skôr spokojných) sú na pomerne vysokej úrovni. Avšak stále tu je priestor na inkrementálne zlepšenia služieb a tým aj spokojnosti (graf 70 – 72).

Miera spokojnosti obyvateľov s výkonom a službami BVS

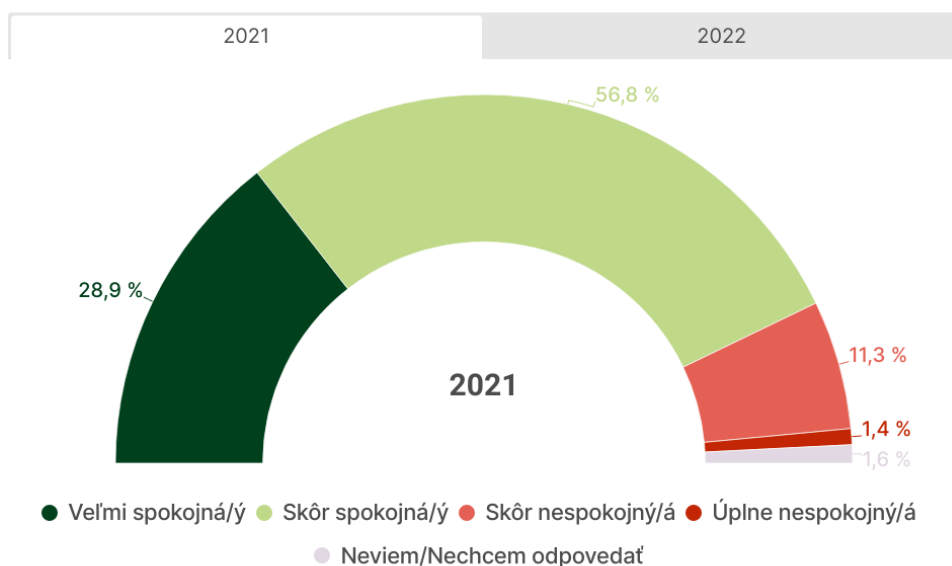
Miera spokojnosti obyvateľov s výkonom a službami BVS

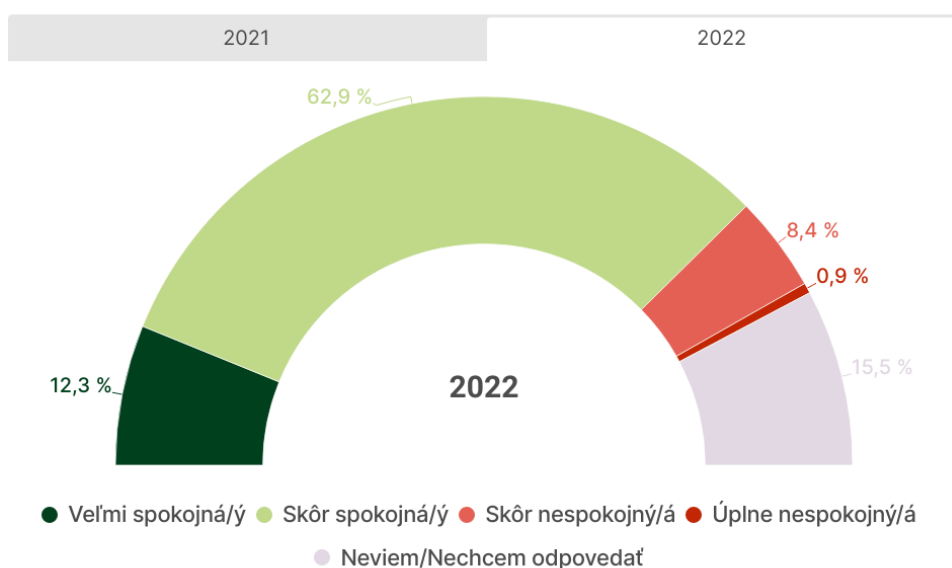
(graf 70) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-554-miera-spokojnosti-obyvatestva-s-vykonom-a-sluzbami-bvs-1hxr4zx8joz3o6y?live>

Miera spokojnosti obyvateľov s výkonom a službami OLO

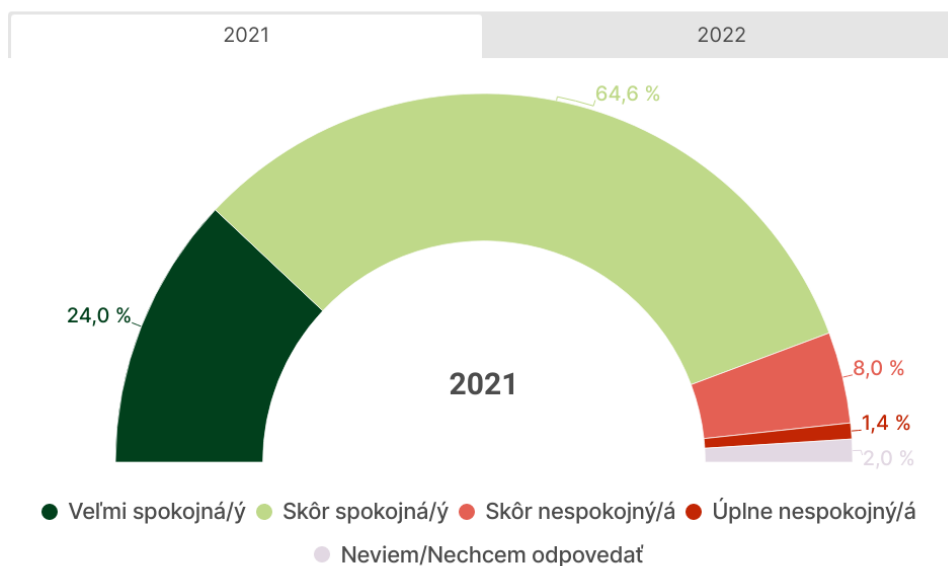
Miera spokojnosti obyvateľov s výkonom a službami OLO

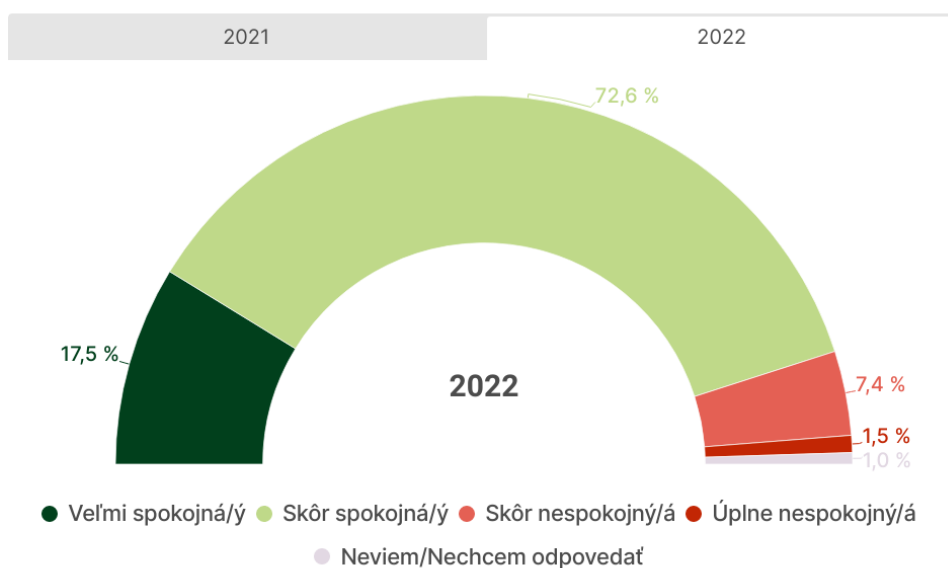
(graf 71) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-555-miera-spokojnosti-obyvateov-s-vykonom-a-sluzbami-olo-kategorie-uplne-spokojnya-a-skor-spokojnya-1h8n6m3xpemdj4x?live>

Miera spokojnosti obyvateľov s výkonom a službami DPB

Miera spokojnosti obyvateľov s výkonom a službami DPB

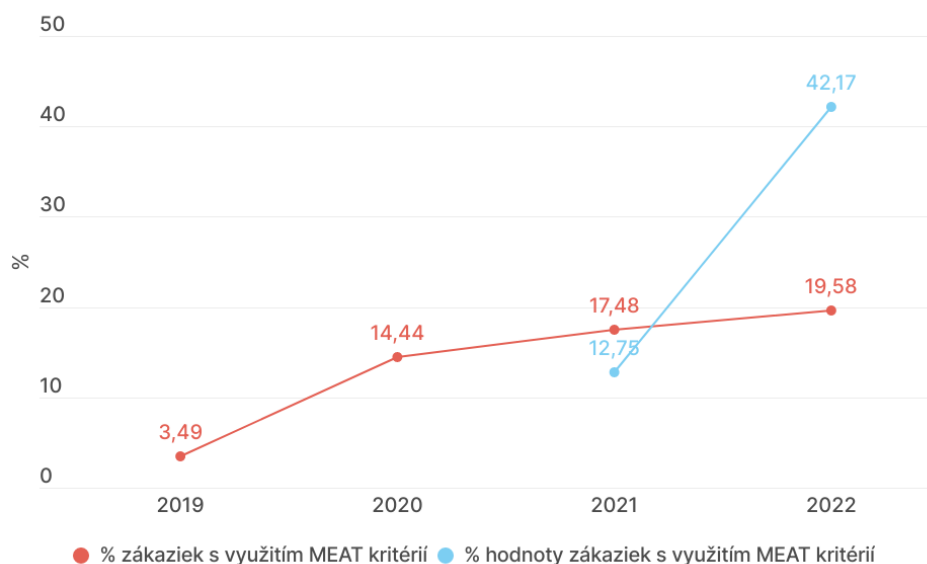
(graf 72) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-556-miera-spokojnosti-obyvatestva-s-vykonom-a-sluzbami-dpb-1hzi4o3dvx9do4p?live>

Pre efektívne, transparentné a zodpovedné hospodárenie mesta je kľúčové kvalitné verejné obstarávanie, v ktorom sa hodnotia ponuky nielen na základe nákupnej ceny, ale berie do úvahy aj celkové náklady životného cyklu a iné kvalitatívne kritériá. Preto sledujeme podiel

zákaziek s MEAT kritériami. V roku 2022 tvorili približne 19.6% z počtu všetkých súťažných zákaziek a zároveň viac ako 40 % z ich celkovej hodnoty. Cieľ je, aby tento podiel v roku 2030 dosiahol minimálne polovicu z celkovej hodnoty zadáných zákaziek (graf 73).

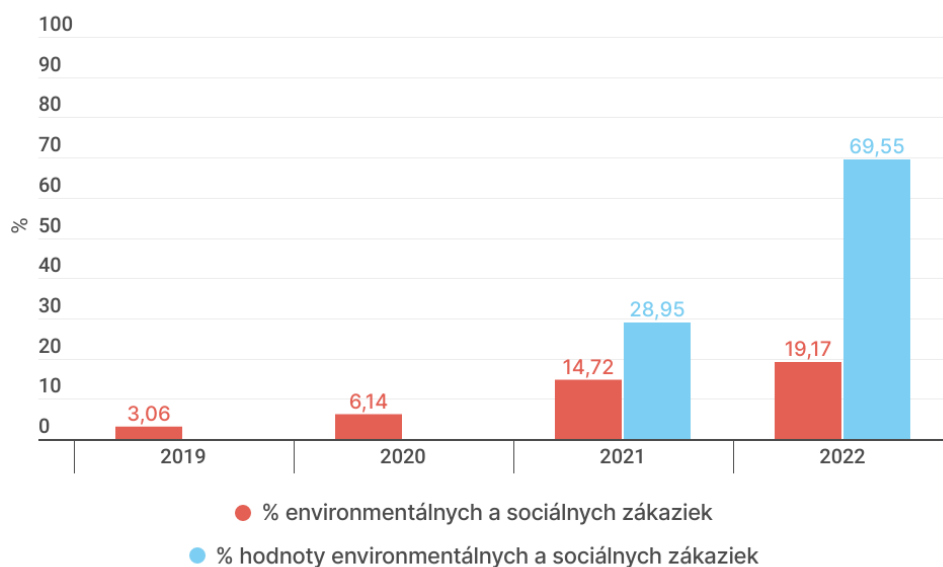
Podiel zákaziek s využitím MEAT kritérií a podiel hodnoty zákaziek s využitím MEAT kritérií z celkovej hodnoty zákaziek

(graf 73) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-561-podiel-zakaziek-s-vyuzitim-meat-kriterii-a-podiel-hodnoty-zakaziek-s-vyuzitim-meat-kriterii-z-celkovej-hodnoty-zakaziek-1h7z2l830vo8x6o?live>

Podiel environmentálne a sociálne zodpovedných zákaziek z celkového počtu zákaziek

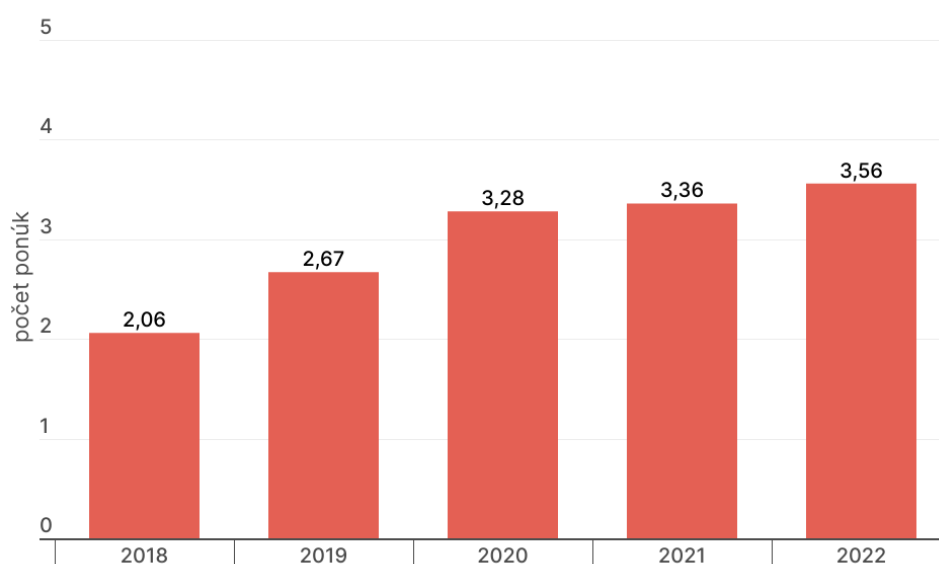

(graf 74) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-562-podiel-environmentalne-a-socialne-zodpovednych-zakaziek-z-celkoveho-poctu-zakaziek-1h8n6m3xnzpdj4x?live>

Významným indikátorom kvality verejného obstarávania je aj priemerný počet ponúk v súťažných zákazkách. Cieľom je dosiahnuť čo najvyšší počet ponúk, pretože viac ponúk dáva verejným obstarávateľom viac možností a zvyšuje šancu nájsť lepšiu hodnotu za peniaze. V súčasnosti je priemerný počet ponúk vo verejnom obstarávaní mesta 3,56 a od roku 2018 sledujeme pozitívny trend vo vývoji počtu ponúk (graf 75). Cieľom v roku 2030 je dosiahnuť priemerne 4 ponuky vo verejnom obstarávaní.

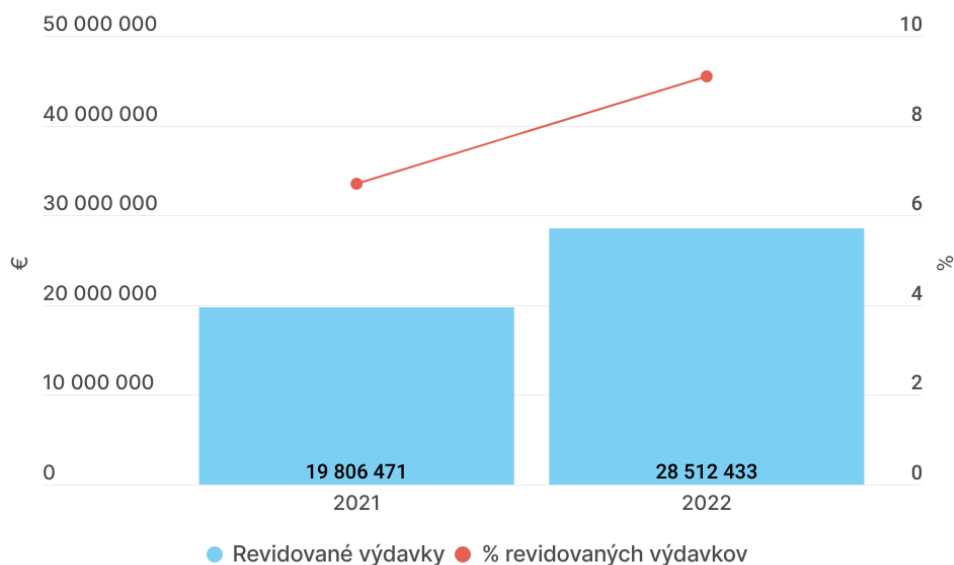
Priemerný počet ponúk vo verejnom obstarávaní mesta

(graf 75) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-563-priemerny-pocet-ponuk-vo-verejnom-obstaravani-mesta-1hzj4o3dwy5l34p?live>

Podiel revidovaných výdavkov ročne

(graf 76) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-581-podiel-revidovanych-vydavkov-rocne-1h7k2301rleov2x?live>

Dôležitým míľnikom v roku 2022 v oblasti zlepšenia strategického a projektového riadenia bolo samotné sfinalizovanie a schválenie novej stratégie mesta Bratislava 2030 na roky 2022 – 2030. Tá na rozdiel od predošlých stratégií stanovuje nielen strategické ciele, ale aj robustný set merateľných ukazovateľov, ktorých účelom je nielen pomôcť sledovať účinnosť jednotlivých opatrení, ale aj nastavovať a riadiť nové projekty tak, aby boli stanovené cieľové hodnoty dosiahnuté. V roku 2022 pokračovala konsolidácia magistrátneho projektového portfólia ako kľúčového nástroja pre strategické a projektové riadenie.

Realizované projekty a aktivity 2022:

- Benefity pre zamestnancov poskytované mestskými kultúrnymi organizáciami
- Medzinárodný deň projektového riadenia – 8.11.2022
- Stretnutia k príprave Centra zdieľaných služieb
- Školenia zamestnancov
- Semináre o projektovom riadení
- Stretnutie k transformácii mestského webu a elektronických služieb
- Rekonštrukcia sociálnych zariadení radnice

C. 3. 2. 2 Digitálne sebavedomé mesto

Moderná dátová a digitálna infraštruktúra umožňuje mestu poskytovať kvalitné digitálne služby pre obyvateľov a využívať dáta pri rozhodovaní a príprave na budúcnosť.

Digitálne kompetencie a služby sú podmienkou moderného mesta. Stratégia Bratislava 2030 stanovuje ciele zvýšiť využívanie dát v procese plánovania a riadenia mestského rozvoja a zvýšiť mieru digitalizácie služieb a ich využívania obyvateľmi Bratislavy.

Miera digitalizácie služieb poskytovaných mestom je stále pomerne nízka. Narastajúca miera digitalizácia v súkromnom sektore, však vytvára tlak aj na verejný sektor, aby tento trend začal nasledovať. Bratislava by mala poskytovať svoje služby primárne digitálne formou príjemných a intuitívnych digitálnych služieb. Digitálna komunikácia a kvalitné moderné služby sú predpokladom nielen pre vyššiu spokojnosť obyvateľov, ale odrazia sa aj vo vyššej efektívnosti a znížení nákladov mesta. V roku 2021 na meste vzniklo Oddelenie inovácií a digitálnych služieb, v ktorom pôsobí vývojársky a produktový tím zodpovedný za interný vývoj digitálnych služieb a efektívnu spoluprácu s externými dodávateľmi. Postupne začali pracovať na kľúčových službách mesta a mestských organizáciách budovaním otvorenej a modernej technologickej knižnice riešení postavenej na potrebách užívateľov. Úlohou útvaru je definícia kľúčových problémov magistrátu a mestských organizácií, návrh možných digitálnych riešení, ich overenie s obyvateľmi a internými zamestnancami a ich uvedením do prevádzky.

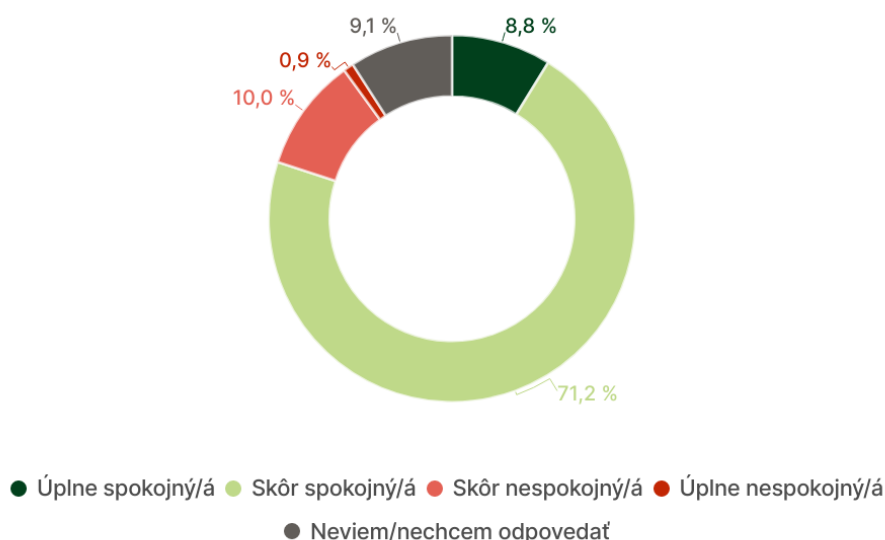
Súčasťou digitalizácie a vízie moderného mesta je aj budovanie dátovej infraštruktúry. Dáta informujú obyvateľov o dianí v ich meste, umožňujú im robiť informované rozhodnutia, kontrolovať verejnú moc a podieľať sa na zlepšeniach. Napriek tomu, že HMBA už dnes disponuje množstvom rôznorodých dát, nastavenie systematickejšieho a longitudinálneho zberu údajov absentuje. Kvalitné a početné údaje a na nich založené rozhodnutia by mali byť štandardom pri tvorbe mestských politík v rôznych oblastiach. V roku 2019 vytvorilo na Magistráte hlavného mesta SR Bratislavy špecializovaný útvar - Oddelenie dátovej politiky a analýz, dnes Oddelenie dátových a priestorových analýz, s cieľom zlepšiť využívanie dát v procese plánovania a riadenia mestského rozvoja. Agendou oddelenia je dátová politika, správa dát a analytická činnosť pre strategické rozhodovanie Hlavného mesta SR Bratislavy.

V stratégii Bratislava 2030 sú navrhnuté viaceré opatrenia tak pre oblasť digitalizácie služieb ako aj budovanie dátovej infraštruktúry. Pozornosť by sa mala sústrediť na nastavenie systematického zberu dát (a to nielen z externých zdrojov, ale najmä z interných útvarov), centralizáciu dát v rámci jedného úložiska, ich následného spracovania, zverejňovania a zdieľania. Potrebné bude vytvorenie a používanie štandardov na nové digitálne služby, želané je vytvorenie knižnice technologických riešení, digitálna transformácia elektronických služieb, ktorá by využívala princípy Design thinking-u ako primárneho inovačného modelu, ako aj stanovenie cieľov pre jednotlivé služby a ich pravidelné vyhodnocovanie prostredníctvom kvantitatívnych nástrojov a anonymizovaného zberu dát.

V roku 2021 elektronické služby mesta Bratislava využívalo iba 15 % obyvateľov. Navyše, väčšinu z nich boli zástupcovia právnických osôb, ktorí majú povinnosť komunikovať s verejnými inštitúciami elektronicky. Až 44 % obyvateľov sa spolieha na osobnú alebo telefonickú komunikáciu s mestom.

Dôležitým ukazovateľom v tejto oblasti je aj sledovanie spokojnosti obyvateľov s využívaním online služieb. V prieskume v roku 2022 až 80 % opýtaných bolo úplne alebo skôr spokojných s online službami, ktoré poskytuje mesto (graf 77).

Spokojnosť obyvateľov s využívaním online služieb

(graf 77) Zdroj: Prieskum verejnej mienky 2022, Metropolitný inštitút Bratislava, Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

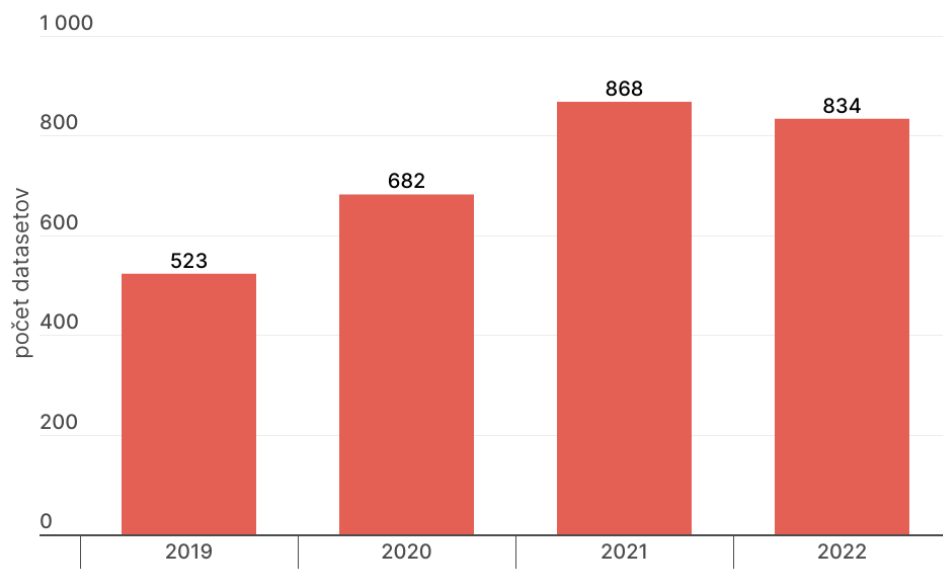
Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-602-spokojnost-obyvateov-s-vyuzivanim-online-sluzieb-1h7j4dvmd1xrv4n?live>

Počas rokov 2021-2022 boli vytvorené pilotné riešenia predaja lístkov na kúpaliská pre STaRZ, bola spustená digitálna platba dane, pripravená a spustená bola nová webová stránka hlavného mesta. Uvedené do prevádzky boli nové webové stránky pre viacerých mestských organizácií. Dôležitým bol pilotný projekt digitálnej platby dane z nehnuteľnosti, ktorý ukázal zvýšenú platobnú disciplínu (elektronicky zaplatilo viac ako 5000 obyvateľov, 50% obyvateľov zaplatilo do 3 dní) či predaj lístkov na kúpaliská online (15% predaja išlo cez online, viac ako 100 000 za sezónu), ktorý zvýšil ako transparentnosť, tak aj samotné príjmy pre STaRZ.

V roku 2022 mesto rozvíjalo svoju dátovú infraštruktúru vlastnou analytickou činnosťou ODPa a systematickým nákupom potrebných dát pre analytické účely. ODPa sa zameralo na rozširovanie funkcionality dostupných dátových portálových a nastavovanie zverejňovania dát alebo otvorených dát. V roku 2022 bolo na portáli Open Data Bratislava zverejnených 834 datasetov, čo predstavuje v porovnaní s predchádzajúcim rokom pokles o 34 datasetov. Tento pokles nastal z dôvodu revízie a spájania vybraných datasetov, pričom jednotlivé dáta zostali zachované. Počet datasetov z produkcie mesta dosiahol hodnotu 365 datasetov (43,7 %). Vysoký počet publikovaných datasetov nezaručuje vyššiu kvalitu poskytovania dát pre verejnosť, preto sa ODPa zameriavalo najmä na zvyšovanie kvality existujúcich otvorených

dát (forma, obsah, štruktúra, metadáta) a zlepšenie ich využitia (napr. pri tvorbe aplikácií, politik a i.).

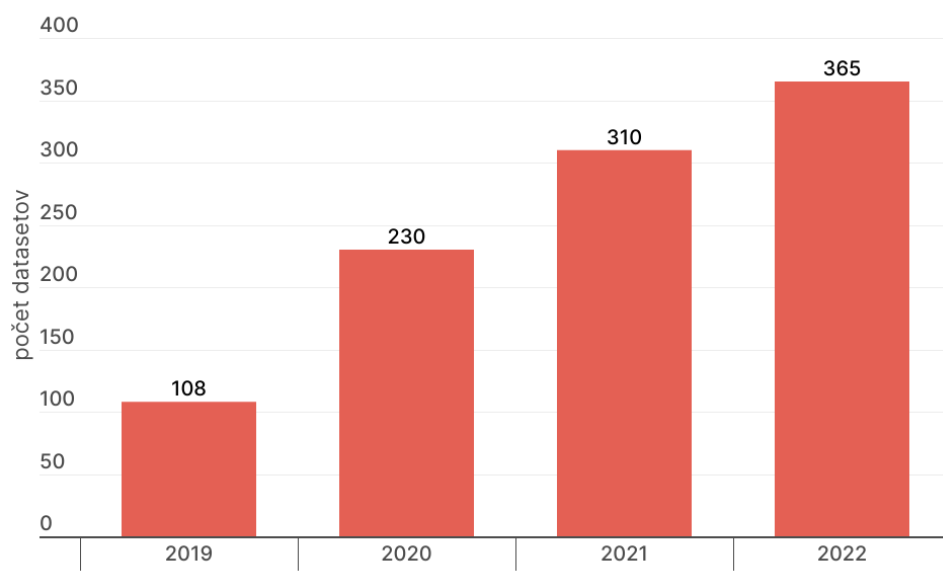
Počet zverejnených strojovo čitateľných datasetov na portáli Open Data Bratislava

(graf 78) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-591-pocet-zverejnenych-strojovo-citatenych-datasetov-na-portali-open-data-bratislava-1hxr4zx8g0oko6y?live>

Počet zverejnených strojovo čitateľných datasetov z produkcie mesta na portáli Open Data Bratislava

(graf 79) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-592-pocet-zverejnenych-strojovo-citatenych-datasetov-z-produkcie-mesta-na-portali-open-data-bratislava-1ho16vo9mjwe84n?live>

V oblasti rozvoja GIS sa v roku 2022 zabezpečila prevádzka a podpora jednotného geografického informačného systému ako agendového systému pre prácu s priestorovými údajmi pre odborné útvary Magistrátu a mestské organizácie. Zabezpečila sa aj prevádzka agendy digitálnej technickej mapy mesta a rozhrania (programového vybavenia) pre prijímanie a správu podaní od geodetov. Geoportál bol rozšírený o ďalšie priestorové dáta a mapové aplikácie.

Realizované projekty a aktivity 2022:

- Správa a rozširovanie obsahu a funkcionality portálov: Open Data Bratislava a Geoportal Bratislava
- Správa a rozširovanie obsahu a funkcionality interných portálov: Dataport a GIS – IN
- Analytické výstupy (Analýza finančných tokov hlavného mesta SR Bratislavy a jej mestských častí na výkon sociálnej pomoci; Analýza personálnych kapacít mestských častí hlavného mesta SR Bratislavy na výkon sociálnej politiky; Analýza kapacity predškolských zariadení v BA; Analýza poskytovania domácej opatrovateľskej služby mestskými časťami Bratislavy)
- Audity (Audit Mestskej polície, Audit Zoologickej záhrady Bratislava, Audit Bratislavskej organizácia cestovného ruchu, Audit zariadení pre seniorov, Evaluácia KPSS)
- Spracovanie a aktualizácia dát (Odkaz pre starostu – reporting; príprava dát do projektov SECAP 2030, pilot BitGreen - Bratislava City, Atelier Divo – Trojmedzie; Mapové aplikácie: Pamätihodnosti Bratislavy, Dopravné nehody na území BSK pre KDI, Rajonizácia materských a základných škôl, Majetok mesta, Atlas pobytovej kvality)
- Zabezpečenie prevádzky GIS a školenia pre odborné útvary Magistrátu a mestské organizácie
- Koncepcia mestských inovácií
- Nový web mesta Bratislava
- Nový web mestským organizácií: Mestská knižnica, Marianum, Mestská galéria, STARZ
- Digitálna platba dane

C. 3. 2. 3 Zosúladená technická sieť pre budúcnosť

Mesto so zosúladenou technickou infraštruktúrou, ktorá sa pripravuje na budúcnosť.

Technická infraštruktúra predstavuje kľúčový komponent pre fungovanie mesta. Bratislava 2030 stanovuje ciele aj pre túto oblasť - zefektívniť koordináciu opráv a rekonštrukcií

technickej infraštruktúry, znížiť investičný dlh a modernizovať technické siete - optická sieť, senzorická sieť a verejné osvetlenie.

Súčasný stav a správa technickej infraštruktúry nezodpovedá potrebám mesta 21.storočia. Najviditeľnejší problém sú príliš časté, neplánované a hlavne nekoordinované rozkopávky ciest a chodníkov rôznymi prevádzkovateľmi. Prejavuje sa to tak na zvýšených nákladoch mesta, ako aj negatívnych dopadoch na kvalitu života obyvateľov. Vďaka dlhodobému nedostatku financií sa na technickej infraštruktúre naakumuloval obrovský investičný dlh.

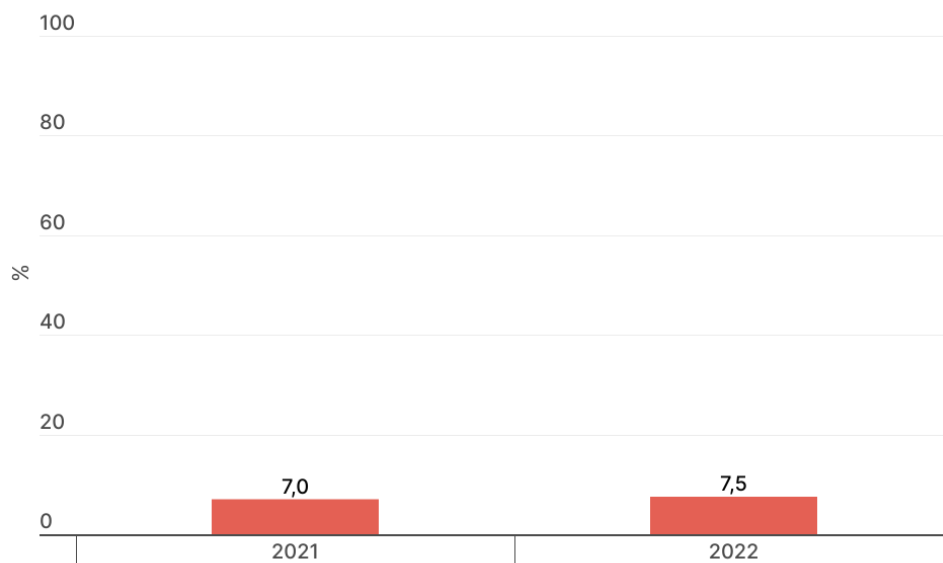
Systém osvetlenia v Bratislave vykazuje vysokú poruchovosť, a to najmä vzhľadom na vek zariadení, ktoré sú vo viacerých prípadoch prevádzkované po dobe svojej životnosti. Kým počet hlásení porúch sa v roku 2010 pohyboval na úrovni do dvetisíc oznámení mesačne, ku koncu roku 2020 presiahol počet hlásených porúch aj päťtisíc hlásení za jeden mesiac. Napriek čiastočným rekonštrukciám si verejné osvetlenie vyžaduje systematickú modernizáciu – bratislavské verejné osvetlenie je do veľkej miery morálne a technicky zastarané, čo vedie k zvýšeniu dopravných rizík, zníženiu celkovej bezpečnosti verejných priestorov a vysokej energetickej náročnosti verejného osvetlenia.

Potreba modernizácie sietí zároveň otvára príležitosti pre nový prístup a vybudovanie metropolitnej optickej siete, ktorá urobí z Bratislavy odolnejšie, informovanejšie a udržateľnejšie mesto schopné efektívne zhodnocovať zdroje a čeliť výzvam budúcnosti. V súčasnej dobe však nepokrýva dostatočné územie mesta. Jej rozšírenie by však umožnilo mestu byť jedným z hlavných poskytovateľov služieb optickej dátovej siete, dobudovať bezpečnostný kamerový systém, dopravný kamerový systém, rozvíjať senzorickú sieť, rozšíriť mestskú WiFi sieť či pripojiť mestské organizácie a ich pobočky.

Pre dosiahnutie potrebných zmien boli navrhnuté opatrenia ako vytvorenie dlhodobého plánu opráv a rekonštrukcií komunikácií pre účely koordinácie, systematická obnova inžinierskych sietí, rozširovanie siete kolektorov a káblovodov, ich sprístupnenie ostatným správcam sietí, rozširovanie metropolitnej optickej siete, mestského kamerového systému a senzorickej siete. Kľúčovým opatrením je rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia.

Modernizácia verejného osvetlenia a nasadenie LED technológie prinesie zvýšenie energetickej efektívnosti zariadenia – priama úspora približne 40 % celkovej spotreby elektrickej energie, pričom nasadenie pokročilého riadiaceho systému prinesie dodatočnú úsporu približne 20 %. Preto sledujeme dva dôležité ukazovatele – podiel obnoveného verejného osvetlenia, ten v roku 2022 dosiahol 15,2% (graf 81), a podiel multifunkčného smart osvetlenia z celkovej sústavy, ktorý v roku 2022 tvoril 7,5% z celkovej sústavy (graf 80).

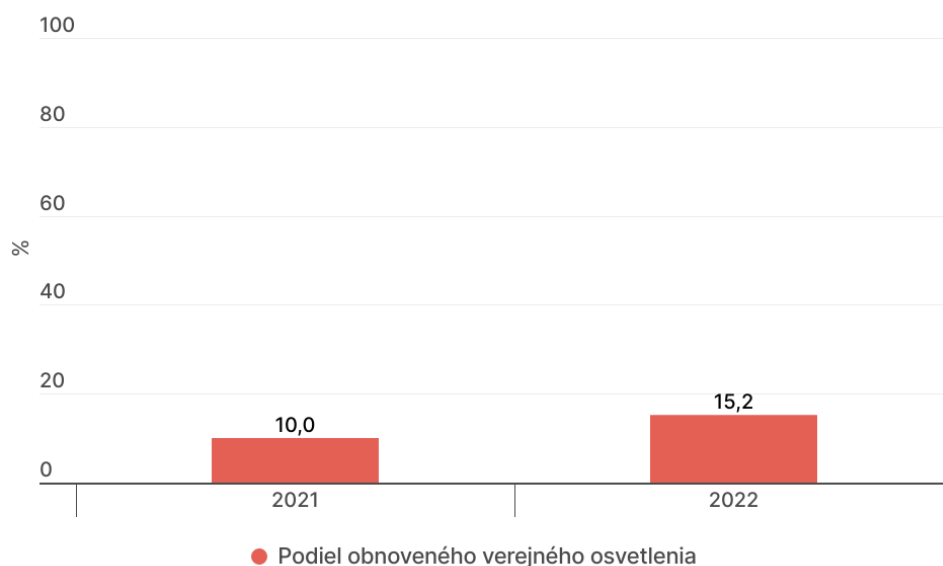
Podiel multifunkčného smart osvetlenia z celkovej sústavy

(graf 80) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-623-podiel-multifunkcneho-smart-osvetlenia-z-celkovej-sustavy-1ho16vo9qr9184n?live>

Podiel obnoveného verejného osvetlenia

(graf 81) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-624-podiel-obnoveneho-verejneho-osvetlenia-1hd12yxmjzkqw6k?live>

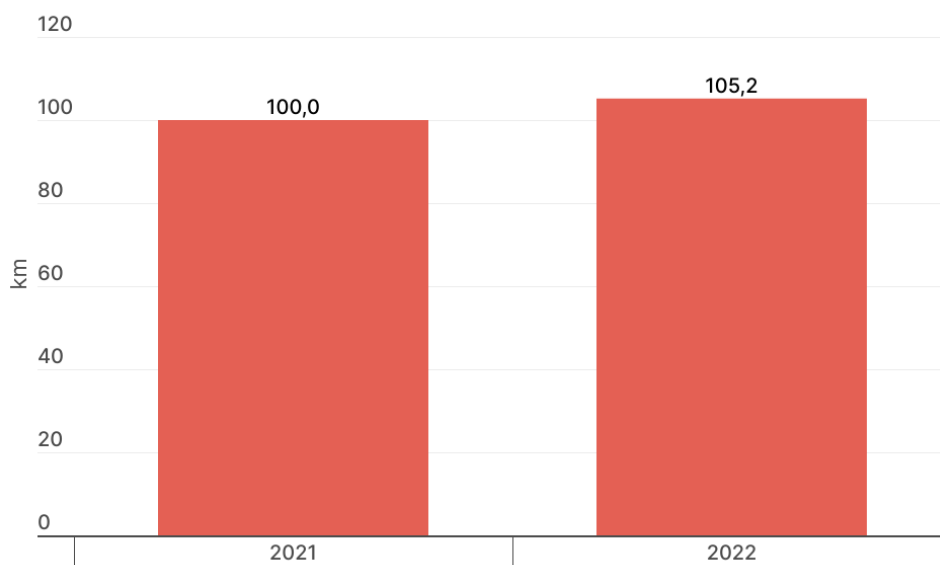
Modernizácia verejného osvetlenia otvára príležitosti na skordinovanie s implementáciou Metropolitnej optickej siete ako aj mestského kamerového systému. Rozvoj v tejto oblasti sledujeme cez ďalšie dva ukazovatele - dĺžka metropolitnej optickej siete, ktorá v roku 2022 narástla na 105,2 km, a počet bezpečnostných a dopravných kamier. Ten medziročne narástol o 34 a dosiahol hodnotu 369 bezpečnostných a dopravných kamier v uliciach Bratislavy (graf 82).

(graf 82) Zdroj: Mestská polícia hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-621-pocet-bezpecnostnych-a-dopravnych-kamier-zapojenych-do-mestskeho-kameroveho-systemu-1hzi4o3dwkmqo4p?live>

Dĺžka metropolitnej optickej siete v Bratislave

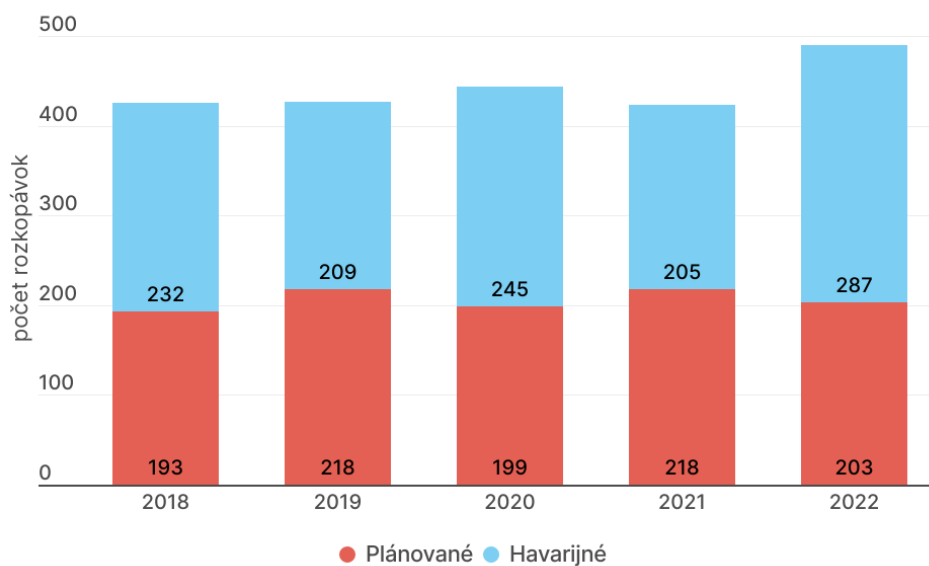

(graf 83) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-622-dzka-metropolitnej-optickej-siete-v-bratislave-1hdw2jpoe9rnp2l?live>

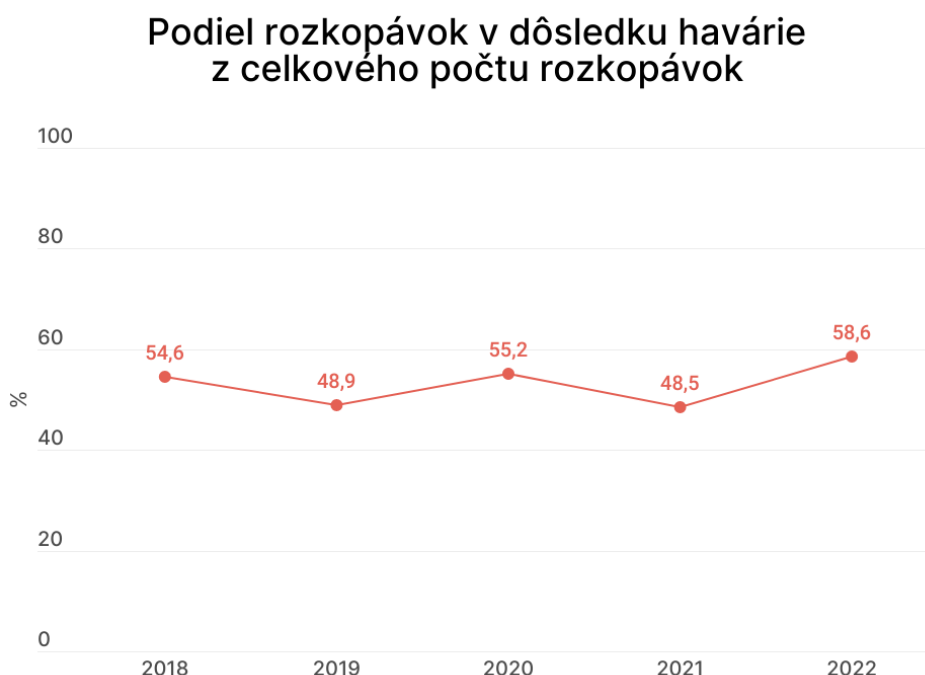
O celkovom stave inžinierskych sietí nám hovoria ďalšie dva indikátory - počet rozkopávok v dôsledku havárií inžinierskych sietí a podiel rozkopávok v dôsledku havárií z celkového počtu rozkopávok. V oboch prípadoch naďalej sledujeme nepriaznivý vývoj. V minulom roku sa zvýšil najmä počet neplánovaných rozkopávok v dôsledku havárií (graf 84).

Počet rozkopávok v dôsledku havárií inžinierskych sietí

(graf 84) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-611-pocet-rozkopavok-v-dosledku-havarii-inzinierskych-sieti-1h7z2l830q7wx6o?live>

(graf 85) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-612-podiel-rozkopavok-v-dosledku-havarie-z-celkoveho-poctu-rozkopavok-1h8n6m3xeqjgi4x?live>

Významným míľnikom v roku 2022 bol vznik nového mestského podniku Technické siete Bratislava bude Bratislava zabezpečovať opravu, údržbu, riadenie, rekonštrukciu či modernizáciu osvetlenia v Bratislave. Mestská firma zároveň spravuje metropolitnú optickú sieť, čo znamená, že popri rekonštrukcii samotného osvetlenia je plánované výrazné rozšírenie optickej siete. Do úloh, ktoré plní spadá aj rozvoj siete nabíjajúcich staníc pre elektromobily, vytvorenie dátovej a elektrickej konektivity pre pripájanie ďalších zariadení, napr. senzorov pre zber a analýzy dát, čo umožní napríklad lepšie mapovanie objemu mobility dopravy či meranie kvality ovzdušia.

Realizované projekty a aktivity 2022:

- Vznik Technické siete Bratislava a.s.
- Modernizácia osvetlenia na Moste SNP
- Verejné osvetlenie pozdĺž Chorvátskeho ramena
- Nové dopravné a bezpečnostné kamery
- Plán rozkopávok: <https://bratislava.sk/doprava-a-mapy/doprava/dopravne-povolenia>
- Mapa rozkopávok: <https://bratislava.sk/doprava-a-mapy/sprava-a-udrzba-komunikacii/obmedzenia-a-poruchy>

C. 3. 3. 1 Zapojenie sa do boja o klimatickú odolnosť

Mesto monitoruje a informuje o stave životného prostredia, zvyšuje environmentálne povedomie svojich obyvateľov a aktívne využíva regulačné nástroje na zmierňovanie dopadov zmeny klímy.

Zmena klímy už dnes ovplyvňuje život obyvateľov mesta a je pravdepodobné, že v budúcnosti jej dopady budú oveľa citeľnejšie. Je to jedna z najväčších výziev, ktorej mesto čelí a preto si stanovuje ciele zvýšiť odolnosť mesta voči environmentálnym hrozbám, znížiť emisie skleníkových plynov, zvýšiť využívanie energií z obnoviteľných zdrojov, rozšíriť adaptačné opatrenia a zvýšiť povedomie obyvateľov o témach udržateľného rozvoja.

Dôsledky zmeny klímy s negatívnymi environmentálnymi, ale aj ekonomickými dôsledkami a dôsledkami aj na zdravie obyvateľov, poľnohospodársku produkciu, potravinovú bezpečnosť, dodávky služieb, fungovanie kritickej infraštruktúry, patria medzi hlavné environmentálne hrozby súčasnosti. Musíme sa vysporiadať s čoraz premenlivejšími poveternostnými podmienkami – narastajúcim počtom tropických dní a nocí, dlhšími periódami sucha, prerušovanými intenzívnymi zrážkami, ktorých celkový ročný úhrn bude narastať a samozrejme klesajúci počet dní s mínusovými teplotami a snehovou pokrývkou.

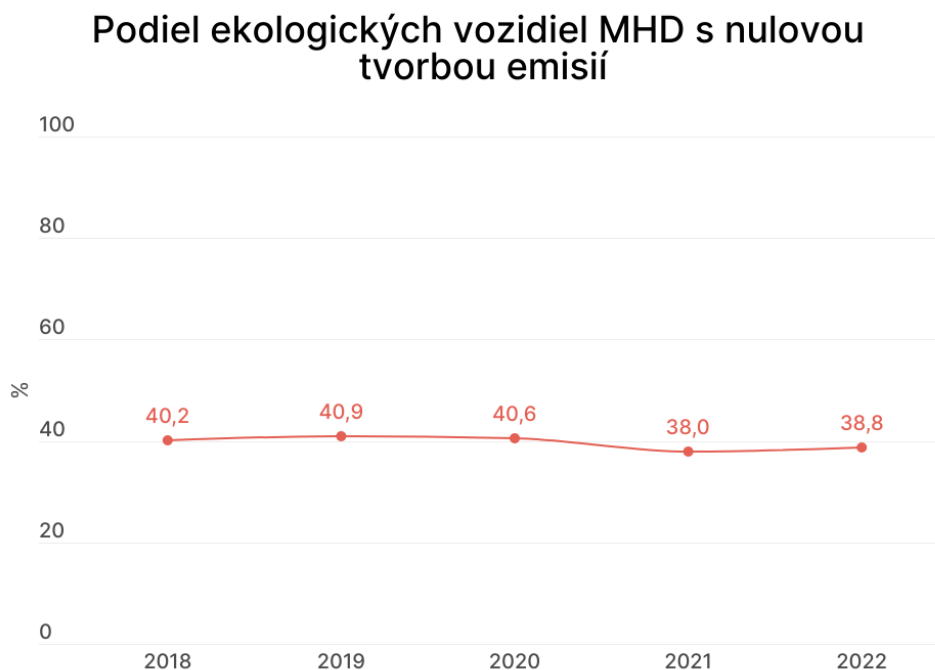
Aj v tejto oblasti ako jeden z hlavných problémov je neaktuálnosť a dostatočnosť informácií o stave životného prostredia a chýbajú podrobné dáta pre včasné riešenie adaptačných a regulačných opatrení, ktoré by pomohli zvýšiť odolnosť mesta voči environmentálnym hrozbám. Chýbajú aj moderné nástroje na reguláciu územného rozvoja, ktoré by pomohli pri plánovaní vyhodnotiť druh a množstvo potrebných adaptačných opatrení pre funkčné plochy. Ak má mesto dostatočne rýchlo a efektívne prijímať opatrenia pre zvýšenie odolnosti na zmenu klímy, musia obyvatelia mesta rozumieť prebiehajúcim zmenám. Mestu však chýba koncepčne nastavený celomestský systém pre zvyšovanie environmentálneho povedomia a metodika pre environmentálnu výchovu. Nízka je aj úroveň spolupráce s akademickým, súkromným a občianskym sektorom v oblasti dosahovania cieľov udržateľného rozvoja.

Opatrenia vyplývajúce zo stratégie sa teda zameriavajú na tvorbu vývoj metodických, regulačných a plánovacích nástrojov, ktoré pomôžu určiť množstvo a kvalitu adaptačných opatrení, dobudovanie mestskej monitorovacej siete a systému pre zdieľanie verejne dostupných informácií v oblasti ochrany a tvorby životného prostredia a zmeny klímy. Dôležitým krokom je príprava plánu dekarbonizácie a spracovanie SECAPu, ktorý bude bližšie špecifikovať ďalšie opatrenia v tejto oblasti. Kľúčové sú aj opatrenia, ktoré sa sústreďia na nastavenie konceptuálnej environmentálnej výchovy a podporu zvyšovania environmentálneho povedomia vrátane environmentálnej výchovy cez grantové programy a participatívne iniciatívy.

Množstvo emisií CO₂ v tonách je základným ukazovateľom pre sledovanie dosahovania cieľov v oblasti mitigačných opatrení a dosahovania uhlíkovej neutrality. Bratislava si do roku 2030 stanovuje 55 % pokles produkcie emisií CO₂ v tonách oproti východiskovému roku, ktorým bol stanovený rok 2005. Množstvo emisií produkované jednotlivými sektormi

je momentálne predmetom analýzy v rámci spracovania SECAPu a dáta budú k dispozícii v roku 2024.

Na produkcii emisií CO₂ v meste sa podieľa automobilová doprava, a preto jedno z opatrení, ku ktorému sa mesto zaväzuje, je znížiť množstvo emisií produkovaných vozidlami MHD. Monitorujeme podiel ekologických vozidiel MHD s nulovou tvorbou emisií. Hodnota v roku 2022 dosiahla 38.8% vozidiel s nulovou tvorbou emisií (graf 86).

(graf 86) Zdroj: Dopravný podnik Bratislava, imhd.sk

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-1812-podiel-ekologickych-vozidiel-mhd-s-nulovou-tvorbou-emisii-1h7k2301yzzev2x?live>

Pre monitoring dosahovania tohto cieľa je zaujímavé sledovať aj podiel energie z obnoviteľných zdrojov energie (OZE) na konečnej energetickej spotrebe mesta (%). Podobne ako množstvo emisií CO₂ bude hodnota tento indikátor výsledkom SECAPu.

Z hľadiska prípravy koncepcie zelenej infraštruktúry mesta, ako dlhodobého cieľa, sa v roku 2022 podarilo na základe verejného obstarávania spracovať analytickú časť generelu zelene hlavného mesta SR Bratislavy. Tento dokument podrobne mapuje kategórie zelene, hodnotí ich stav aj z pohľadu kvality a požiadaviek z pohľadu ich rôznych funkcií. Na analytickú časť nadväzuje návrhová, ktorá sa už spracováva.

Od roku 2022 prebieha príprava komplexného regulačného nástroja zeleno-modrej infraštruktúry mesta Bratislava Ekoindex, ktorý definuje požiadavku na množstvo zelene a predovšetkým prináša do hodnotenia aj jej kvalitu. Ekoindex cielene podporuje tvorbu

prírode blízkyh adaptačných opatrení na zmenu klímy, udržateľný vodný manažment, zvyšovanie podielu nespevnených povrchov, ako aj podporu mestskej biodiverzity.

V rámci prípravy dôležitých nástrojov pre strategické riadenie v tejto oblasti v roku 2022 prebiehali práce na Akčnom pláne pre udržateľnej klímy a energetiky (Sustainable Energy and Climate Action Plan (SECAP)), ktorý je zameraný na návrh adaptačných a mitigačných opatrení a kladie za cieľ zníženie emisií skleníkových plynov o 55% do roku 2030. Akčný plán by mal byť pripravený do konca roka 2023.

Bratislava bola v apríli 2022 vybraná do skupiny 100 miest, ktoré majú v rámci misie EÚ „100 Climate-Neutral and Smart Cities“ demonštrovať prechod na klimatickú neutralitu do roku 2030. Ide o jednu z piatich misií programu Horizon Europe, prostredníctvom ktorých program koncentruje zdroje a úsilie na zvládnutie veľkých výziev nasledujúceho desaťročia.

Realizované projekty a aktivity 2022:

- Climathon – 25.10.2022
- Testovanie vodíkových autobusov v bratislavských uliciach – 16.12. - 27.12.2022
- Spolu ušetríme 15% - Mag. kampaň šetrenia energií v rámci organizácie
- Ekocentrum na Kamzíku - výstavba
- Projekt ARCH - Zvyšovanie reziliencie historických oblastí voči hrozbám klimateckej zmeny a iným prírodným hrozbám
- Projekt ATELIER - Inteligentné mestá riadené komunitami
- Projekt 100 klimaticky neutrálnych miest
- Príprava SECAPu
- Príprava Ekoindexu
- Spracovanie analytickej časti generelu zelene hlavného mesta SR Bratislavy

Odkazy na strategické materiály:

[Územný generel zelene - analytická časť](#)

C. 3. 3. 2 Udržateľný prístup k využívaniu a zhodnocovaniu zdrojov

Mesto s infraštruktúrou na energeticky efektívne a udržateľné narábanie a zhodnocovanie zdrojov.

Nastavenie zodpovedných modelov spotreby, výroby a narábania so zdrojmi, je kľúčové pre trvalo udržateľné mesto, pre súčasné aj budúce generácie. Stratégia preto definuje ciele zvýšiť energetickú efektívnosť budov, zintenzívniť materiálové a energetické zhodnocovanie odpadov a minimalizovať tvorbu odpadov na území Bratislavy.

Bratislava má vysokú environmentálnu stopu vzhľadom na nízku efektívnosť pri nakladaní so zdrojmi mesta a vysoký investičný dlh do technickej infraštruktúry. Mesto nevyužíva

možnosti zhodnocovania odpadu do maximálnej možnej miery. V roku 2021 tvorilo skládkovanie 10 % z podielu spracovania odpadu. 49% percent odpadu bolo spracovaných na energetické zhodnotenie a triedenie bolo na úrovni iba 41 %.

Hlavné mesto má v majetku a v správe okolo 200 nehnuteľností. Väčšina z nich nespĺňa moderné požiadavky na energetickú efektivitu prevádzky a vyžaduje opravy. Žiadna z mestských budov prevádzkovaných magistrátom neprodukuje a nevyužíva obnoviteľné zdroje energie a žiadna z budov nevyužíva vysokoúčinnú kombinovanú výrobu elektriny a tepla. To spôsobuje jednak veľkú spotrebu energií ako aj vysoké náklady na prevádzku budov.

Opatrenia navrhnuté v stratégií sa týkajú prechodu na obehové hospodárstvo, sú zamerané na prechádzanie vzniku odpadov, vytvorenie dostupnej recyklačnej a inej súvisiacej (re-use) infraštruktúry, digitalizáciu zberu odpadov a nastavenie cenotvorby odpadovej politiky. Významným opatrením je modernizácia a zefektívnenie zariadenia na energetické využívanie odpadov (ZEVO), tak aby zvýšila jeho energetická účinnosť a spĺňalo najprísnejšie environmentálne štandardy.

Bratislava má povinnosť zaviesť zber kuchynského odpadu od roku 2023. Preto sa ďalšie opatrenia v oblasti nakladania s odpadmi sústreďujú na zavedenie systému zberu kuchynského odpadu, vybudovanie mestskej kompostárne či podporu komunitných kompostární. Okrem toho v zmysle balíčka obehového hospodárstva budú musieť krajiny EÚ do roku 2025 zaviesť aj povinné triedenie a zber textilu.

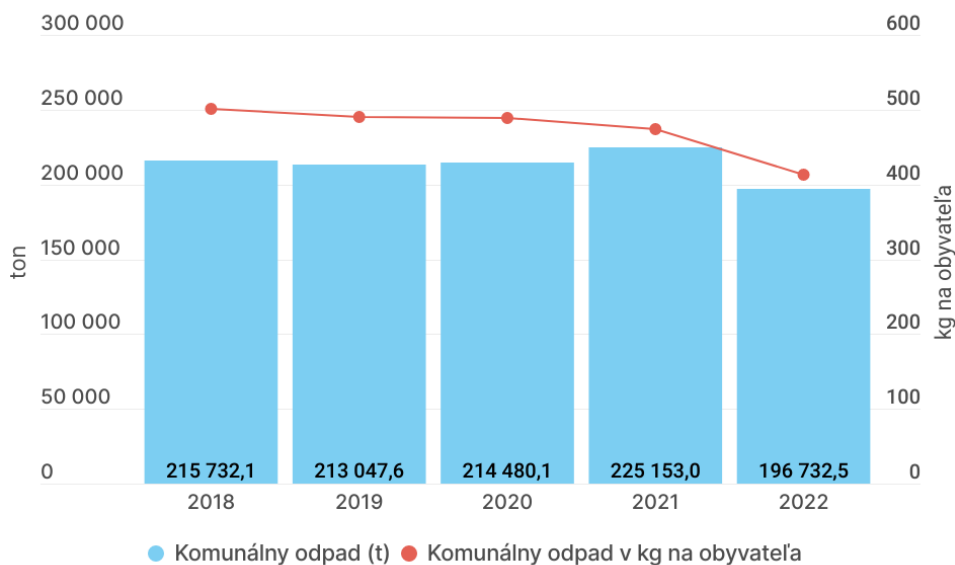
Opatrenia v oblasti nakladania s odpadmi sa týkajú aj nastavenia jednotnej politiky pre podujatia mesta, s cieľom obmedziť množstvo jednorazových plastových obalov a zmesového komunálneho odpadu. Samotný Magistrát HMBA by mal ísť príkladom, a preto sa ráta aj s opatreniami na zníženie tvorby odpadov v kanceláriách na Magistráte a v organizáciách mesta.

V roku 2021 bola MsZ schválená Stratégia nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Bratislava s cieľom prechodu na obehové hospodárstvo pre roky 2021 – 2026, ktorá podrobnejšie rozpracúva ciele a detailnejšie definuje opatrenia pre dosiahnutie cieľov v oblasti nakladania s odpadmi.

V oblasti zvyšovania energetickej efektivity je navrhnutá realizácia energetických úsporných opatrení na budovách mesta a zavedenie systému energetického manažmentu budov.

V Bratislave sa za rok 2022 vyprodukovalo 413.3 kg komunálneho odpadu v prepočte na jedného obyvateľa. V tejto oblasti pozorujeme dlhodobý pozitívny trend. Oproti roku 2021 to bolo o 60.7 kg na jedného obyvateľa menej (graf 87).

Množstvo komunálneho odpadu v kilogramoch na obyvateľa

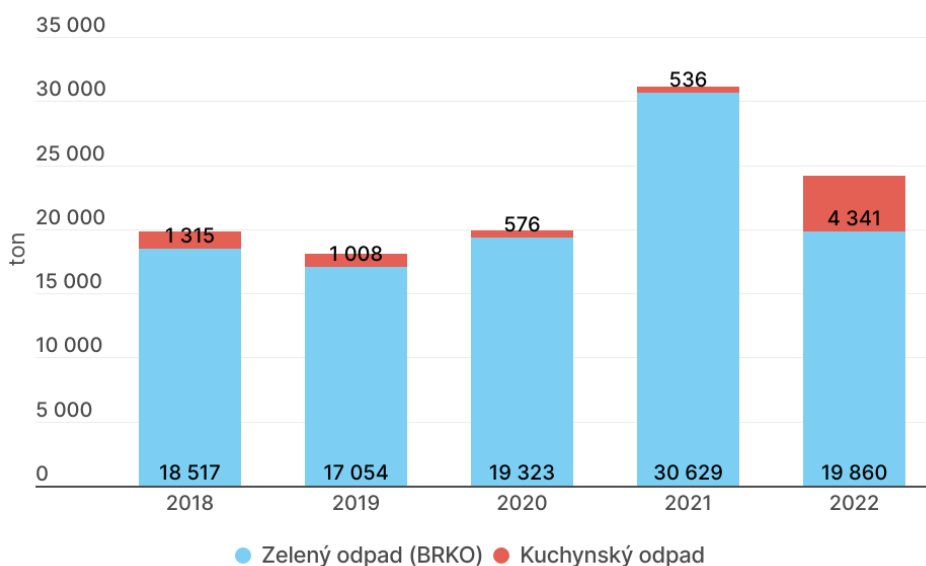

(graf 87) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, Štatistický úrad SR

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-707-mnozstvo-komunalneho-odpadu-v-kilogramoch-na-obyvate-a-1h7z2l83k1xex6o?live>

V roku 2022 výrazne narástol podiel vytriedeného kuchynského odpadu (graf 88), a to vďaka zavedeniu zberu kuchynského bioodpadu. OLO spustilo zber vo všetkých 17 mestských častiach Bratislavy a do triedenia sa zapojilo viac ako 140 000 bratislavských domácností Bratislavy.

Množstvo kompostovaného odpadu

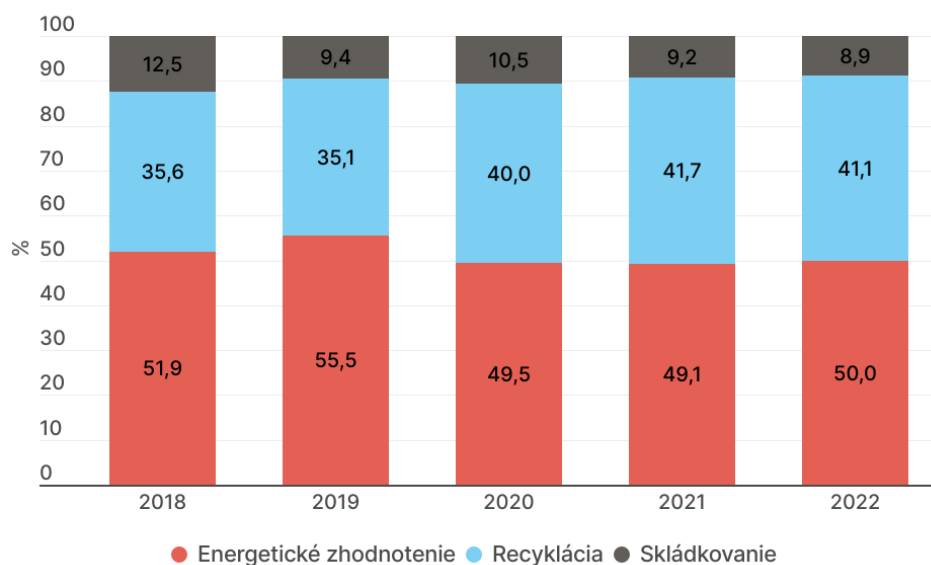

(graf 88) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, OLO

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-702-mnozstvo-kompostovaneho-odpadu-1hdw2jpokgvnp2l?live>

Vďaka tomu, že Bratislava má vybudované zariadenie na energetické zhodnocovanie odpadov sa skládkuje len desatina všetkých komunálnych odpadov, čo je výrazne menej ako národný priemer. Cieľom je dosiahnuť 65 % triedenie, 30 % energetické zhodnocovanie a iba 5 % skládkovanie do roku 2030.

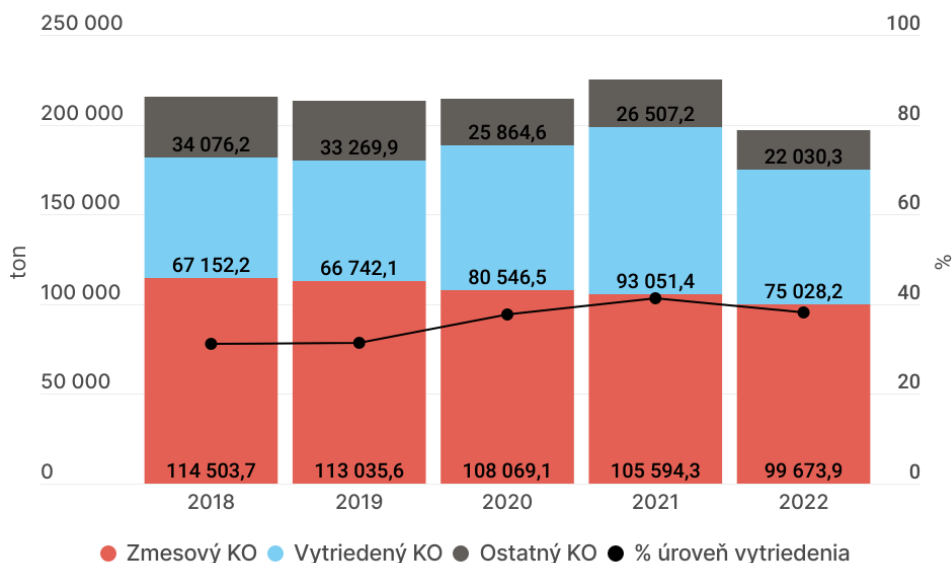
Podiel recyklácie, energetického zhodnotenia a skládkovania v nakladaní s odpadmi

(graf 89) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, OLO

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-701-podiel-triedenia-recyklacie-energetickeho-zhodnotenia-a-skladkovania-v-nakladani-s-odpadmi-1h7g6k0wrv8m02o?live>

Úroveň vytriedenia komunálnych odpadov

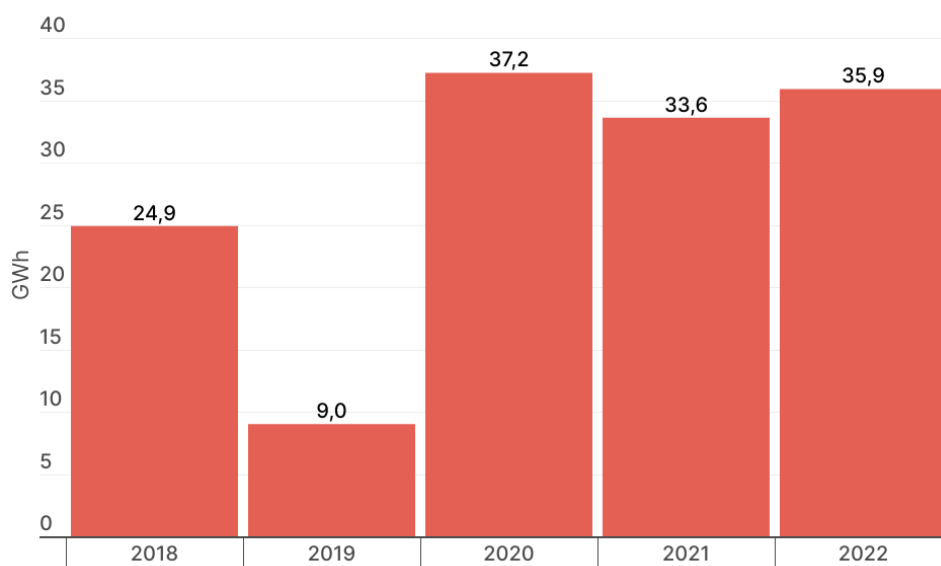

(graf 90) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, OLO

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-708-uroven-vytriedenia-komunalnych-odpadov-1h1749ve1ve7l6z?live>

Aktuálne OLO pripravuje modernizáciu ZEVO, ktorého životnosť končí v roku 2027. Modernizácia ZEVO prinesie výrazné zvýšenie energetickej účinnosti až na 85 %. Výsledkom bude vysoko účinná kombinovaná výroba elektrickej energie a tepla s maximalizáciou využitia energie z odpadov, pričom sa uvažuje o zabezpečení cca 30 % celkovej potreby tepla SCZT. Aktuálne ZEVO vyrobí priemerne 44 000 MWh ročne, pričom do siete dodá 36 000 MWh elektriny (graf 91).

Celkové množstvo dodanej elektrickej energie do rozvodnej siete

(graf 91) Zdroj: Magistrát hlavného mesta SR Bratislavy, ZEVO

Odkaz na interaktívny graf: <https://infogram.com/sc-682-celkove-mnozstvo-dodanej-elektrickej-energie-do-rozvodnej-siete-1h7k2301lnjzv2x?live>

V roku 2022 bolo realizovaných viacero projektov najmä v oblasti znižovania tvorby odpadov a recyklácie. Okrem spustenia zberu kuchynského odpadu, ktoré prebiehalo od októbra 2021 a počas celého roka 2022, bolo významným míľnikom spustenie Bratislavského centra opätovného použitia - KOLO, ktoré otvorilo svoje brány v októbri 2022. Mestské reuse centrum, okrem zberu nepotrebných, no stále zachovalých a použiteľných vecí, ktoré dostávajú druhú šancu na využitie v iných domácnostiach, vykonáva aj osvetovú a vzdelávaciu činnosť.

V roku 2022 OLO pripravovalo napojenie ZEVO na dodávky tepla do sústavy centrálného zásobovania teplom (SCZT) Bratislavy, ktorú prevádzkuje spoločnosť MH Teplárenský holding, a.s. To umožnilo začiatkom roka 2023 spustiť prepojenie a začať využiť energiu z odpadu na zásobovanie Bratislavy teplom a teplou vodou.

Realizované projekty a aktivity 2022:

- Druhý život stromčekom - Zber vianočných stromčekov
- Spustenie KOLO – centrum opätovného použitia vecí
- SWAP oblečenia v KOLO
- SWAP hračiek a detských kníh v Klariskách

- Magistrát bez odpadov, Online Magistrátny bazár, zberné nádoby na baterky na Magistráte
- Zavedenie zberu kuchynského bioodpadu z domácností
- Distribúcia balíčkov na triedenie kuchynského odpadu
- Rozšírenie zberu jedlých olejov a tukov do mestských častí -
- Mestský bazár - <https://bratislava.sk/blog/navstevnici-junoveho-mestskeho-bazara-usetrili-bratislavu-o-viac-ako-4-tony-potencialneho-odpadu>

Odkazy na strategické materiály a hodnotiace správy:

[Stratégia nakladania s komunálnymi odpadmi v meste Bratislava s cieľom prechodu na obehové hospodárstvo pre roky 2021-2026](#)